
KÖPRÜLÜ KÜT.
412
M. Asım By.

[illegible]
٤١٢

هو

نظیرهٔ حلیهٔ خاقانی لمولانا یحیی
علیه الرحمة

بسم الله الرحمن الرحیم / حلیهٔ زیبندهٔ نظم کریم

لفظهٔ اللّهده اسم جلال / اعظم اسمای عظیم الکمال

رحمة رحمانه اولور مستحق / صدقله الله دیر ایسه اهل حق

هم دخی رحمانله اولدر رحیم / مژدهٔ رسم عدهٔ لطف کریم

ارحم و رحماندر او ذات احد / رحمت و غفرانه یوقدر عدد

اولمه بسم الله اگر رهنما / یول بوله مز رهرو قرب خدا

بسمله در وسمهٔ ابروی کام / بسمله در کحل عیون مرام

بسمله در قوت قلب جهان / نسخهٔ تعویذ دل و حرز جان

بسمله در حاصلی وفق مراد / بسمله سز ایلمه بر کاری یاد

لازمهٔ مبدأ نظم کریم / منشأ آیات کلام قدیم

قدرینی گورر هر سور معتبر / بسمله‌یی ایلدیلر تاج سر

باسی آنک حوض لآل کرم / سینی در امواج بحار نعم

میملری در روزن باغ جنان / روشنی چشم دل انس و جان

هر الفی منزل مقصوده راه / شاهد فردیت رب اله

لاملری هم اولدی لوای هدا / اولمغه سالکلره چون رهنما

هاسیده

هاسیدر آرایش ام الکتاب / ام معلای هدایت خطاب

دالری بنک شکلی مثال قمر / عالم معنایه ویرر زیب و فر

حالریدر رحمت حقه دلیل / هم دخی تاج سر حسن جمیل

نونیدر ابروی جمال خلوص / سانهٔ شیرین حیاض نصوص

صورت رسمنده اولنجه خیال / باسی اولور زورق بحر وصال

نقطه‌لری مردمک چشم جان / مرکز پرکار زمین و زمان

کسره‌سیدر کاسهٔ وهم و گمان / باسط بیرایهٔ امن و امان

فتحه‌سی مفتاح کنوز حکم / فاتح گنجینهٔ راز قدم

اولدی آنک صورت جرمی همان / گردن مرغ دله طوق امان

صورت تشدیدی آنک فی المثل / شانهٔ مشاطه صنع ازل

در حمد و ثنای باری جل جلاله و عم نواله

حمد و ثنا بی عدد و بی قیاس / صد قیله هم منت شکر و سپاس

اولسون او مولایه که بیرتک و دیک / بنده درگاهیدر انس و ملک

حمد او خداونده که ویردی کمال / آدمه احسان ایدوب حسن جمال

منت او اللّهه که ویردی لسان / قیلدی دلی گوهر معنایه کان

شکر او کرم بخشه که ویردی شرف / غیردن انسانی ایدوب برطرف

اشرف خلق ایتدی ازل آدمی / قدرت ایله خلق ایدیجک عالمی

ایتدی عطا نطقنه حسن کلام / بولدی نظامیله جهان انتظام

احسن تقویم ایله قیلدی علم / ایلدی انسانی خدا محترم

وجهنی مستحسن ایدوب جمله دن
حلیهٔ دلجو ایله قیلدی حسن

ایلدی تکریم بنی آدمه
انکله ویردی شرف عالمه

قلمغیچون طاعته سعی تمام
ایتمکیچون قوللغنه اهتمام

معرفت ذاتی ایچون بیکمان
امری ایله بولدی وجود انس وجان

ایمدی کرکدر که بیلوب نعمتن
فهم ایده لم شرط عبودیتن

یعنی عباداته ایدوب اجتهاد
ایلیه لم کسب صفای فؤاد

کل انکا صدقیله نیاز ایده لم
آغلیه لم سوز وکداز ایده لم

در توحید ربانی وتمجید سبحانی تنزهت ذاته وتقدست صفاته

سنسن ایا پادشه بی وزیر
خالق یکتای عدیم النظیر

سنسن ایا خالق کون ومکان
تربیه بخشای زمین وزمان

سنسن ایا رب عمیم الکرم
جمله مخلوقه ولی النعم

یوق کرم ولطفکه حد وشمار
ای کرم ونعمتی چوق کردکار

شخص سخن وصفکه کالکده لال
معرفتک عارضه فکر محال

حکمتکه یول بوله مز هیچ عقول
اول ره بی غایته اولمز وصول

ذاتکی سنسن بیله عالم همان
یوخسه آنی فهم ایده مز عارفان

ذات شریفک نیجه بولسون عقول
ایتمیجک مثل ونظایر قبول

دلکرا ایدوب وحدتکه اطلاع
ایتمده شوقکله دمادم سماع

انس وپری نعره لفظیله هو
دلوله زمزمهٔ وحدته

وارلغکه اولدی کواه انس وجان
برلکنه خود نیجه ممکن کمان

اختر

اختر تابان ایله ابر وهوا
دور ومادام ایله صبح وصبا

روی زمینده بیتن برک وکیاه
وجه سماده کورینن مهر وماه

ایکی جهان ایچره فنا وبقا
پستی وبالای ارض وسما

اولدیلر ای حضرت رب اله
وحدت فردیتکه هب کواه

ذکری جمله شجر وهم حجر
السنهٔ حال ایله توحید ایدر

ارض وسماده نه که وار سو بسو
اولمده دور قائل الله هو

جل جلاله اثر سطوتک
عم نواله صفت نعمتک

حمد وثناده سکا هب انس وجان
شکر وسپاس ایتمده جمله جهان

مؤمن ومشرک نه که وار سر بسر
بخشش الطافک ایله بهره ور

کیمسه محروم قومازسن ابد
یوق در بهشت لطفکده رد

عالمه بخشش اولمده نعمتک
جملیه مفتوح در جنتک

لطف وعطا کیله ای کردکار
ملکت عالمده صغار وکبار

سیر زلال نعمکدر جهان
غرقهٔ بحر کرمکدر جهان

هر نه که یارب بوله سندن وصول
بنده ارکن جانله ایلر قبول

سندن اکر درد واکر کیم دوا
جانه اولور شوقیله محض شفا

شکر سنک دردیکه درمانکه
نعمتکه فضلکه احسانکه

خلق جهان بیکدل وجان ایله هب
چاشنی رحمتکه تشنه لب

آب روان عشقک ایله بیقرار
خاک نم لطفک ایله سبزه زار

نسخهٔ کبرای وجود بشر
خامهٔ صنعکله بولوب زیب وفر

امرک ایله اولدی جمیع وجود / جلوه کر ساحهٔ ملک شهود

حلیهٔ اشیاده بو حسن جمال / بولدی سنک قدرتک ایله کمال

مشعل اولدی بنده شمس و قمر / شام و سحر اولمده یرزیب و فر

اولدی قنادیل نجوم سما / لمعهٔ فرمانک ایله روشنا

جنبش هوای ذره یه هب / پرتو مهر کرمکدر سبب

فیضهٔ لطفکدن او کوهروار / اولدی نمودار جهان نوبهار

نشوهٔ لطفک ایله مرغ چمن / شکر و ثنا ایتمکه اچمش دهن

انس و ملک هر نه که وار چاکرک / پادشهان بنده و خاک درک

فلک سنک بنده و فرمان سنک / لطف سنک شفقت و احسان سنک

هر نه که فرمان ایده سن مقصور / قدرتک ایله اول ایدر ظهور

حکمکه قرشو دیه مز کیمسه لا / کیمسه ده یوق زهره چون و چرا

امرکه فرمانبر اولوب کاف و نون / کلدی وجوده فلک بیستون

ایلر ایدک اولسه مرادک اکر / عالمی بر لحظه ده زیر و زبر

هم نیجه بیک عالمی ای کردکار / ایلر ایدک بر نفس بخشنده وار

حاصلی ای مظهر سر قدم / امرکه بر بسته وجود و عدم

اولمسه فرمانک اکر دادرس / بر یتی تحریک ایده مزدی مکس

کون و مکان جمله بولور فنا / ذاتکه مخصوصدر انجق بقا

در مناجات حضرت قاضی الحاجات تنزهت ذاته عن نقایص الصفات

ای صفتک غفور و حلیم / ارحم و رحمان و رحیم و کریم

ای کرم و رحمت اسی خدا / مغفرتک بحرینه یوق انتها

سنسن الٓهی اوکریم و صمد / یوق کرم و فضلکه حد و عدد

ایتمده در جمله عصات عباد / مغفرت و رحمتکه استناد

حمد عباد ایچره بو عبد حقیر / بندهٔ بیچاره نجفی فقیر

کثرت عصیانله غمخوار در / باغری یانق دیده سی خونبار در

کلدی در لطفکه زار و حزین / ترمی عصیانله اندوهکین

درکهکه یعنی ایدوب التجا / مرحمت و عفوکی ایلر رجا

ایله قرین کرم و شفقتک / ایلمه مردود در رحمتک

عجز و ندامت ایله کلدم سکا / لطف قیل عفو و عتاب بکا

دوکسه نوله یاش یرینه قان کوزم / وارمغه درکاهکه یوقدر یوزم

بو یوز ایله سا که نیجه وارهیم / حضرتکه یا نیجه یالوارهیم

حق عبادتن ادای کمال / بنجلاین عاصی یه امر محال

الدی بنی غفلت طول امل / ایده مدم امره موافق عمل

معصیت الوده خطا پیشه یم / مجرم و زار و کنه اندیشه یم

حالیمه فضلکله سن ایله مدد / یوخسه بنم جرمیمه یوقدر عدد

باقمه بنم جرمیمه عصیانمه / مرحمت ایت حال پریشانمه

دل صغنور سکا نوله سندن / سنسن اولان ملجا و هم ملتجا

اولدم ایسه هر نه عقابه احق / بن قولکی لطفکه قیل مستحق

قیل بنی بو دام هوادن رها | ایله رضاکی بکا آنجق رضا
بن نیم ای ارحم و رحمان نیم | کیم سکا لایق حسنات ایلیه‌یم
عاصی‌یم ای حضرت رب غفور | ایله کیم سکا رجای قصور
قیل بکا لطف و کرمک رهنما | اول یولی کوستر که دائم سکا
سنسن اولان ایکی جهانده مدام | بو دل بیماره مراد و مرام
فضلک ایله ایلیه بکا فتح باب | ایله رضا کیله بنی کامیاب
جنت عدنی بزه یا ربنا | سبز جمالکله بیله قیل عطا
وادی خسرانه براقمه بنی | آتش هجران ایله یاقمه بنی
مظهر ایدوب عفوکه غفرانکه | ایله نثر لطفکه احسانکه
عین عنایتله ایدوب بر نظر | دلده قومه نقش سوادن اثر
غرقهٔ نور ایله بو جان و تنی | زمرهٔ عشاقدن ایله بنی
دیده‌می کریان غم عشقک ایت | قلبمی جای الم عشقک ایت
کرچه بو آلوده اولان جان و دل | نامیهٔ عشقکه لایق دکل
لیکن امیدم بودر ایلر بزا | فیض صفا کستر فضل و عطا
جسممی قیل عشقک ایله داغداغ | ویر بکا سودای سوادن فراغ
دار نعیمی ایله الهی بنود | نور تجلا ایله قیل بو وجود
ایلمه حائل بکا جان و تنی | قیل حرم عشقکه محرم بنی
لطف عمیمکله ویروب اختصاص | قیل بنی مقردن کرده خواص
عشقک ایله پر طلو پیمانه ویر | چاشنی دردیکی بو جانه ویر

ذائقه

ذائقهٔ عشقکی ایله عطا | ویر بکا عالمده غمکله صفا
صدقیله هر لحظه نیازم بودر | قلبمی انوارک ایله ایله پر
اویله صفا ویر دله عشقکله تا | شاهد مقصودم اوله رونما
دیدهٔ اعمالیمی بیدار قیل | مغتنم دولت دیدار قیل
ایله زبان دلی کویای حق | مغز فلک درسنه قیل مستحق
نور بصیرتله ایدوب روشنا | چشممی قیل نورک ایله آشنا
قنده باقرسم سنی کورسون کوزم | هر نه دیسم حضرتکه اولسون سوزم
ایله دلی منقطع کفت و کو | قیل بنی کوینده‌ٔ الله هو
هر سخنم لفظهٔ تمجید قیل | باصدق نکتهٔ توحید قیل
طاعتکه رغبتم ایله زیاد | ایله بنی سالک راه سداد
نور عباداتله شام و سحر | ناصیهٔ حالیمه ویر زیب و فر
ساکر قیام ایتمکیچون باکرم | قامت اندیشه‌می قیل مستقیم
همتمی قیل مرتفع افتتاح | ساعدیمی ایله جناح نجاح
بار خلوص ایله زینت طاعتم | ایله رکوع ایله دوتا قامتم
ایله سر جانمی وقف سجود | قیل کرمکله بنی مانوس جود
جبههٔ دل صفحهٔ ارضنا قیل | سجدهٔ درکاهکه معتاد قیل
قعدهٔ وحدتده ویروب فیض تام | قیل بنی درکاره تحیت مدام
ایله تشهدده بکا لطف و جود | تا بوله اشباح امیدم شهود
ذکریکی ایله بکا ورد زبان | فکریکی قیل مایهٔ قوت روان

زمزمه پرداز نیاز ایت دلم / ایلمه کوتاه دعادن الم
حاصلی هر مویم ایدوب تا که باز / درگهکه ایله زبان نیاز
عید وصالک طلبیله مدام / ایله بنی شوق تمنای صیام
ذائقه‌نی غدا ایت روزه‌دار / لذت دنیایه قومه غبار
کنج کمالکدن ایدوب بهره‌یاب / ایله بنی مالک فیض نصاب
یعنی ایدوب مظهر علم و عمل / سربسر اشکالمی ایله حل
بنده ایدوب نقد علومی عطا / تا که ایدم شرط زکاتی ادا
قبلهٔ رضوانکی ایدوب مطاف / کعبهٔ درگاهکی قیلسون طواف
زمزم احسانک ایله یا رحیم / ایله مزاج دلیمی مستقیم
با شرف مروه‌دکو رهنما / سعیمی قیل موجب فیض صفا
ایلیوب احرام خلوص ایله هم / جسمیمی زیب آور صحن حرم
ناله لبیک ایله قیل نعره‌ساز / هر نفسیم ایله قرین نیاز
کنج قناعتده قویوب ذوق حال / قیل بنی مستغنی مال و منال
قلبمی ای پادشه دادگر / قیلمه غم دهر دنی به مقر
ایتمه گل ناله بنی نشوه‌دار / اولمیم آزرده خار خمار
هر نفسی حضرت رب غنی / منشرح الصدر خلوص نیتی
جون کوره رهرو جانه طریق / رهبر توفیقکی ایله رفیق
اولمیه تا قلبمه صورت نما / مشغلهٔ برزخ خوف و رجا
نسخهٔ ایمانمی ایله امین / ایلمه تزویر عدویه قرین

لطفکی هر حالده قیل دستگیر / سکرهٔ موتی بکا ایله یسیر
کوثر توحید ایله ای دادگر / قیل دم آخرده لب جانی تر
امرک ایله چون اوله آخر نفس / وردیمی قیل نعرهٔ الله بس
همدم ایمان و امان ایت بنم / منزلیمی باغ جنان ایت بنم
وحشت قبر ایله بنی ایتمه زار / ایله عطا و کرمک یار غار
لطفک ایله ویر بکا حسن سؤال / اسهل وجهیله جوابه مجال
مغفرتکله بنی مسرور قیل / احمد مختار ایله محشور قیل
ایله گذرگاه صراطی بکا / لمعهٔ توفیقک ایله روشنا
ایلیوب آزاد اندوه و بیم / ایله بنی داخل باغ نعیم
سیر جمالکله قیلوب پرصفا / قیل بزی مستغرق نور لقا
کیم بو دعایه دیه آمین هم / ایله آنی مظهر لطف و کرم
بز دکلوز گرچه بو لطفه سزا / سن کرم و فضلک ایله قیل عطا
هر نه که لطفک اوله ای مستعان / کندی کمال کرمکدر همان
پادشها قول سنک احسان سنک / امر سنک حاصلی فرمان سنک

انت حسبی عوننا یا کریم
انک بالعبد رؤف رحیم

بو مقالک حکمتی نواله المفخر موجودات و اشرف مخلوقات
محمد المصطفی علیه افضل الصلوات و اکمل التحیات حضرتلرینک
بیته سعادت آثارلری اولان خصائص حمیده و کرامات

ما لایعدلرندن بعض معجزات جلیله بیانندهدر

ناطقه بیزی حدیث صحیح / ایلدی بو وجهله نقل صریح

احمد و محمود و محمد علم / گوهر یکدانهٔ شه محترم

بارگه آرای رسالت طناب / شاه فلک جاه نبوت مآب

غلغله بیزی زمین و زمان / ولوله انداز حریم جهان

صف شکن پیشین صف اولین / صدرنشین حرم آخرین

شاه رسل فاضل امی لقب / رشک عجم مایهٔ فخر عرب

احمد مرسل شه پیغمبران / فخر جهان دادگر انس و جان

تاج لعمرک ایله اولوب محترم / رایت لولاک ایله چکدی علم

تابش خورشید ایله نوریه قباب / اولدی کا خیمهٔ زرین طناب

جلوه که مکرمتی کاخ عرش / فرش ره منزلی عرش و فرش

زیب سریر فلک هفتمین / پای رس پایهٔ عرش برین

آدمه حق ایلمدن نفخ روح / اولدی پیغمبر و کل بر فتوح

اول ازلکن آدمه قیلدی کرم / روح و جسد بیننده آرامگاه

ما ایله طین ایچره ایکن ابو البشر / اولدی نبی اول شه عالی سیر

اولمدن آدم دخی روح آشنا / خاتم مرسل دینیلوردی اکا

اولمسه گر ظاهر او گنج خفی / گلمز ایدی عالمک وجوده صفی

خلق ایدیجک دل گهر پاکی حق / ایلدی تشریف و داده حق

یعنی ایدوب ذاتنی محبوب خاص / ایتدی انی محترم اختصاص

یکسر

یکسر ایدوب قدرنی افلاککه / ویردی شرف رتبهٔ لولاککه

دعوت قرب ایله اولوب سرفراز / بولدی او سلطان رسل امتیاز

عزت ایله ایتدی سمایه عروج / اولدی شرفیاب قدومی بروج

رفعت معراج ایله بی ریب و شک / اولدی برآورده قصر فلک

صنع خداوندی گوروب سربسر / عالمی سیر ایتدی او فخر البشر

طی اولنوب مرضی ایله ارض / مغرب و مشرق کا اولشدی عرض

ایتدی آنک حضرت فرد و صمد / معجزه باهره سن بی عدد

خارق عادات ایله و معجزات / صدقنه اولدی دهنک بینات

عهد ازلده او سعادت مآب / ویردی بلی جمله دن اول جواب

یعنی ایرشدکده خطاب الست / صدق ایله اول سرور گردون نشست

ایلدی مولا ایله میثاق و دام / دیدی همان امر خدایه نعم

کینت مسعودینی کلک ازل / یازدی ابو القاسم ایله بی بدل

احمد ایله قیلدی مسمی آنی / ایلدی حمد ایله معلا آنی

نام ولاامنی رب کریم / ایلدی بیرایهٔ عرش عظیم

عرش و کل اسمی به ریب و شک / جان گبی حرز ایلدی انس و ملک

اسمی اسمیله بیله یازدی حق / منصب حبه انی قیلدی احق

روز ازل ایلدی رب الانام / نسخهٔ ایمانی آنکله تمام

ایتدی کرامات ایله ذو المن لطیف / ابلغ تشریف ایله قیلدی شریف

حین ولادتده او نور جهان / عزت ایله سجده یه واردی همان

امر خدا ایله اول اعجاز دم	باصه یغی دم ملک وجوده قدم
منعدم اولدی اثر شرک و شک	ایلدی شمشیر عدالتله حک
ایلدی کسرانک او عالیجناب	کنکره طاقن دروقن خراب
هم دخی قیلدی او رسول وفی	فارسک آتشکده‌سن منطفی
اولدی وجودیله عدیم الثبات	صحن کعبه‌ده کی لات و منات
دیرینی کفارک بت جمله‌کی	ایلدی اصنامنی هب رو بخاک
یوزلری اوزره سیقلوب کربسر	اولدی آنک جمله‌سی زیر و زبر
طفل ایکن اول غنچهٔ باغ صفا	ذاتی اولوب مظهر لطف خدا
مهد فلکقدرینی بربت و شک	امر خدا ایله صالردی ملک
هم دخی اول سرور عالی حسب	دولت ایله اولدی ظهور النسب
عهد صغیدن بری اول اشتباه	کلدی نظافتله او نور آکه
ایلدی حق پایهٔ قدرن رفیع	انس ایله جن امرینه اولدی مطیع
حلیه سنه ویردی جمال لطیف	جمله مخلوقدن ایتدی شریف
اهل سما ایله جبیلرده هم	اولدی مغسل او شه محرم
حق آکا رفع درجات ایلدی	کوردی خدایی کلمات ایلدی
رؤیت عین ایله او ماه خجسته	ایلدی مستغرق نور لقا
قیلدی میسر آکا بالا احترام	هم شرف سیر لقا هم کلام
اول آخر دهٔ آینه کردکار	ایلدی غفرانله فرخنده کار
مغفرت تام ایله بی اشتباه	اولدی مبشر او حبیب آله

اشبو

اشبو سعادتکه اولندی عطا	اولمدی هیچ کیمسه مشارک آکا
قنده که ایدرسه او نبی شفیق	اولور ایدی آکا ملکلر رفیق
ذاتی اولوب مظهر الطاف تام	سایه‌سی دوشمزدی زمینه مدام
اولسه نوله شاهد ایکی عالمک	سیدی اول ایدی بنی آدمک
بر بکا غم ایتسه او فخر الانام	ویردی جمادات علیک السلام
حاصلی جمله حجر وهم شجر	آکا سلام ایلر ایدی سربسر
هم بو آثار ایله او مقبول حق	ایلدی قرص قمری ایکی شق
قیلدی بنانندن او شاه جهان	آب روانبخش حیاتی روان
ذاتن ایدوب خاتمهٔ انبیا	ویردی آکا مهر نبوت خدا
کافهٔ ناسه او خیر الانام	بعث ایله بولمش ایدی احترام
جمله کرامتنه بدر دلیل	ختم رسل اولدیغی بی قال و قیل
دفتر احکام رسالت تمام	بولدی وجودیله آنک اختتام
یر یوزینی جمله جناب آکه	ایلدی امتلرینه سجده‌گاه
آکا جسیم دیو قیلدی ندا	ایلدی هم کوثری اعطا آکا
مظهر ایدوب فضلنه رب غنی	قیلدی شفاعتله مخصص آنی
برتر ایدوب مرتبهٔ رفعتن	ایلدی مختار امم امتن
عرصهٔ محشرده جناب خدا	قیلدی هم اول سروری صاحب لوا
رایت حمد ایله بولوب امتیاز	اولدی او فخر دو جهان سرفراز
حاصلی هر یوزدن او محبوب خاص	بولمش ایدی منزلت اختصاص

دعوت اولوب محشره جمله انام / امر اولیجق نفخهٔ صور قیام

جمله دن اول ایده اول رفع سر / محشره عزم ایده او فخر البشر

بنجه ملائکه اولوب صفکذار / رفقتله اوله براقه سوار

کلدیکی دم موقف حشره همان / حلهٔ جنت کیه اول جان آن

حلهٔ خضر ایله اول سرو ناز / سرو خرامان کبی ایدوب اهتزاز

صاغ طرفنده طوته عزتله قرار / عزت و رفعتله اوکردون وقار

جنت ایچون نیچه لری بیحساب / ایده شفاعتله دوشه کامیاب

جمله دن اول اوله شه محترم / قرع ایده یعنی در جنانی هم

گلشن فردوسه جناب رسول / ایلیه اعزاز ایله اول دخول

عز ایله تشریف ایده بحکم جنتی / صکره اکا پیرو اوله امتی

داخل اوله صحن جنانه اودم / جمله دن اول قدم فقرای امم

دور قیلوب اهل هوادن بنی / ایله سن الهی فقرادن بنی

سن بنی ای رب عظیم الکرم / ایله مساکین ایله محشور هم

قابل تعریف دکل مدحتی / بن نیجه مدح ایلیه یم حضرتی

کل بو رده ختم کلام ایده لم / عرض تحیات و سلام ایده لم

تا اوله بو محکمهٔ نه قباب / طنطنه بخشنده فصل الخطاب

شرع معلاسی اولوب بر دوام / اوله لر آسوده جمیع انام

ایلیه بالذات جناب ودود / هر نفس اول شاهه سلام و درود

واصل اوله روحنه هر صبح و شام / تحفهٔ بیحد صلات و سلام

منزل

منزل قربیت ایله دائما / هم اوله مستغرق نور لقا

آلنه اصحابنه رب الانام / ایلیه انواع صلات و سلام

خاصةً یار چهار گزین / صدرنشینان حریمگاه دین

یعنی ابوبکر و جناب عمر / هم دخی عثمان و علی سربسر

هم اول ایکی سرور عالی نسب / شاه شهیدان سعادت طلب

یعنی حسن ایله حسین ولی / سبط نبی نور دو چشم علی

دائم اولوب مظهر لطف کریم / اوله لر آرایش باغ نعیم

جمله سنه حضرت مولی مدام / ایلیه ایثار صلات و سلام

هم دخی فضلیله ایدوب شادمان / حشر ایده انلرله بزی مستعان

در نعت شریف سید السادات و شفیع العصات علیه ازکی الصلوات و ابهی التسلیمات برای اعتذار و نیازمندی

ای شه لولاک و حبیب خدا / ای سبب فطرت ارض و سما

سنسن او کیم ذات شریفک اله / قیلدی ازل مملکت حسنه شاه

حلیهٔ پرنورک ایدوب بی‌نظیر / ایتدی مکرم سنی رب قدیر

کشت قلوب عالمی شمس و قمر / طوره دخی مهر جمالک اثر

سنسن ایا مهر سپهر جمال / نیر تابنده برج کمال

جایکه رفعتک اوج فلک / گرد رهک سرمهٔ چشم ملک

ساکا ایا حضرت خیر البشر / معجزهٔ باهره شق القمر

صدقکه شاهد در او انگشت حق / کیم اشارتله ایده ماهی شق

خلقت اشیاده اولان جمله‌یه بیر / لوح وجودکده سنک مستتر
حق یدی وصفکده سراج منیر / ایلدی موصوف بشیر و نذیر
وصفکی بالذات خدای عظیم / ایلدی آیات نظم کریم
حاصلی ای ایکی جهان سیدی / حق سنی خلق ایلدی حبیبم دیه
ذاتک ایدوب عزت ایله محترم / امتنی ایلدی خیر الامم
سنسن ایا ملجأ اهل نیاز / شافع یکتای دم امتیاز
سنسن ایا شاه شفاعت نصاب / شفقت ایدن امته یوم الحساب
ذات فلک قدرکی ای شهنشاه / قیلدی شفاعتله مفضل اله
امت بیچاره جناب خدا / ایتدی سنی باعث فضل و عطا
سنسن اولان جمله عصاته پناه / واسطهٔ رحمت رب آله
وصفک ایا نور دو چشم جهان / گرچه دکل قابل شرح و بیان
بو در امیدم که اوله مدحتک / واسطهٔ موهبهٔ شفقتک
بر نکه لطفکه سزا اولم / مظهر احسان ذو المنن اولم
مدحکه ای حضرت شاه رسل / عاجز و قاصر کچینور عقل کل
بن نه گدایم که اولم لب‌گشا / ایلمه‌ده وصف شرفنک ادا
بن نه‌یم ای مفخر زمین و زمان / بن بر آووچ خاک سیاهم همان
بن نه حقیرم که ایدوب سعی تام / مدحکه حد ذره ویرم انتظام
سن حرم قرب او ادنا سیر / بن در لطفکده بر ادنی فقیر
بنجلین بنجه بر شاخ خیال / جرئت اوصاف شرفکله لال

بنده ایا سرور گردون وقار / حلیه‌کی وصفه بو عبدک اقتدار
غره اولوب لطفک احسانکه / باشلدم مدحت ذیشانکه
غایت امیدم اودر ای شه‌ها / ایلیه‌سن حسن قبوله سزا
لازم اولان ای شه پیغمبران / بنده‌یه حسن نظرکدر همان
بو خسته‌یم کبی زر آلوده دل / بر قیلک وصفکه قادر دکل
قسمی بر اوصافکی قلسون بیان / پادشها بنجلین ناتوان
بو نیجه ممکن که ایده مقصور / مدحت اوصاف سلیمانی مور
بن بو دهان دبولسنده آه / نیجه ایدم وصفکی ای پادشاه
ایلدکیم جمله هوادر بهم / سویلدکیم محض خطادر بهم
جرئت اوصافک ایله بغرض / حالیمی عرض ایتمدر آنجق غرض
ذره قدر بر عملم یوقدر آه / کیم اوله معروض جناب اله
عمر عزیز ایتمده هر دم گذر / یوق دل غافلده دریغا خبر
هم اولوب تابع نفس و هوا / اولمشم آلوده جرم و خطا
درد ایله ایتسم نعجب هر کون آه / ایتدی احاطه بنی جرم و گناه
آه پشیمانی آتش فروز / اولمده در شام و سحر سینه سوز
امتک ایچنده بولنمز شها / بنجلین بسته قید هوا
ایلدی غفلتله بو نفس دنی / سر بکر بیان خجالت بنی
ایلرم ای مایهٔ فضل و عطا / امتکم ویمکه شرم و حیا
جرم و خطادر شب و روز ایتدیکیم / راه هوادر بو بنم گتدیکم

وای اگر اولمزایسه رهنما مرحمت و شفقت و لطفک بکا
جمله فدا بولوکه جان و تنم ایتدیکمه قالمه افندم نیم
بیک دل او جان ایله کانندهیم درگه لطفکده پرافکندهیم
قوللوغیکه بندهکی ایله قبول ویر حرم مقصده راه وصول
ای شه یکتای شفاعت سنک دست رجاده قومازم دامنک
حاصلی ای مظهر لطف صمد سندن اولور باکه اولورسه مدد
کیمدن اولور چاره کیمه وارهیم سن وارایکن بن کیمه یلوارهیم
مرحمت ایت ناله و افغانمه ایله مدد بو دل نالانمه
ایتمه بنی بازوده نیک و بد لطف شفاعتله بکا قیل مدد
بن نقدر مجرم ایسمده شها لطفکه احسانکه ایله سزا
ایله ترحم بکا یوم نشور ایتمه نظردن دل بیماری دور
چون اوله ظاهر او دم هولناک زهرهٔ جانی غم ایله ایتمه چاک
بنده کی ای شاه شفیع الامم ایلمه محروم عطا و کرم

چو ثمی نحیفی گبی بر ناتوان
اوله سنک لطفکه شایان همان

گندی قوللک بنده فرمانبرک گردره خاک درک چاکرک
قیلدی خدا ملجأ امت سنی ایلدی عالملره رحمت سنی
سندن اومار جمله عصاة امم مرحمت و شفقت و لطف و کرم
موجب الطاف و عطادر سنک حاصلی مقبول خدادر سنک

روح

روح شرفا زیکه دلنشودم بو نیجه تحیات و صلات و سلام
آلیکه اولادیکه اصحابکه هم دخی اتباعکه احبابکه
محشره دک ایلیه رب الانام فیض صفابخش صلاة و سلام

در بیان جسارت عبد نحیف و اعتذار کردن بنده ضعیف برای تألیف این نظم شریف

برگون ایدوب گوشهٔ غمده قرار ایلرایدم محنت ایله آه و زار
دل غم و دردیله شکسته مزاج سینهده یوق هیچ اثر ابتهاج
کنج تجردده ایدوب نالهلر حال دل زاریمه قیلدم نظر
گوردم اولوب نقد ندامت تلف اولمده سرمایهٔ عمرم تلف
دغدغهٔ محنت دهر دنی ایتمده مغلوب ملامت بنی
ایتدی بنی تجربه گرم و سرد مبتلاء محنت انواع درد
گاه دوشوب بادیهٔ فرقته بادیهٔ پر محن غربته
گاه الم فرقت یار و دیار گاه بلای محن روزگار
گاه غم عشق مجازی گاه شورش آتشکدهٔ تاب آه
حاصلی گوردم که بو نفس هوا اولمده هبا ایدن جدا
هر بریسی ایدن زهد و عمل گرمرو وادی طول امل
قوللرک ای حافظ عرش برین ایله مدد نفس و هوادن امین
عاقبتی لوم ایدوب خولیمه سرزنش ایتدم دل مبتلیه
دیدم ایا دل سیه روسیاه اولمده در عمر عزیزک تباه

آچ گوزکی ای رهرو دشت هوا / قنده گیدر سنک قنی راه هدا
سنده قنی خوف خدای عظیم / سنده قنی بیم عذاب الیم
قنده رعایات رضای خدا / سنده قنی خواهش سمت رضا
بویله میدر شرطی عبودیتک / بویله می مولایه سنک خدمتک
ذره قدر عملک یوقکه تا / باعث اوله خیر دعایه سکا
حالکی فکر ایله هله بر نفس / نیجه یه دک شغل هوا و هوس
چونکه فنا بولسه گرکدر وجود / یانه بلا عارفه بونجه قیود
رحمت اکا کیم قویه بر خوش اثر / روحنه رحمت دیه اهل نظر
بو صفت لوم ملامه لان ایکن / آه ندامت ایله کریان ایکن
دوشدی همان خاطره بر آرزو / کلدی نشام دل نالانه بو
یعنی که اوصاف رسوله بدم / عجز و قصور ایله ایدوب اهتمام
همت ایله قطره ده دریا بولم / حلیه‌سیله شرفیاب اولم
تا صفت حلیه فخر جهان / اوله صفابخش دل عاشقان
جمله جهان ایچره بولوب اشتهار / وصف نبی ان اوله‌لر حصه‌دار
بندخی رشک آور آفاق اولم / نامزد دفتر عشاق اولام
ایلیه بن بیدلی تأثیر قال / واصل کیفیت لذات حال
میمنت نعت رسول گزین / ایده بنی لطف خدایه قرین
درد دیله یکه بو درمان اوله / واسطهٔ رحمت رحمان اوله
حقه توکل قیلوب ایتدم ادام / لوحهٔ اوصافنه وضع قلم

کرچه

کرچه که خاقانی شیرین ادا / ایلدی بو خدمتی بیّن ادا
انجق اولور خدمت اینه حصه‌مسی / انجق اولور همت اینه همتی
طبعی کبی نظمی بولوب امتیاز / اولدی نهال املی سرفراز
بو ازخاص ایله بر بیت و شک / یاد اولنور خیر ایله تا حشره دک
قدری نه در بنجلین غافلک / تاکه اولم پیروی دل کاملک
نظمه چکم اویله بر علا گهر / کیم اوله رشک گهر معتبر
انجق اودر استدیکم دمبدم / مرتبه قدرتم اظهار ایدم
ایده بنی نیت خیر عمیم / مظهر الطاف خدای کریم
آخر اوله بلکه بو وضع فضول / درگه مولاده سریع القبول
بنده بو وصفیله اولوب آکواری / ایکی جهان ایچره اولیم برمراد
نعت معلاسنه از جان و دل / جمعه غریبانه قلوب متصل
حلیه‌سی صفتنده شاهک همان / هر نه قدر وار ایسه نقل و بیان
جمعنه اقدام ایدوب ایتدم طلب / تاکه اوله رحمت حقه سبب
قنغی روایتی که بالاتفاق / نقل و بیان ایده روات وثاق
صحتنه یعنی بولوب هب وصول / اهل حدیث ایلیه آنی قبول
صدق تمام ایله ایدوب اعتبار / ایتدم او اخباری اودم اختیار
سلک سطوره نه تسطیر ایدوب / حاصلی مفهومنی تحریر ایدوب
قدرتم اولدقجه ایدوب اجتهاد / ایلدم آرایش لوح فؤاد
یازدم او اخباری دخی بیگمان / یازمیه خاقانی شیرین بیان

یعنی نیجه وصف صفا گستری / منقبت حضرت پیغمبری

زیور سرنامهٔ جان ایلدم / قدرتم اولدقجه بیان ایلدم

نیجه فوائد دخی قیلدم بیان / هر بریسی بر گهر داستان

نقل وخبرله کتوروب بونده هم / فضل صلاتی دخی قیلدم رقم

بعض دعایه ویروب زیب وفر / ایلدی اجرای رسوم خبر

چونکه عوض حلیه دن ایکی تمام / ایتمدر اول شاه صلات وسلام

بنده فقیرانه بو تقریب ایله / خاصیت وشرحنی یازدم بیله

جمله بیلور گرچه خواص وعوام / فضل صلاة ایله سلامی تمام

بیننه بیان ایلمدن بی گمان / مقصد بر خیر دعادر رهان

شاهد منظومهٔ حالت فزا / گاه که اولمقده ایدی رونما

یعنی طبیعتده بو سر خفی
اولمش ایدی نیجه زمان مختفی

عشق مجازی بنی تشویق ایدوب / راهرو وادی تحقیق ایدوب

ایلر ایدم گرچه نیجه قال وقیل / بولمش ایدی خوی طبعم کمال

اولمش ایدم بحساب سنین / پایهٔ سن مرتبهٔ اربعین

نصفنک آچق گر اولور شمار / رابعه تا ثالثه ایتدم گذار

بیست و چارده ایکن سن وسال / یعنی ظهور ایتدی بو شیرین مقال

چونکه عوض صرف ایتمکده در / هر نه که نقصان اوله معذور در

غایت مقصودم اودر کیم خدا / ایلیه لطفیله قبوله سزا

وسطه

بو خستهٔ خادم که جسارت ایدرم / ایلیوب وصفنه تحریک قدم

قنده نعوت شه کرّار ووقار
قنده بو بیچاره تخیل زار

قنده سلیمان جلیل السریر / قنده بو بر مور ضعیف الاثر

ایلیه گستاخلغم کردگار / لایق عفو کرم بیشمار

باشرف حلیهٔ پاک رسول / ایلیه پیرایهٔ لوح قبول

بودر امیدم گورن اهل عطا / ایده بنی مظهر خیر دعا

ایلیه هر مردم صاحب هنر / دیدهٔ انصافله حسن نظر

ایتمیه نقصانمی محمول ریب / عیبمی بر نقطه ایله ایده غیب

هر نه عبارتله که قیلدم ادا / قلمیه لر حمل نقوش ریا

جمله دن القصه بودر مشتهم / حکمیه لر نام فضولیتیم

خیر ایله دائم بنی یاد ایده لر / رحمت ایله روحمی شاد ایده لر

ایلیه لم وصفنه سعی تمام / ایده نا الله بحسن الختام

فی بیان فضیلة الصلوات قال الله تبارک وتعالی
ان الله وملائکته یصلون علی النبی یا ایها الذین امنوا
صلوا علیه وسلموا تسلیما صدق الله العظیم الکریم

گل بری ای تشنه لب آب فیض / قیل کل آمالکی سیراب فیض

سوزلریمه جان قولاغن طوت همان / تا اولاسن واقف راز نهان

نسخهٔ حکمتدن اوقوب بر سبق / جهد ایله اول اصل اسرار حق

عشقدر ارباب دله رهنما | عارف اولان عشقه ایدر اقتدا
عشقدر آرایش ذات و صفات | زیب ده کارگه کائنات
معنی عشقی ایده مز اهل قال | ترجمه السنه احتمال
بلمدی اول کیمسه که بی اضطراب | اولمیه بو ذائقه دن نشوه یاب
ایلمین عشقله ترک وجود | بنجه اولور مظهر نور شهود
عشقله در مرتبه سی کاملک | اولمیجق عشق نه حاصلک
ای نجم جانانه دن اولان بیخبر | عشقسز آدم میدر آدم مگر
بیلمز ایسک ایله هما عاشق اول | خدمت اربابدله لایق اول
برکون اولور رغبت عشق خدا | راه حقیقتده سکا رهنما
شوق تجلا ایله مانند جان | عالم علوی یه صعود ایت همان
عشق حقیقیله بولور آب ناب | لطف خدادن اوله گور فیضیاب
صورت و معنیده ایده اهتمام | ترک سرایت حب نبیده مدام
انس و ملک بوله قربان آنک | بنده سیدر بنده و سلطان آنک
بیلسون اول جانیدل بینوا | اولمیجق شوقله قربان اکا
سینه ده بیک جانی اگر اولسه اگر | اولسون او سلطانه فدا سربسر
عشقده الحاصل اولوب آشنا | جانی ترک ایله اوله به فدا
سودیکنی سوبوری حقک همان | ایلهر عشقنه ایثار جان
حقه محبت آنک ایله اولور | سالک حق حقی آنکله بولور
بو سخن پاکی قیل استماع | ایله رسوله شب و روز اتباع

کیمکه

کیمکه مطیع اوله اکا بیگمان | ایدر او اللهه طاعت همان
قلدی اکا حضرت رب قدیر | متصف نور سراج منیر
ایلدی طه ایله یاسینی هم | وصف شریفنده جمیل الحکم
قلدی کلامنده خدای معین | مظهر قول لمن المرسلین
ذاتنی ایدوب لایق فیض قبول | کافه عالمه قیلدی رسول
ایلیوب اکرام اکا رب کریم | ایلدی موصوف رؤف رحیم
ذات کریمکاره ایدوب محترم | فضل سالاتنه قلدی قسم
روی جهانتابنه ویردی ضیا | آیت پرشعشعه والضحی
برتر ایدوب مرتبه احمدی | حق و رفعنا لک ذکرک دیدی
منزلت قدرینه بی اشتباه | اولدی بو آیات جلیله گواه
اعظم خلق ایله ایدوب بی بدل | احسن خلق ایلدی رب ازل
خلق عظیم ایله خدای جلیل | ایلدی ممدوح کلام جمیل
مظهر ایدوب تبرک آیاتنه | ویردی کمال ورع شرف ذاتنه
جمله نبیلردن ایدوب سرفراز | ویردی صلاتیله اکا امتیاز
ایلدی اول ذات جناب خدا | اکا صلاته ایلمکه ابتدا
صکره فرشتهلر ایدوب احترام | ابتدیلر اول شاهه صلاة و سلام
ایلدی مؤمنلره حق ثالثا | تصلیه امرنده خطاب و ندا
بویله بیوردی خدای معین | ای بکا ایمان گتورن اهل دین
ایلیوب اول سروره اکرام تام | جمله ایدک اکا صلاة و سلام

حاصلی محبوبنه تعظیم ایچون   ذات معلاسنه تکریم ایچون
ایلدی بو آیت ایله سبحان   قوللرینه امر شریفک بیان
آکا صلاة ایتمکی رب آله   ایلدی اجر بره بی اشتباه

[illegible]

قال من صلی علی صلاةً صلی الله علیه عشر صلوات وحط عنه عشر خطیئات ورفع له عشر درجات وفی روایة

وکتب له عشر حسنات صدق رسول الله

دیدی حدیثنده شه کائنات   کیمکه بکا ایلیه بر کز صلاة
اون صلوات ایلیه آکا آله   محو اولنه آندن اودم اون کناه
انکیچون اون درجات عمل هم   رفع ایده لطفیله جناب خدا
نقل اولنور بعض روایتده   اون حسنه یازیلور آکه اودم
کیم ایده صدقیله صلاة وسلام   ایلیه مغفور انی رب الانام
ویکله یا طالب الطاف وجود   بیعکه عمرده اولمز بو سود
کیمدر اولکیم بیرینه اون فایده   کوشش بجد ایله ایفا ایده
عاقل ایسک ای دل شیدا اگر   ساکه بو سرمایه عالی یتر
صرف هوا ایتمه دم صحبتک   قدرینی بیل الده اولمز نعمتک
کل اوله کور مظهر فیض اله   غفلت ایله ایتمه عمرک تباه
الده ایکن فرصتی فوت ایتمه کل   بردخی کیرمز الیکه بو محل
ایمه ی اولوب طالب لطف خدا   زمزمه ساز صلوات اول آکا

عرض

عرض عبودیت ایده صبح و شام   ایله او سلطانه صلاة و سلام

وعن ابن مسعود رضی الله تعالی عنه قال رسول الله

صلی الله علیه وسلم اولی الناس بی یوم القیامة

اکثرهم علی صلاة صدق النبی المختار

اشبو حدیث ایچره بیوردی رسول   روز قیامتده بو وجه القبول
جمله دن اولی بکا اولدر مدام   ایلیه اکثار صلاة و سلام
استر ایسک غصه و غمدن رها   صدقیله قیل آکا صلاة و ثنا
ذکر ایدوب اسمی قلدقجه یاد   ایله تحیات و سلامی زیاد
صادق اولان عاشق صاحب وداد   چوق چوق ایدر سوکلیسی نامنی یاد
شوقله اکثار صلوات ایت آکا   تا اوله سن مظهر لطف خدا
ایکی جهان ایچره اولوب کامیاب   ایلیه کور درکهنه انتساب
روح شریفیله اولوب آشنا   ایله تحیات آکا صبح و مسا
اولدی او سلطانه صلاة وسلام   واسطه لطف اجابت تمام
قنقی دعا کیم اوله انده صلات   فیض قبول ایله بولور التفات
بدء و ختامنده دعانک مدام   ایله تحیات و صلات و سلام

وعن ابی هریرة رضی الله تعالی عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم من صلی علی فی کتاب لم تزل الملائکة تستغفر له ما بقی اسمی فی ذلک الکتاب صدق حبیب الله الملک العلام علیه افضل الصلاة والسلام

بو صددینده ده او فخر جهان
ایلدی بو وجهله قول و بیان

هر کیشی که نامیمی تحریر ایده‌وب
باکه صلاة ایلیه توقیر ایده‌وب

یعنی یازوب اسمیمی بالاحترام
ایلیه تحریر صلاة و سلام

جمله ملائک آکا شام و سحر
عوض تحیات و سلام ایده‌لر

اسمم اولوح ایچره که باقی وله
رسم تحیاته ملاقی اوله

انکیچون ایده ملکلر طلب
مغفرت و رحمت بیحد رب

ایلدی ایده‌وب اسمیمه تعظیم تام
قیل آکا تحریر صلاة و سلام

هر نه قدر ایلیک اکرام آکا
اول قدر اعزاز ایده مولا آکا

هم آکا یازدقده صلاة و سلام
یازمه اشارتله حذر قیل مدام

یعنی که بر همزه و میم ایله سن
ایلمه اوصافنی نقش سخن

نیجه اولور حاصلی نکته‌دان
صلعم ایله صل علیه نشان

صورت ظاهرده گل ای اهل حال
ایده‌لم انصافله فرض شانک

هر کیشی اقرانینه یازسه سلام
آکا نیجه درلو ایدر احترام

شویله که اول مردم دوران آشنا
بلکه دکل لایق و شایان آکا

حاصلی حددن متجاوز صفات
اولور او بیچاره‌یه اسناد ذات

ذات معلای رسول گزین
یعنی که اول شمع فروزان دین

مفخر یکتای جهانبان ایکن
بو نیجه [illegible] یله سلطان ایکن

امته لایقمی یازوب نامنی
یازمیه تحیت اکرامنی

بنده اولوب اول شه برغته
عاشق ایکن جانله او حضرته

ایلیجک

ایلیجک نعتنه وضع قلم
ایله آنی خون جگرله رقم

آکا صلاة ایله ارکو نغمه‌گر
کلک زبانی بیله قیلسون صریر

اسمن ایده‌وب مرتسم لوح جان
ذکرینی قیل شوقله دردزبان

اولدی بتوی مردم حکمت‌شعار
واسطهٔ مغفرت کردگار

اول گل زیبندهٔ باغ صفا
صانمه که محتاج اوله حاشا آکا

داخی ظهور ایلمدن بو جهان
هم نوعیکن بونجه زمین و زمان

عالم معنیده او نور خدا
اولمش ایدی مظهر لطف و عطا

عوض تحیات آکا هر روز و شب
رحمت رحمانه سببدر سبب

بونده ظهور ایلیجک نفع و سود
اولدی سنکیچون سبب فضل و جود

قوللغک اعلا ایدر آنجق عوض
جمله سنکدر بونه اجر و عوض

حکایهٔ فضیل بن فضل بغدادی

نقل اولنور فضل شریف الخصال
ایلیجک آخرته انتقال

واقعه‌ده آنی کوروب بعض ایل
ویدیلر ای مایهٔ فضل و هنر

بزم فنادن کیده‌لی اول یکا
عالم عقباده نه اولدی سکا

ویدی کریم اول رب رحیم و غنی
ایلدی مغفور و مبشر بنی

اکه ویدیلر نه سببله خدا
قیلدی سنی مظهر فضل و عطا

کوستروب اول مردم فرخنده‌کار
ایتدی ایکی رمزینی آشکار

ویدی اشارتله او مغفور رب
مغفرته حقه بو اولدی سبب

یعنی که بونلرله رسوله تمام
یازمش ایدم نیجه صلاة و سلام

ایمدی ای رازگشای سخن / عارف اولان حصه آلور قصه دن
سنده اولور شوقیله حکمت شناس / خاصه سن ایله بو تکلّف قیاس
اولدی نیجه کیمسه یه نور صلاة / مشتغل اولا بنده راه نجات
آنک ایله ایلدی رب کریم / نیجه لری نائل اجر عظیم
اولکه رسولینه صلات ایلیه / صدق ایله تقدیس صفات ایلیه
ظاهر و باطنده ایدوب التجا / سنّتنه ایده آنک اقتدا
ایلیه حاشا آنی رب مجید / روز جزاده کرمندن بعید
فضل صلاته متعلق نشان / کلدی نیجه قول بدیع البیان
بو عملک فضلنه یوقدر شمار / یازسم اگر شوقیله لیل و نهار
ذکر فضائلده بو دکلو کلام / اولدی مجرد سبب اهتمام
یوخسه نه ممکن که یازوب دمبدم / خاصیتن جمله بیان ایلیم
مقصدیمز ذکر آل ایتمه در / مدحتنه بسط مقال ایمدر
باد زدرگاه خدا صبح و شام / روح نبی را صلوات و سلام

روی عن علی بن ابی طالب کرم الله وجهه و رضی الله عنه قال قال رسول الله صلی الله علیه وسلم من رأی حلیتی من بعدی فکأنما رآنی ومن رآها شوقاً الیّ حرّم الله علیه النار وآمن من فتنة القبر ولا یحشر یوم القیمة عریاناً صدق حبیب الله

علیه الصلاة والسلام

نقل اولنوب سند ذات علی / اولدی روایت بو حدیث جلی

دیدی

دیدی سعادتله رسول گزین / صدق و خلوص ایله بر اهل یقین
کورسه بنم حلیهٔ پاکم اگر / صانکه بنم نوریمه قیلدی نظر
اولکه بنم حلیهٔ پاکم کوره / پاکه شوقله ایدوب یوز سوره
رؤیتمی ایدرم ایدوب آرزو / شوقم آنک قلبنه ایتسه غلو
اکا خدا ناری حرام ایلیه / روضهٔ جنتده مقام ایلیه
هم قاتن قبردن اولوب ایمن / بیم عذاب ایتمیه آنی حزین
هم دخی حشر ایتمیه عریان آنی / یوم قیامتده خدای غنی

در خواص حلیهٔ سعادت اختصاص حبیب خدا علیه من التحیات ازکاها

صدرنشین حرم سالکین / یعنی که اول پیر ره صدر دین
دیدیکه بو حلیهٔ پاکی اگر / برکشی تحریر ایدوب ایتسه نظر
لایح اولوب قلبنه شوق و سرور / ایلمیه خاطرینه غم خطور
ایرمیه اعضاسنه زخم بلا / اولمیه بر علت ایله مبتلا
وسوسهٔ خاتمه دن نجادن / صاف قلیه مولای عظیم المنن
ایلمیجک راه فنادن گذر / اولمیه مقرون اکا خوف و خطر
بعضی دخی بنده هم ای نکته دان / کلدی بو نقل فرح افزای جان
شوقیله هر کیم بونی تحریر ایده / صدق ایله اخلاص ایله توقیر ایده
هم نظر ایتدکجه ایدوب احترام / ایتسه رسوله صلوات و سلام
دنیاده عقباده اولوب بر مراد / ایلیه الطاف خدا آنی شاد
جان کبی حرز ایتسه بر اهل سفر / ایلمیه آکا اصابت ضرر

سالم اولوب رنج و ضرردن مدام	حفظ الهیده اوله صبح و شام
هم رخی بر اوده که بو نور پاک	ایلیه دیوارلردن تابناک
اولمیه انده اثر فقر و غم	گیرمیه اول خانه‌یه شیطان هم
فتنه احراق ایله طاعون اکا	اولمیه لر رخنه زن ابتلا
بولنده ایا مرد بصیرت نشان	اولسه نوازنجه فوائد عیان
نسخه گرای سعادت بودر	نامه زیبای کرامت بودر
اولدی بو ای عارف صاحب نظر	وفق معلای سریع الاثر
اولمغیه قصدک اگر کامکار	صدق تمام ایله گرک اعتبار
یعنی بودر شرط صفا گستری	قلبک اولوب نقش هوادن بری
حلیه‌سن ایتدکجه نظرگاه جان	عشقنه قیل سیل سرشکی روان
رقت قلب ایله دوکو شیوه آب	ایله خلوص اوزره اکا انتساب
مرتبه قدرینی اندیشه قیل	جان و دله سنتنی پیشه قیل
تا حرم جانکه بولنسون وصول	شعشعه نور جمال رسول
یوخسه مجرد نظر اولمز مفید	اولمیجق عشق و محبت پدید
حاصلی دلبر وره بی ریب و شک	شوق گرک عشق و محبت گرک
قدرینی فهم ایلیوب ای جان و دل	زیب ده ساعد اخلاص قیل
نیل مراداته اولور بی تعب	بو صفت معجزه بیجا سبب
حاله مناسبکا ای اهل حال	اولدی بو پاکیزه حکایت مثال

قیلدی

نقل اولنوب بو جمیع ورق
برکتی بار و ... 8

قیلدی حضورنده اداء سلام	ایلدی دعا بله فصیح کلام
دیدی ایا مفخر عباسیان	پادشه دادگر دوران
شوقله بر تحفه گتوردم سکا	کیم سلفک اولمدی مالک اکا
تحفه دکل تحفه نایابدر	نامه حرز دل احبابدر
تحفه دکل نسخه تعویذ جان	حلیه زیبنده فخر جهان
تحفه دکل زیور اقبال و جاه	صورت اوصاف حبیب اله
اولسه بو تحفه نوله بی ریب و شک	باعث فخر و شرفک حشره دک
اولمدی بو گوهره ابتهاج	پادشهان سلفه زیب تاج
حضرت داور جهان آفرین	قیلدی بو لطفه سنی سرمدی قرین
بویله ادالرله اولوب نغمه ساز	باشلدی اوصافه ایدوب عجز طراز
صوندی الن گوشه دستارینه	قیلدی شهک جانبه اول درازینه
حسته اولدمده ویروب بر ورق	دیدی بودر حلیه محبوب حق
باقدیغی دم صدقله هارون اکا	ایتدی غلو قلبنه نور و صفا
اولدی غم و غصه‌دن مهجور و دور	گلدی دل و جانینه شوق و سرور
خلعت شاهانه سن اولدم همان	بخش قلوب ایتدی آنی شایگان
ایلیوب ایثار زر و سیم اکا	ایلدی بیحد و نهایت عطا
قیلدی او درویشی کرمله غنی	اولدی زر و سیمله پر دامنی
دولت ایله اولکیجه فخر جهان	ایلدی هارونه جمالن عیان
قیلدی منامنده بشارت اکا	دیدی نیجه تردد اولنسون سکا

چونکه عمرت ایدوب مقصود
حلیه نقطه‌سیله بولدی برو صح

ایتدکجه اودرویشی عطا ایله شاد
غنچه آمالمی قیلدک کشاد

ایمدی ایدوب بنده‌سنی شادمان
ایلیه‌یم وقف راز نهان

قیلدی بشارت بکا رب الانام
دیدی ایدوب غزله اختتام

کیمکه کورن حلیه‌کی شاد اوله
روز جزا مظهر غفران اوله

هم آنی هر کیمکه ایده حرز جان
جوهر جان کبی ایدرسه نهان

ایتمیه سوزان آنی نار جحیم
یعنی اوله داخل باغ نعیم

ایکی جهان ایچره اوله کامیاب
اولمیه محزون عتاب و عقاب

دولت دارینه اولوب هم نشر
آخر اوله نائل نور لقا

ای نیجه بیک شکر نثار ایده‌یم
نیجه‌لری مظهر احسان ایدن

احمد مختاره ایدوب احترام
حلیه‌سنه ایلیوب اکرام تمام

برقول ایکن بنده‌لرندن تنها
ایلدی بهره‌ور او فقیره عطا

سنک عطایاکه چوق الله سن
رازق هر بنده و هر شاه سن

غرقهٔ بحر کرمک خاص و عام
کیمسه‌یی محروم قومازسن مدام

یوز سورن البت در غفرانکه
مظهر اولور لطفکه احسانکه

سنسن آنک قلبنه الهام ایدن
سنسن ای مظهر اکرام ایدن

سنسن او درویشی ایدن بر مراد
سنسن ایدن آنی عطا ایله شاد

سندن ایدی بونجه عطا که هبه
آرده هارون ایدی انجق سبب

سندن اکر اولمسه لطف و عطا
ویرمکه قادرمی دکلوردی اکا

حاصلی ای خالق کون و مکان
مانع و معطی بنه سنسن همان

لطفکه صدق ایله توکل ایدوب
حلیه‌یه باکیله توسل ایدوب

بن کدا اولوب طالب لطف و کرم
درکه احسانکه کلدم بودم

بودر امیدی کرم‌سی کریم
ایلیه‌سن مظهر لطف عمیم

بکزه مزای مرجع اهل مراد
بخشش مولایه عطای عباد

کندی کمال کرمندن تنها
قیلدی بخشیش فقیره عطا

شاد قیلوب لطفله قلبیم بنیم
کوهر فضلکله برابت دامنیم

بخشش حسنله ایدوب هم غنی
خلعت غفرانله شاد ایت بنی

حاصلی ای واقف سر و علن
ایلمه محتاج بنی غیره سن

باشرف منزلت مصطفی
قل بزی نائل فیض صفا

دنیا و عقباده ایده فیضیاب
هم حسرت کربله بزه قیل فتح باب

دولت دارین ایله مسرور قیل
اول شه دنیا ایله محشور قیل

حلیه‌سی نوریله دلی روشن ایت
قدرینی حق اوزره بیلنلردن ایت

مقدمه برای حلیهٔ شریفهٔ فخر عالم و نتیجهٔ فطرت بنی آدم

رسول اکرم حبیب محترم صلی الله علیه وسلم

مژده ایا تشنه لبان صفا
منتظران صفت مصطفی

ایردی او هنکام مسرت بیا
تاکه اوله مدحت فخر الانام

کلدی او ساعتکه اولوب التکا
باشلیه کفتاره دل خوش‌نوا

اولسه نوله زمزمه کرد بیان
مجمره کردان حریم جهان

ایردی اول دم که بوله وصف رسول / سامعهٔ اهل سمایه وصول

طیب جنان ایله سراسر / اوله معطر دل عشاق اکر

کلدی دم مدحت فخر جهان / منقبت سرور پیغمبران

رشک سکا ای قلم خوش‌نویس / نعت نبی به ینه اولدک انیس

الحمد ای صفحهٔ جان الحمد / سنده ور اوصاف حبیب صمد

الحسد ای طبع سعادت رهین / مدحت پیغمبره اولدک قرین

ده مدد اول عشق حبیب خدا / فیض رسان دل یکین ادا

ده مدد اوله هر گهر دارات / زیب ده وصف شه کائنات

ده مدد اوله شوقله جمله ایام / زمزمه پرداز صلاة و سلام

ایردی دم کیم دوکوب اشک تری / نظم ایده‌لم حلیهٔ پیغمبری

وقف ره ای خامهٔ شیرین رقم / باشلیه‌لم وصف رسوله بو دم

صدق و توکلله اولوب داد خواه / کل اوله‌لم طالب عون اله

اکرمنا الله بفیضه العظیم

بسم الله الرحمن الرحیم

اعلم رحمنی تعالی وایاکم ان الله سبحانه وتعالی انشاء النفوس مختلفة فمنها الغایة فی جودة الجوهر ومنها المتوسط ومنها الکدر وفی کل مرتبة درجات فالانبیاء صلی الله علیهم وسلم هم الغایة خلقت ابدانهم سلیمة من العیب فصلحت لحلول النفوس الکاملة ثم یتفاوتون فکان نبینا صلی الله

علیه

علیه وسلم اصح الانبیاء مزاجاً واکملهم بدناً واصفاهم روحاً وبمعرفة ما نذکره من صفاته واخلاقه تبین ذلک

ان شاء الله تعالی

حلیه نمایان وجوه خبر / ماشطهٔ کاران جمال سیر

شاهد معنایه ویروب آب و تاب / ایلدی بو وجهله فتح خطاب

چونکه خداوند جهان آفرین / جمع کن ای صورت ماء و طین

ایلیوب انشای نفوس بشر / ایلدی ترکیب صنوف صور

حکمت بیچون ایله بی اختلاف / کلدی ظهوره ینه علی الاختلاف

کیمی اولوب مظهر نور جمال / جوهر جودت ایله بولدی کمال

اولدی بو اوج مرتبه در بی‌کمان / صورت و سیرتله تفاوت عیان

کیمسنک جوهری اذون ایدی / کیمی وسط کیمیسی ادون ایدی

اولدی بو اوج رتبه ده مختلف / هر بری بر سیرت ایله متصف

اولدی بو اوج مرتبه ده بعض ناس / باطن و ظاهرده درجات اوزره

رتبهٔ علیاده اولوب انبیا / اولدیلر اصفای صف اصفیا

جمله اولوب مظهر حسن جمال / اولدیلر اصحاب نفوس کمال

جوهر فطرتده اولوب بهترین / کاملة النفس ایدیلر مرسلین

صورت و سیرتده بولوب امتیاز / جمله‌سی اولدیلر ایدی سرفراز

عصمت حق ایلدی مرسللری / عاری نقص و کدردن بری

بولمغیچون نفس که صلاح / اولمشیدی جمله جان و فلاح

سالم اولوب منقصتدن و عیبدن　　اولمش ایدی جمله صحیح البدن

ایتمکیچون نفس زکیه حلول　　اولدی سلامتده فروع و اصول

اکمل مخلوق ایدیلر انبیا　　اولدیلر آنلرده تفاوت نما

بز رسل خالقه هپ مؤمنز　　یعنی احد بینینی فرق ایتمزز

امر رسالتده اولوب مستوی　　جمله‌سی فضل و شرفی محتوی

جمله نبوتده مکمل ایدی　　بعضیسی بعضندن مفضل ایدی

هر بری بر فضل ایله ممتاز در　　جاه رسالتله سرافراز در

جمله‌دن اما که رسول جلیل　　افضل مرسل ایدی بی قال و قیل

اولدی انک حرمتنه انس و جان　　کلدی انک نوری‌له خلق جهان

اکرم و کامل ایدی هم جمله‌دن　　اکمل و اصفی ایدی روح و بدن

جمله نبیلرده اولان معجزات　　اولدی ظهوری‌له انک بیّنات

جمله نبیلردن اولوب کان صفا　　یعنی محمد او شه مصطفا

مظهر تام و شرف جزء و کل　　اکمل مخلوق و ختام رسل

صورت معتاده اولوب بی‌مثال　　اولمش ایدی عین علو کمال

اولمش ایدی اول نور سراج　　جمله نبیلردن اصحّ المزاج

صفوت روح ایله اولوب عدیل　　اولمش ایدی خلقت پاکی جمیل

احسن تقویم ایله عضو و بدن　　آنده کمال اوزره ایدی جمله‌دن

حسنی انک اعظم آیات ایدی　　حاوی تکمیل کمالات ایدی

نسخهٔ کبرای فنون کمال　　نخبهٔ آیات عظام جمال

کرجه

کرجه بشر ایدی او رشک ملک　　احسن مخلوق ایدی بی ریب و شک

روی البیهقی عن ابی هریرة رضی الله عنه کان سیدنا رسول الله صلی الله علیه وسلم احسن الناس صفة واکملها وروی المسلم وابو داود عن انس رضی الله عنه کان احسن الناس خلقا روی البخاری والمسلم والترمذی وابن ماجه عن انس رضی الله عنه کان احسن الناس و

اجود الناس واشجع الناس

مشفق ایدی و ذات کرام　　احسن خلق ایدی و خیر الانام

هر صفتی احسن ایدی ناسدن　　نور مبین ایدی و سیمین بدن

ایلیوب اول ماه صبیح اللقا　　اجمل وصف اوزره زینتدی خدا

عرض جمال ایتسه او حسن کمال　　ظاهر ایدی کندیده حسن و جمال

ذات سماقدرینی رب جلیل　　ایتمش ایدی منبع حسن جمیل

احسن خلاقیله بی اشتباه　　ایتمش ایدی یعنی تخلق اوناه

ذاتی اولوب مظهر خلق عظیم　　اولدی ثنا کرده رب کریم

نظم کریمنده اولوب حق عیان　　ایلدی صفت عظمتنی بیان

مرتبه ذات جناب رسول　　ایلمدی حاصلی شرکت قبول

جود و سخاوتده شجاعتده هم　　کامل ایدی اول شه عالی همم

یعنی که اول مجمع خلق حسن　　اجود ایدی اشجع ایدی جمله‌دن

ظاهری هم باطنی بی اشتباه　　اولمش ایدی مظهر فضل اله

اکمل ایدی عز و شرفده تمام   جمله‌دن حضرت فخر الانام
صورت بعیده‌ده و صباحت کمال   اولمش ایدی یعنی عدیم المثال
پادشه حسن و بها و رادشاه   ایکی جز غیره آنک مهر و ماه
اول آخرده اوله‌ما حصل   اولمش ایدی جمله گوزلرن گوزل
کلدی بر صاحب حسن و جمال   تا که اوله حسن نبیه بی مثال
کلدی بو بحث اوزره بو قول یقین   بویله دیدی جمله روات گزین
حسن ملاحتده او نور آله   غالب ایدی یوسفه بی اشتباه
تا دم فطرتده اورمایه خدا   ایلدی کلیت حسنی عطا
یوسفه اعطا اولنان حسن و آن   بر جز ایدی حسن نبیدن همان
یعنی رسوله ویرلمش حسن تام   اولمدی یوسفده نمایان تمام
غایت اوصافن ایده‌وب التماس   ایله همان حسنی آندن قیاس
جمله اسباب ملاحت تمام   آنده ظهور ایتمش ایدی والسلام

روی الترمذی والنسائی عن جابر بن سمرة رضی الله عنه انه قال رأیت رسول الله صلی الله علیه وسلم فی لیلة اضحیان علیه حمرا فجعلت انظر الیه والی القمر فله احسن عندی من القمر

حضرت جابر دیدی کیم کهان   بر شب روشنده اولوردم روان
یعنی او شب لیلهٔ مهتاب ایدی   روشن ایدی ماهله بر تاب ایدی
راست کلوب حضرت پیغمبره   ماه نزول ایلدی صاندم یره
حله حمرا ایله اول رشک حور   مهر منور کبی ایتدی ظهور

تابش خندان اولوب روشنا   طوتدی جهان یوزینی نور ضیا
جانه‌سی رخ ایله او فخر جهان   شمس درخشان ایدی گویا همان
کلدی گل و جانمه ذوق و صفا   باشمه گون طوغدی و شب گویا
اولدی چون اول مهر سعادت پدید   لیله قدر اولدی او لیل سعید
روشن اولوب شوقله نور بصر   بر آکا بر آیه ایدردم نظر
احسن ایدی مهر جهانتابدن   حسن لطافتده او سیمین بدن
ذات شریفنده او حسن جمال   یعنی قبول ایتمز ایدی هیچ مثال
حسن جهانتاب رسوله نظر   آخر بی تاب ایدی گوکده قمر
مهر سعادتدر او نور آله   ذره‌سی اولسه نوله خورشید و ماه

روی ابن عساکر عن انس رضی الله عنه کل شیء حسن قد رأیت فما رأیت شیئا قط احسن من رسول الله صلی الله تعالی علیه وعلی آله وصحبه وسلم

دیدی انس وصف نبیده تمام   احسن ایدی غایت او فخر الانام
صورت و معناده وضیع و قدیر   اولمش ایدی یعنی عدیم النظیر
حسن و ملاحتده او بدر منیر   اولمش ایدی یعنی عدیم النظیر
هرگز او خورشید جهانتابدن   غیری گورنمز بکا شئ حسن
بنجه گوزل گورمشم اما رسول   ایتمز ایدی مثل و نظیره قبول
ظاهر و باطنده او نور آله   حسن ایله یکتا ایدی بی اشتباه
حسن لطافتده ایله ما حصل   گورمدم او فخر جهانه بدل

انس و ملک ایدی حق خنده دلال — جمله سی مستغرق نور جلال
حسرت دیدار صفا گستری — عشقله زار ایدی قدسیلری
آتش عشقیله یانوب خسرو کوکب — شمع خیالینه دونر نه فلک
اولمسه نوریندن آنک فیض یاب — شعشعه ساز اولمز ایدی آفتاب
صورت معناجه همان نور ایدی — ظاهری هم باطنی معمور ایدی
حاصلی بر لفظ ایدی حسن و بها — ذات کریمی ایدی معنا اکا
ذاتنی ایدوب محتوی حسن تام — ایلدی محبوب انی رب الانام
غایتی یوق بنده مشتاقلک — یوسف ایدی بر بیی عشاقلک

روی الشیخان عن البراء بن عازب رضی الله تعالی عنه

لم ار شیئا احسن من رسول الله صلی الله علیه وسلم

دیدی برا اول شه فرخنده ذات — ایکی جهان فخری حبیب اله
حسنده بر نور درخشان ایدی — مهر منور کبی تابان ایدی
ایلسه بیک لطفله رفع نقاب — شمس جهانتابه کلوردی حجاب
جمله اصحاب ملاحتده بن — کورمدم احسن هله اولماهدن
دیدی برا جمله اصحابدن — کورمدم احسن انی جهاندن
حسن رسولی بیلهم بن نکا — یوق عدیدی بر حسن اوله غایت اکا
حسن و ملاحتده او بدر منیر — اولمش ایدی یعنی عدیم النظیر
غایت کفتار بودر حاصل — کورمدم اول نور ازلدن کوزل
حسنه جاندن ده حسرت جهان — عاشق دلبسته سی کروبیان

روی

23

روی ابن عساکر عن علی بن ابی طالب کرم الله وجهه و رضی الله عنه و روی المسلم عن انس بن مالک رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم ازهر اللون

منفقا دیدی کزین رواة — ازهر اللون ایدی او فرخنده ذات
لونی منور ایدی تابان ایدی — شمس و قمر کبی درخشان ایدی
حسنده اولمشدی او فخر جهان — شعشعه بخش حرم قدسیان
رنگ رخی مایه حسن و جمال — روی صفا گستری صنع کمال
لون ضیابخش ایله اول پاک بو — اولمش ایدی ماه صفت تابناک
مائل ایدی حمرته وجه نبی — خوب و لطیف ایدی گل تر کبی
ورد مطرا صفت اول نکهت بو — شکفتان اولمش ایدی سو بسو
حسن و جمالینه آنک سکجان — عاشق ایدی حور و ملک انس و جان
ایلیه بیک کره تماشا اگر — دویماز ایدی باقمغه نور بصر
حسن و جمالی او شه عالمک — حیرتن ایلردی فزون آدمک
رشک جمالیله آنک آفتاب — ایلر ایدی شام و سحر اضطراب
عرض جمال ایلسه اولماه وش — شرم و حیادن طوتیلوردی کنش
حسرت دیداری ایدرکن اثر — بر یره کلمزدی شمس و قمر
مه شب هجرکده پریشان و زار — مهر الم عشقی ایله بیقرار
کون یوزینک عاشقی گردونیان — بنده مشتاقی دل قدسیان

وقیل روی الامام احمد و یعقوب بن سفیان و البزار

و ابن حبان والحاکم وصححه الحافظ عن انس رضی الله عنه انه قال کان اسمر اللون ورواه البیهقی وجه آخر بلفظ کان بیاضه الی السمرة وعند الامام احمد بسند حسن ابیض الی السمرة

فی سیر الشامی

بعضی حدیث ایجره او فخر الانام   اسمر لون ایدی دینلمش تمام
بو ایکی قولی نیجه در کوش قیل   بربرینه یعنی منافی دکل
اسمر لون اولدیغن اهل سیر   اشبو مقالات ایله توجیه ایدر
کل کبی اول جسم لطافت پناه   مائل ایدی حمرته بی اشتباه
کرچه که صافی دی بیاضی انک   حمرته وار ایدی او سیمین تنک
مهر درخشان کبی ازهر ایدی   تابش حسن ایله منور ایدی
احسن لون اوزره ایدی حاصل   اول مه تابان سپهر ازل
ذات معلای مه مهر منیر   اولمش ایدی غایت ایله مستنیر
لون جهانتاب جودی مدام   ایلر ایدی یعنی که اشراق تام
پرتو حسندن او ذات اغر   سمرته مائل کورینوردی اراز
اسمر اولیله دکلد ربعیه   اولسه اکر نفی بیاض شدید
جسم شریف کستری بی اشتباه   تیره و تابان ایدی چون مهر و ماه
اسمر ایدی ضمیمه حقیقتده حسن   صاف و مجلا ایکن اول سیمتن
حاصلی کیفیت حسن رسول   ایتمز ایدی رنک بهانه قبول
خلقی کبی ذاتی مکرم ایدی   حسن جهانکیری مسلم ایدی

از هر لون اولدیغنه بی کمان   کلدی روایات کثیره عیان
اون بشه بالغ اولور اصحابدن   حلیه سنی وصف ایدن احبابدن
هب دیدیلر وصف ایدرکن یقین   از هر لون ایدی نبی کزین
بو صفتک صحته قیل نظر   اشبو روایاتی تایید ایدر

روی ابن عساکر من طرق عن علی کرم الله وجهه انه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم ازهر اللون لیس بالابیض الامهق قال انس رضی الله عنه ازهر اللون لیس بالادم ولا بالابیض الامهق متفق علیه وفی روایة المسلم ابیض مشربا بحمرة

دیدی علی ایله جناب انس   ازهر لون ایدی او معجز نفس
شعشعه حسنله صبح و مسا   جسم مجلاسی ویرردی ضیا
یعنی بیاضی اولوب انک لطیف   غرقه نور ایدی او جسم شریف
نور قمر کبی اولوب روشنا   آغ ایدی اول جسم طراوت نما
کرچه که آغ ایدی او ذات سعید   لیک دکل ایدی بیاضی شدید
سمرته ده اولیه دکل ایدی تا   اسمر مطلق دینیلیدی آکا
ابیض ایدی جسم حبیب اله   مائل ایدی سمرته بی اشتباه
آغنی ای مردم حکمت شناس   ابیض امهق ایدی ایتمه قیاس
ابیض امهق آکا دیرلر که تا   آنده عیان اولمیه تاب جلا
یعنی اولوب قلعی غایت شدید   لمعه نور اولمیه آنده پدید
بویله دکل ایدی او فخر جهان   نور ایله طولمش ایدی جودی نهان

حاصلی اول حسن عدیم المثال   صاف و مجلا ایدی بی قیل و قال

کورانی خلاق جهان آفرین   ایلیه محبوب سعادت رهین

حسننی تعریفه نه حاجت انک   ذاتیدر امضای ملاحت انک

بلمک ایسه حسنی مقصود اگر   مرتبه قدرینه ایله نظر

روی ابن عساکر عن عمر الفاروق رضی الله عنه کان

ابیض اللون مشربا حمرة

وصف نبیده بو حدیث حسن   نقل اولنور حضرت فاروقدن

لون لطیف بدن مصطفا   اولمش ایدی مظهر نور صفا

ابیض ایدی اول بدن محترم   حمرته دار ایدی بیاضنده هم

آغی اولوب مائل حمرت براز   نور جلی ایدی او ذات اعز

پرتو خورشید کبی دائما   ذات جهانتابی دیرردی ضیا

شعشعهٔ حسنیله چون قرص ماه   باقمغه ایتمزدی تحمل نگاه

جسم ضیابخشی چو بدر دکر   ایلر ایدی عالمه ایثار نور

صفوت حسنیله و سیماسیدن   روشن ایدن شمس جهانتابدن

شعله دیدارینه شمس و قمر   تاب و ضیادن ایده مزدی نظر

وروی الامام احمد والترمذی والبیهقی وجابر من طرق عن علی کرم الله وجهه ورضی الله عنه کان رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم ابیض مشربا حمرة

هم دخی جابرله جناب علی   دیدیلر اول مطلع نور جلی

ابیض

ابیض ایدی حمرته مائل ایدی   حسن ضیاپروری کامل ایدی

حسن طراوت ایله اول جسم پاک   اولمش ایدی صاف و تر و تابناک

لون صفاگستر جسم نبی   قرمزی یه مائل ایدی گل گبی

قدرت بیچون ایله رب شکور   جسمنی سرتابقدم قیلدی نور

حاصلی اول اشرف نوع بشر   مظهر حسن اولمش ایدی سربسر

ذات شریفنده اولان حسن آن   اولماز ایدی قابل شرح و بیان

انور ایدی غایت او ذات جمیل   یوغیدی بر دجهله اکا عدیل

اولمیه خورشید فلکده زوال   ایلر ایدم حسننه انک مثال

تاب کتورمزدی اکا آفتاب   ذات شریفندن ایدردی حجاب

اولمش ایدی ذات نبی گزین   مطلع تابندهٔ نور مبین

روی الامام احمد والترمذی والبیهقی من طرق عن علی و روی ابن عساکر عن ابی هریرة رضی الله عنهما وانهما قالا کان رسول الله صلی الله علیه وسلم کان ابیض مشربا حمرة وروی عن علی رضی الله عنه کان ابیض مشربا بیاضه بحمرة

لون شریفنده ایدوب اتفاق   هب دیدیلر زمرهٔ اهل وفاق

ابیض ایدی گرچه او محسود ماه   قرمزلق وار ایدی بی اشتباه

جسم تر فلکتری تابان ایدی   حمرتی گل گبی نمایان ایدی

ابیض و ازهر ایدی اول لون پاک   مهر صفت اولمش ایدی تابناک

جسمنی سرتابقدم گرد کار   ایلدی خورشید صفت تابدار

آب مصفا کبی اول جسم صاف | آغ ایدی براق ایدی بی اختلاف
حسن جمالی قمی رعنا ایدی | آینهٔ قدرت مولا ایدی
احسن ایدی غایت او صدر صدور | اولمش ایدی ذات معلای نور
اولقدر احسن ایدی بی ریب و شک | عاشق ایدی حسننه حور و ملک
سیر تجلاسنه کردون بیان | شوقله ایلر کرایدی بذل جان
خوب ایدی غایت دخی بی تشبیه | هیچ یوغیدی اکا عدیل و شبیه
ماحصل اول شمع حریم کمال | اولمش ایدی مظهر حسن و جمال
مبحث حسننده او ماه همان | عجزینی تقریر ایدر آنجق زبان

روی الترمذی فی الشمائل عن ابی هریرة رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم ابیض کانما صیغ من فضة

ورواه ابن عساکر من حدیث انس رضی الله عنه

نقل اولنور ایشبو حدیث ایله هم | مطلع نور ایدی او زیبا شیم
لونی بیاض ایدی منور ایدی | ماه شب آرا کبی پر نور ایدی
شعشعه پرداز ایدی جسم نبی | صفوت ایله سیم مصفا کبی
لمعهٔ نور ایله او سیمین بدن | صانکه پر اولمش ایدی سیمدن
یعنی بیاض ایدی او جسم وسیم | صاف ایدی براق ایدی مانند شیم
جسم صفابخشی صنیع خدا | قلمش ایدی ماه صفت روشنا
حسنده یکتا ایدی فخر جهان | کورمدی هیچ مثلنی چشم زمان

ایتمش

ایتمش ایدی ذاتنی رب قدیر | حسن لطافتده عدیم النظیر
سربسر اعضاسی بوتون اعتدال | ظاهر ایدی غایت ایله حسن و جمال
شعشعه حسنله صبح و مسا | جسم جهانتابی ویرردی ضیا

الباب الثالث فی صفة رأسه وشعره صلی الله علیه وسلم

روی الترمذی وروی البیهقی عن علی کرم الله وجهه وروی البخاری عن انس رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم ضخم الرأس وفی روایة ضخم الهامة رواه البیهقی ح

کامل ایدی باش شریف سروری | یعنی عظیم ایدی مبارک سری
نوله عظیم اولسه او باش کزین | اول ایدی سرور صف مرسلین
اول سر شوکت اثر بی بدل | اولمش ایدی سر خدایه محل
دوشمش ایدی عالم بالاده تا | سایهٔ شهپر سعادت اکا
ایلدی باشنده باشه صنع قدیر | حسن وقار ایله آنی بی نظیر
باشندن آیاغنه دک کائنات | اولمش ایدی یعنی عظیم الصفات
واله و سرگشته سیدر فلک | پایینه قربان آنک انس و ملک
ایتمکیچون خدمتنه اهتمام | باشی دونردی فلکک صبح و شام
بنده اولوب هاله خورشید اکا | باشنه دونمکده سعید دوتا
ایتمکیچون بر نظر اول ماه وش | باشن آچق آشفته سر اولدی کش
قوللق ایچون بیجه شه تاجدار | باش قور ایدی یولنه بی اختیار
تاج لعمرکله او ماه خدا | ایلدی سرور صف اصفیا

انکیچون اولدی معظم سری / کیم اول ایدی یکی جهان سروری
رفعت و عزتله او راس جلیل / محمدت ذاتنه اولدی دلیل
اولکه بو وصف ایله اوله سرفراز / عقل و کمال ایله بولور امتیاز
یعنی عظیم اولسه بزرگ دده سر / نیل کماله دلالت ایدر
حکمت مولای عدیم المثال / اولدی بونک وسعتنه بارز دلال
تجربه داران پسندیده کار / ایلدیلر بو صفته اعتبار
هم دخی مرغان هوا سربسر / ایتمز ایدی راس بنیدن گذر
کعبهٔ دین ایدی او ذات وقور / کچمز ایکنجون اوزرندن طیور
معجزهٔ ذات و صفت چندا / قدرینی فهم ایلیمز مرغ هوا
راس همایونی سر امد ایدی / اعظم و اکمل ایدی امجد ایدی
حسن تناسبله سر دولتی / اولدی دلیل شرف خلقتی
خلقت زیبنده سی بالا و زیر / اولمش ایدی یعنی عدیم النظیر
صنع خدا اولجهه سر تا پا / اینمش ایدی مظهر حسن و بها
سربسر اول سرور خیل انام / حسن و بها کانی ایدی والسلام

روی الترمذی فی الشمائل عن ابی هریرة رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم رجل الشعر صح روی الشیخان والترمذی والنسائی عن انس رضی الله عنه لم یکن رسول الله صلی الله علیه وسلم بجعد قطط ولا بسبط کان رجلا و قال انس رضی الله عنه کان شعر رسول الله صلی الله علیه وسلم شعرا

بین

بین شعرین لا رجل بسبط ولا جعد قطط کان بین اذنیه و عاتقه خففه وفی روایة کان شعره الی انصاف اذنیه متفق علیه

موی شکافان دقایق نما / دیدیلر اول سرور مشکل گشا
معتدل الشعر ایدی بی قال و قیل / بولمش ایدی یعنی قبی اعتدال
شدت و خفتله او موی لطیف / صنعنه قوی رحق اوله یا خود خفیف
ماشطهٔ قدرت صنع ازل / قلمش ایدی صاحبی بی بدل
مجمر خنده وه او موی سیاه / عنبر سارا ایدی بی اشتباه
صاحبنه ایلدی بذل روان / دود سیهفام عبیر جنان
کاکلی سوداسی اولوب کارگر / ایلدی سنبللری بر ایله سر
زلفی هوسیله نسیم صبا / عالمی گشت ایتمده صبح و مسا
کاکل مشکینی ایچون آهو حرم / بغرینی خون ایتدی غزال حرم
اولمسه بوینده انک شعار / بولمز ایدی مشک و عبیر اعتبار
نکهت گیسوسنه بو قدر جهان / مائل ایدی سنبل باغ جنان
شعرهٔ مشکین صفت احمدی / حسن لطافتده سر امد ایدی
یعنی او گیسوی لطیف و سعید / رشتهٔ جان ایدی یا عمر مدید
لیلهٔ معراجه او موی سیاه / اولمش ایدی حال دلیله گواه
سنبل عدن ایدی او زلف طری / نوله باغ وستنده اولور بری
حاصلی اول کاکل عنبر شمیم / اولمش ایدی مظهر عطر نعیم
زلفی کل ظل سعادت ایدی / سایهٔ شهبال عنایت ایدی

تاج سر تمیدی آنک دائما
سایهٔ گیسوسنی مرغ هما
هر کیمه اول سایه که شایان اولور
شبهه می وار همسر سلطان اولور

روی الترمذی عن انس رضی الله عنه کما سیجیء وقال انس رضی الله عنه کان شعره رسول الله صلی الله علیه وسلم شعرا بین شعرین لا رجل سبط ولا جعد قطط کان بین اذنیه وعاتقه وروایة مسلم کان شعره علیه السلام الی انصاف اذنیه متفق علیه وروی الشیخان عن البراء کان شعره علیه السلام الی منکبیه وقالت ام هانی رضی الله عنها قدم رسول الله صلی الله علیه وسلم وله اربع غدائر یعنی ضفایر رواه ابو داود والترمذی بسند جید وقال ابن عباس رضی الله عنهما کان رسول الله صلی الله علیه وسلم یحب موافقة اهل الکتاب فیما لم یؤمر فیه بشیء وکان اهل الکتاب یسدلون اشعارهم وکان المشرکون یفرقون رؤسهم فسدل رسول الله صلی الله علیه وسلم ثم فرق بعد رواه الستة شش صحیح

وار اولوب هم نیجه قول صریح
صاچلری وصفنده دنیلدی صحیح
شعره زیبندهٔ فخر جهان
شهپر جبریل ایدی گویا همان
موی دلاویزی آنک متصل
اولمش ایدی غایت ایله معتدل
ضمه او گیسوی لطیف و شریف
ضمه مجعد دله یا خود خفیف
شویله لطیف ایدی او موی جمیل
کیم یوغیدی اکا نظیر و عدیل
عقدهٔ گیسوسنه هر جان و آن
غبطه ایدر شهپر کرّوبیان

حکم

28

حکم جلال ایله او موی سیاه
نامهٔ منشور ایدی بی اشتباه
زیور اولوب آیت نوارینه
مسطر ایدی مصحف رخسارینه
اولمسه اول ماهه او گیسو نقاب
شرمله اولمزدی عیان آفتاب
مجتمع اولدقجه او موی لطیف
اولور ایدی زیور سمع شریف
جمع ایدوب اول سنبل خوشبو زرین
باغلسه بیک لطفله گیسولرین
شیشهٔ پرآب صفت سربسر
اولور ایدی دیدهٔ عشاق تر
نفحهٔ گیسوسنی گردون بیان
ایلر ایدی تحفهٔ باغ جنان
سنبل فردوس اولوب آشفته سی
اولمش ایدی عاشق دلبسته سی
همدمی گیسوی شفیع الانام
گیجه ایدی گوش لطیفن تمام
هر نقدر قیلسه توفر اگر
ایتمز ایدی سمع شریفن گذر
یعنی او گیسوی معنبر همان
بلکه گوش اولمش ایدی بیکمان
گاه او موی سیه عنبرین
سمعنه اولدقجه او ماهک قرین
زیور اولوب ذات شریف ارینه
باغلر ایدی بیک دلی تارینه
بوی دلاویزی اولوب مشکبیز
قیلدی مشام ملکی عطربیز
یعنی که بیک شوقله بی قال و قیل
زلفنه دلبسته ایدی جبرئیل
جانله اول ماهه گروه سروش
اولمش ایدی بندهٔ حلقه بگوش
حسن لطافتده او گیسوی پاک
ماحصل ایتمزدی قبول اشتراک
دیدی انس شعرهٔ پاک رسول
بولمز ایدی دوشن لطیفنه وصول
گرچه قولاغندن ایدردی گذر
ایرمز ایدی دوشنه بودر خبر

اکثری اول شعره عنبر مثال / دوشنك وسننده طوتاردی قرار
یعنی او گیسوی معطرا همان / اکیسی بیننده اولور ایدی عیان
کوشنی ایلردی نجا دز دلی / وارمز ایدی دوشنه دك حاصلی
کوشنك اول شعره مشکین اثر / نصفنه وارردی دیدی بعضیلر
بعضی روایتده او زلف گزین / دوشنه وارردی دینیلدی یقین
گاه اولوب زیب ده منکبین / یعنی سر دوشنی ایلردی زین
گاه سعادتله او ماه گزین / ایلر ایدی زلفنی زیب جبین
کاکل زیباسنی نور آله / ایکی بولك ایلر ایدی گاه گاه
ایکی طرفده ایکی زلف دوتا / اولمش ایدی مایه فزو بها
گاه صاچن هر بری سنبلستانش / دورت بولك ایلر ایدی کاکلین
چار جهت کامسخر ایدی / مرتبه شوکتی برتر ایدی
صاچلری بیننده او صاحب وقار / ایلر ایدی کوشنی هم آشکار
ظاهر اولور ایدی او کوش سعید / رشته سنبلده چو در سفید
موی سیاه ایچره قولاغی عیان / اختر تابان ایدی گویا همان
شمع ضیاگستری پرنور ایدی / شمع منیر شب دیجور ایدی
ظاهر ایدی اول ایکی شمع گزین / لیلة القدر ایچره چو نور مبین
شحمه اذنینه بی اشتباه / بالغ اولور ایدی او زلف سیاه
ایتسه ده گیسولری کوشن گذر / دوشنه وارمازدی دیر اهل سیر
اشبو روایتدری ای اهل دل / جمله سنده بوده مختار بیل

وصفنی

وصفنی تحقیق ایدن اول زمره که / یعنی که سر جمله بو راویلرك
کیمسی اولوجهله گوردی عیان / کیمی بو اوصاف ایله قیلدی بیان
گوردیکنی هر بری ویردی خبر / جمله سی با خبر معتبر

وقال عمر بن الخطاب رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم ذا وفرة رواه ابن عساکر وقال علی رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم حسن الشعر رواه ابن عساکر وقال سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم شدید سواد الرأس واللحیة رواه ابن عساکر

حضرت فاروق جناب عمر / دیدیکه گیسوی شفیع البشر
واصل اولوب شحمه اذنینه دك / اولمش ایدی غبطه بال ملك
ورد سفیده او زره اول کوب خوشنما / سنبل تر قونمش ایدی گویا
شعره پاکی مستوفر ایدی / عقده کشاینده خاطر ایدی
سربسر اول موی طراو نما / اولمش ایدی مظهر نشو و نما
اولدی او نور سیه دلستان / حرز صفابخش دل عاشقان
اولمش ایدی صاچلری متصل / عاشق حسرت زده بیك جان و دل
طره لری همسر حبل متین / عقده سر رشته شرع مبین
صاچلری وصفنده ابو الفضل علی / اولدی پدیدار حدیث علی
دیدیکه اول صاچلر اولوب بی بدیل / اولمش ایدی یعنی بغایت کوزل
خوب ایدی گیسوی لطیفانه سی / احسن ایدی سنبل ختن گبی

حور جان بولسه‌نی بر بر
باشلری دوشسنده ایدر کردبر

شعرهٔ مشکینی سیه‌تاب آیتی
آیت نوره مکرّر اولدی

معتدل الشعر ایدی فخر جهان
مو بنه دلبسته ایدی سرّ روان

شعره زیبنده ایسه تا حصل
سنبل جنت بیله اولمز بدل

اولدی مبارک صاجی قبل و قال
سرزده تا شطهٔ اعتدال

ایتمکه آرایش بر ملک
موی سری اوزره دو نردی فلک

نافهٔ مشکین غزال جنان
بولسه ایدی بر نفحه تا کینه جان

وار ایسه خاصیت ظل هما
اکر اوکیسوی اولدی عطا

اول ایدی سلطان جلیل الصفات
هب اکا بسته ایدی کائنات

هم دیدی بو جمله سعد سعید
صاچلرینک اولدی سیاه شب

لحیه ور اسنده اوسولر همان
نور سیه‌تاب ایدی یوقدر کمان

ریش سری اوزره اولان مولری
ایلدی قول سنبل خوشبولری

موی سیه‌تاری انک مفصل
اولمش ایدی غبطهٔ مژکان حور

طرهٔ مرغوبی اولوب لستان
اولدی صفابخش سویدای جان

یعنی اوکیسوی طراوت‌نما
رنک شب وصلت ایدی کویا

سمع ضیابخشی بر انور ایدی
صاچلری غایده سیه‌تاب ایدی

نور سیا ایدی او مولر همان
اولمش ایدی شعشعه‌بخش جهان

اولدی طراوتده رونق‌فزا
لیلهٔ قدر و شب معراج اکا

مویی لادیرن ایدوب حرز جان
زیب کلاه ایتمش ایدی عاشقان

اولمش ایدی یعنی اوکیسوی خوب
زمرهٔ عشاقه شفاء القلوب

اولسه نه لایق و شایان اکر
هر سر مو بینه نیجه جان و سر

خاک ره اولسون تن زردم اکا
بر قلینه جان ایله باشم فدا

موی سری حرمتنه یا الٰه
بن قولکه قیل مدد کزاد راه

باشنه آزاد اول سرور که
کج کهنه‌دن بو خطا برورکه

قیل سرلمی اول شه ایچون خاکپا
باشی ایچون سس مدد ایله اکا

قال خالد بن الولید رضی الله عنه فقد قلنسوة له یوم الیرموک فطلبها حتی وجدها وقال اعتمر رسول الله صلی الله علیه وسلم فحلق راسه فابتدر الناس جوانب شعره فسبقتهم الی ناصیته فجعلتها فی هذه القلنسوة فلم اشهد قتالا وهی معی الا رزقت النصر رواه سعید بن منصور

نش

نقل اولنور خالد اوّمرد سعید
ما صدق شهرت ابن الولید

برکون ایدوب عزم سفر ناکهان
سمت دمشق اوزره خیم اولدی روان

ایلدی بر موضعه تا که کذر
کیم اکا یرموک ایدی شهرت یکر

برکلهی کنده یه همسر ایدی
قیمتی باش ایله برابر ایدی

دیر ایدی بیرایهٔ سر در اکا
واسطهٔ فتح و ظفر در اکا

تربیه واقف اولاه اصحاب حال
باش قور ایدی بولینه‌لی دقال

حاصلی سرمایهٔ جان ایدی اول
عاشقه بر کنج نهان ایدی اول

سهو ایله چاکشته اولوب اول کلاه — قیلدی انک صبر و قرارن تباه
جاننه باشیله ایدوب جستجو — بولمغه سعی ایتدی آنی سو بسو
چونکه بولوب ایتدی عزم نشاط — اولدی نمایان اثر انبساط
باشلدی احوالی بیان ایتمکه — سرینی یارانه عیان ایتمکه
ویردی بو دردن تاج سر عاشقان — نسخهٔ حرز دل و تعویذ جان
هم بو درای گنج سعادت اثر — قیمتی بیک جان ایله بیک باش ذکر
اشته بودر واسطهٔ افتخرم — مایهٔ عمریمه سبب در تنم
سنبل گلزار جنان بونده در — شعرهٔ سلطان جهان بونده در
اولدی محصل بو کلهده عیان — موی سر حضرت فخر جهان
چونکه اولوب زائر بیت صمد — عمره ده اول مایهٔ بر ابد
اولدی تراش اولمغه آماده سر — لرزه یه کلدی دل شمس و قمر
قلبجه قالوب جمله دل عاشقان — ایتدیلر اول صاچلره بذل روان
جمله اولوب طالب موی سری — المغه قصد ایتدی اوکیسولری
عارض اولوب شوق و محبت بکا — همت ایدوب ایلدم اقدام کا
شعرهٔ پیشانی پاکن همان — ایلدم اول شوقیله تحاف جانی
باشمه تاج ایلیوب اول مویی — صاقلدم اول سنبل خوشبویی
صد قیله حرز دل و جان ایلدم — زیر کلاهمده نهان ایلدم
قنده قتال ایتدم ایسه سکان — اولدی میسر بکا نصرت همان
حرمت اکرامنه اول مو ارک — باشی ایچون حضرت پیغمبرک

حق

31

حق نبی شایان نجات ایلدی — نظم خیر و برکات ایلدی
شکر و ثنا سا که ایا کردکار — کیم کرم و لطفکه یوقدر شمار
بر قوله لطف ایتسه اگر حضرتک — بر قبیل اولور واسطه رحمتک
بنده ایا رب جهان آفرین — رحمتکه بر سبب کمترین
بر قیله لایق دکلم گرچه بن — قیل نبی غفرانکه شایسته سن
بنده لیاقت یوغیسه قیل قدر — رحمتک ایله بکا سن قیل نظر
حرمتنه فخر جهانک بکا — مغفرت ایت ای کرمی بی خطا
عرصهٔ محشرده او پاک نوله — بر قلینه نیجه قول آزاد اوله
کندی حبیبکه ایا کردکار — باکه اولان واسطهٔ اعتذار
ایلدم آنکله توسل سکا — حرمتنه ایله ترحم بکا
غیریدن ایتمم بن امید عوض — حاصلی تحصیل رضادر غرض
شعرهٔ زیبای شه انبیا — زیب کلاه اولمدی گرچه بکا
کوزده خیالی المی سینه ده — عشقی نهاندر دل بی کینه ده
بن ابا عن طبر اغنی بی ریا — جان کوزینه ایلمشم توتیا
بن دخی کلم لایق موی سری — باکه بتر خدمت خاک دری
موی دکل پاچه یعنی خاک سیاه — جوهر جاندن بکا اعلادر آه
جمله فدا عشقنه جان و سرم — بولسه قربان پدر و مادرم
اولکه الهی سکا محبوب اوله — اکا فدا اولسه بو جانم نوله
سنسن الهی بکا صبح و مسا — حاصلی تحصیل رضادر رضا

المدد ای رب رحیم المدد / عشقله یاق جانمی ایتمه رد
باری توفیقک ایله سو بسو / ایله بنی غالب نفس عدو
پرده ایله صدله چشم نزار / راه محبتده بنی قیل غبار
غنچهٔ کلک حقی چون یا کریم / قیل بنی وارستهٔ امید و بیم
یاقدی دل جانمی نار فراق / اولدی جکر سوختهٔ اشتیاق
نسوهٔ تقلیدیمی تحقیق قیل / بن قولکی مظهر توفیق قیل
یاد شها بن که عاشق دکلم / خدمت درکاهکه لایق دکلم
سندهدن امیدم بودر ای مستعان / فضلک ایله بنی شادمان
بر قوله توفیقک اولنجه رفیق / اسهل اولور اکا امور طریق
نه اولور رحمتکه متصل / ایتیم او دعوایی کرچه دکل
امریمی قیل امر محقق بنم / ایله بو دعوامی مصدق بنم
بندهٔ ناچیزیکی ای کردگار / عرصهٔ محشرده قومه شرمسار
ظاهر و باطن سکا معلوم ایکن / حالیمی عرض ایتمکه حاجت ندن
سوز دلی ایتدی نهان عشق / باشلدی فاش ایلمغه اسرار عشق
ایتمز ایدم تا بو قدر آه و زار / نیلیه یم الده دکل اختیار
حالت عشق اهلنه معلومدر / سر خفی نکتهٔ موهومدر
ساکه تیر راز دلمدن خبر / خسته دلان دردینه درمان ار
بو دل حسرتزده بیماردر / آه و فغان ایتمکه ناچاردر
فاش یکن ای دل ربا خود وش / ختم کلام ایله خموش اول خموش

کلبرد

کلبر دای خامهٔ شیرین پیام / عرض مناجاته ویروب اختتام
ایله یه مقصده بسط سخن / جبههٔ صفحی مسطر ایدن

الباب الرابع فی صفة جبینه صلی الله تعالی علیه وسلم
روی البیهقی و ابن عساکر عن ابی هریره رضی الله عنه
کان رسول الله صلی الله علیه وسلم مفاض الجبین سش

حلیه‌سن اوصافن ایدنلر دیدی / جبههٔ پرنوری کشاده ایدی
یعنی جبین شه عالی جناب / واسع پرنور ایدی چون آفتاب
جبهه‌سی خورشید لطافت ایدی / غرهٔ غرای سعادت ایدی
نور ایله هردم مه غرا کبی / انور ایدی جبههٔ پاک نبی
مطلع خورشید سعادت ایدی / مشرق انوار هدایت ایدی
قلمشیدی جبهه‌سن کن خدا / مصحف سر آیت حسن و بها
حاصلی ولمشیدی اوزیبا جبین / مصدق آیت نور مبین
جبهه‌سنک هرجهتی سربسر / نور ایله تابان ایدی شام و سحر
الّنی آچق خلقتی مرغوب ایدی / هرجهتی خوب ایدی محبوب ایدی
اولدی او سر مطلع نور آله / شعشعه انداز رخ مهر و ماه
حسن جهانتابنه شمس و قمر / نیم نکاه ایله ایدردی نظر
جبههٔ زیباسنی صنع قدیر / صفوت ایله قلمش ایدی بی‌نظیر
یعنی کرالنده او آنک دائما / شعشعه پرداز ایدی نور و ضیا
مهر منیر ایدی یا بدر بدور / حسن و لطافتده او محسود حور

جبهه تابنده‌سی بی اشتباه / مهر و مهه اولمش ایدی قبله‌گاه
یوغ ایدی آنده اثر خشم و کین / کیمسه‌یه عرض ایتمدی چین جبین
صفوت پیشانی پاک رسول / ایتمز ایدی چین که درت قبول
اولمش ایدی حکمت ایزد فزا لشمول / جبهه‌سی آیینه سر ازل

روی البیهقی عن علی بن ابی طالب کرم الله وجهه کان اغر ابلج

دیر بو روایتده جناب علی / اوج کمالک اودر اجلی
یعنی که ابروی حبیب اله / غره غرا ایدی بی اشتباه
ذاتنه مخصوص ایدی اول ابروکی / مثلی بولنمزدی اول ابرونک
اول مهک ابروی مقوسلری / اولمش ایدی وصف بشردن بری
نادکر شکل ایله اول ابروی طاق / نه فلکک طاقنی ایتمشدر طاق
قاشلری هم اینجه هم حق ایدی / بر برینه صانمه ملاصق ایدی
ایکی قاشینک اثر صبح و شام / لامع و تابان ایدی جبین ختام
اولمغیله شکل مقوس همان / جانمه کورینور ایدی اول ابروان
یوخسه حقیقتده علی الاتصال / یوغیدی آنده صفت اتصال
هر بری ذاتنده مباین ایدی / بر برینه صانمه مقارن ایدی
کامل ایدی تام ایدی ابرولری / اینجه ایدی حاجب دلجولری
صانمه اول ابروی عدیم المثال / ایتمش اوله بر برینه اتصال
اولدیلر ارباب سخن متفق / اهب دیدیلر قاشلری وصفنده اجی
هر بری بر خط سزا ایدی / مصحف حسنده ایکی مدّ ایدی

حسن

حسن و لطافتده اول ابروی خوب / ایمر ایدی حاصلی جذب قلوب
قاشلرینک هر بری بر نون ایدی / یا خود ایکی مصرع موزون ایدی
اولدی او ابروی عدیم المثال / غره غرای سپهر هلال

روی ابن عساکر عن عمر بن الخطاب رضی الله عنه کان صلی الله علیه وسلم ادعج العینین وروی الامام احمد ومسلم عن علی کرم الله وجهه ورضی الله عنه عظیم العینین رواه البیهقی وابن عساکر وقال کان اکحل العینین اهدب الاشفار وقال علی کرم الله وجهه ورضی الله عنه مشرب العینین حمرة اسود الحدقة ابو الحسن بن ضحاک وابن عساکر اکحل العینین

کوزلری صفتده جناب عمر / اشبو طریقیله روایت قیلور
دیده حق بین حبیب الاله / اولمش ایدی خوب و لطیف و سیاه
آغی اولوب یعنی بغایت سفید / کوزلرینک اولدی سیاهی شدید
نور ایله سر تا سر اولوب اتصاف / اولمش ایدی کوزلرینک آغی صاف
اولدی سیاهی دخی بی اشتباه / حسن کمال ایله غایتده سیاه
کوزلرینک اولدی سیاهی نکو / لیله معراجده روشن خبر
چشم جهانتابی و شاهنشهک / کوزلری نوری ایدی مهر و مهک
روشنی چشمه چرخک عیان / باعث و بادی اولوب کوزلری همان
دیده سنک نه فلک آواره‌سی / انس و ملک طالب نظاره‌سی
دیدی علی یعنی او عین جلیل / واسع ایدی خوب ایدی بی قال و قیل

لیلهٔ معراجده نور لقا / قلمش ایدی دیده‌لرین روشنا
اولمشیدی قدر و جلالی عظیم / روشن ایدی چشم رسول کریم
کوزلری شاهانه و رعنا ایدی / صان ایکی شهباز دلاور ایدی
اولمش ایدی جمله و عینک عیان / صیده نگاهی دل گردنیان
نوله عظیم اولسه او چشم گزین / اول ایدی صید ایله نگهبان دین
چشمنک آشفته‌سی حور و ملک / غمزه‌سنک خسته‌سی بهرام فلک
کوزلری شهباز سپهر آشیان / قاشلری عنقای مقوس کمان
ادعج او در او که سیاهی شدید / اوله سفیدی دخی غایت سفید
عشق ایله سرگرم ایدیکی عیان / یعنی کوزندن بیلینوردی عیان
کلمش ایدی چشمنه اهل جمال / نشوهٔ کرمیت بزم وصال
بر نگاه با قدحه او نور آله / یعنی که شیرانه ایدردی نگاه
عین مبارکلرینک لاجرم / جان ایله قربانی غزال حرم
بر نظر لطفی ایکن دائما / آینه مهری طوتاردی سما
هر صفتی احسن عین صفات / ذات شریفی شرف عین ذات
شیر خدا هم بو خبرده دیدی / مردمک چشم سیه تاب ایدی
ایتمش ایدی یعنی که صنع اله / مردم چشمینی بغایت سیاه
مردمک چشمی سویدای جان / منبع نور بصر انس و جان
روشنی چشمی او در عالمک / یعنی کوزی نوری نبی آدمک
عین عنایت ایدی عینی عیان / اولسه نوله عینه منقوش جهان

سرمه

سرمه قدرتله اولوب مکرم / اکحل ایدی چشم بشر ایله هم
سرمهٔ معراج ایله اول دیده‌لر / اولمش ایدی نور فزای عبر
دیده سپید نرگس باغ جمال / منظر آیینهٔ کحل جمال
نرگس فردوسک آشفته‌سی / نظرهٔ احسانک افتاده‌سی
دیده‌سنک منظری عین الیقین / اولمش ایدی ساحهٔ عرش برین
حاصل اول دیدهٔ خاطر نواز / تا ازل اولمش ایدی مکحول ناز
اولسه ایدی دیدهٔ فخر جهان / غمزه بر انداز دل قدسیان
زلف نگاهندن اولوب شادکام / شو قبله‌دیر ایدی عالمک السلام

قال جابر بن سمرة رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم اشکل العین قال ابو داود عن سماک ما اشکل العین قال طویل شق العین رواه مسلم وغیره ورواه ابو داود بلفظ اشکل العین وقال جابر بن سمرة رضی الله عنه کنت اذا نظرت الی رسول الله صلی الله علیه وسلم قلت اکحل العینین ولیس باکحل رواه الامام احمد بن حنبل ویعقوب بن سفیان

حضرت جابر دیدی کاه اگر / ایلسم اول فخر جهانه نظر
چشمنی ظن ایلر ایدم کویا / قیلدی مکحل او شه انبیا
حال بو کیم دیدهٔ فخر جهان / مکتحل قدرت ایدی بیگمان
قلمش ایدی سرمهٔ قدرت ازل / هر سر مژکانن انک بی بدل
بولمش ایدی عینی لطیف حبیب / کحل جلا بخش لطافتله زیب

عینی ایله اول شه دلستان ایلر ایدی جذب قلوب جهان
یعنی خرده بنه جار دیدی دیده زیبنده سی اشکل ایدی
چشمنک آغنده اوهاک عیان دار ایدی سرخی لطافت نشان
یعنی اولوب نور چشم سیاه قرمزلق وار ایدی اشتباه
حسنله الحق او کوزل کوزلری اولدی محیط صفت سرورنی
عاین شجاعت ایدی اول دیدلر تاب کتورمزدی آکا کیم نظر
اولمش ایدی دیده لر متصل سرمه مازاغ ایله مکتحل
کورمدی اقبال فنایی روا کلمدی اصلا کوزینه ماسوا
کیم نظر اتدکجه او نور بصر نور بصیرتله ایدردی نظر
اولمغه شایسته حسن نظر قوللغک ایلردی فلکده قمر
دیده سی مستحسن و مقبول ایدی سرمه مازاغ ایله مکحول ایدی
کحل شرافت ایدی تنزیل و ناز اکه سواد شب قدر وصال
اولدی او فخر رسلک دعا دیده زبنده سی حرمت نما
اولمش ایدی چشمنه عبرت نمون برایکی باریک رک سرخ کون
ظاهر ایدی انده محل نظر سرخ نما برایکی انجه طمر
کوزلریکم حمرته مائل ایدی واسطه حسن شمائل ایدی
حلیه پاکینه بو وصف حسن اولمش ایدی جمله آبادن
کیم کتب سالفه ده بی گمان کوزلرنک حمرتی اولمشدر بیان
دیده ده اولدکه بو صفت معتبر مکرمتنی انه دلالت ایدر

کوزده

کوزده بو اوصاف لطافتنما یعنی اولور موجب حسن و بها
انده کم موجود اوله شو صفت اول کوزه اشکل دیدی اهل لغت
حاصلی هر وجهله فخر جهان عینی ایدی حسن و جمالک عیان
ذاتی اولوب مظهر نور ازل اولمش ایدی کوزلری غایت کوزل
عین جمال ایدی او عین گزین عاشق ایدی عینینه حور عین
شوق نگاهیله اولوب تابناک روزنه جنت اولور سینه چاک
نور بصر کبی او محصور حور حسن ایله باشدن باشه اولمشدی نور
ذات منیرنده او کوزلر عیان نور علی النور ایدی گویا همان
اولکه اوله ذاتی حبیب خدا نوردیمز غیری نه دیرسک آکا
نور مبین اولدیغنه سربسر ظلی عدیم اولدیغی ثابتدر
نور ایدی اول مفخر عالم دیمک وصف بدیهیدر آکه ایتمک
مطلع انوار سعادتدر اول مهر جهانتاب کرامتدر اول
اولدر او شاهنشه عالی نظر بر نظری ایکی جهانه دکر
هر نه قدر نعتنی ایتسم شمار وصفنی وکنهنی دوکنور روزگار
قد حسن القول بهذا الکلام کان من الله علیه السلام

روی ابن عدی فی البیهقی و ابن عساکر عن عائشة رضی الله عنها البیهقی ابن عساکر رضی الله عنها کان یری

باللیل فی الظلمة کما یری بالنهار فی الضوء

وصفن ایدنلر او مه انورک دیدیلر اول سرور والازک

دیده بر عبرته الکحل ایدی / سرمهٔ قدرتله مکحل ایدی

کیجه بیله باقسه اولوب آشکار / اولمز ایدی ظلمت آکا پرده دار

عین لطیفیله جناب نبی / کورر ایدی کیجه ده کوندز کبی

تیره کی لیله ظلمت فزا / اولمز ایدی مانع رؤیت آکا

اولسه نوله اولدیغی پرتابناک / مهر سعادت ایدی اول ذات پاک

لمعهٔ شمس اولسه پدیدار اگر / ظلمت شبك نیجه قالور اثر

نور ایدی اول مظهر فضل خدا / تاری شب حائل اولور می آکا

لیلهٔ معراجده و چشم گزین / سرمه کش نور ایدی عین الیقین

همدخی اول دیدهٔ عالی نظر / اولمش ایدی یعنی حدید البصر

غالب ایدی دیده سنك حدتی / عرشه یتردی نظر دقتی

بر ایدی یانده قریب و بعید / جمله اولوردی نظرنده پدید

سرمهٔ مازاغ ایله بی اشتباه / ایلدی مکحول آنی صنع اله

نجم ثریایی او خورشید دین / اون بره دك کوردی دیر اهل یقین

قوت نظاره سن ایتدی خدا / حدت موفور ایله دقت نما

اولمش ایدی یعنی او صاحب نظر / مظهر لطف ایله کلمح البصر

مکه دن اول نائل فضل اله / ایلدی تا مسجد قدسه نگاه

مرتبهٔ ذاتنه روشن خبر / اولمش ایدی غایت ایله معتبر

لازمهٔ چشم لطافت تمام / ذات شریفنده ایدی والسلام

قال ابو هریره رضی الله عنه قال رسول الله صلی الله علیه وسلم

انی

انی لانظر الی ما وراء ظهری کما انظر الی امامی قال عبد الرزاق فی الجامع و ابو زرعة الرازی دلائله قال انس رضی الله عنه قال رسول الله صلی الله علیه وسلم ایها الناس انی امامکم فلا تسبقونی بالرکوع ولا بالسجود فانی اراکم من امامی ومن خلفی رواه مسلم

هم دخی اول زیور محراب دین / اولمش ایدی مظهر سر یقین

خلف و امامی آکا یکسان ایدی / معجزهٔ چشمی نمایان ایدی

پیش و پس اولمزدی آکا هیچ نهان / دیدهٔ حق بینی کوررردی عیان

نور ایدی سر جمله او ذات سعید / اولسه نوله هر طرف آکا پدید

دولت ایله اولدیغی دمده امام / در ایدی ناسه او امام الانام

طاعت مولاده قیلوب اهتمام / تا اوله ارکانی صلاتك تمام

یعنی ایدوب ترك شروط و حدود / ایلمکز سبق رکوع و سجود

پیش و پسمده سزه بی اشتباه / ایتمده یم نور بصرله نگاه

پیشکهم نیجه کورر رسم عیان / جانب ظهرم بکا اولمز نهان

منظره سی اولمده دردور بین / عین بصیرتله کوررردی یقین

یعنی دراستنده انك هر طرف / ظاهر ایدی حضرتنه صف بصف

صنع خدا ذاتن ایدوب بی بدل / آچمش ایدی دیدهٔ قلبن ازل

دیدهٔ زیباسن او عالیجناب / غفلت ایله ایتمدی مغلوب خواب

اویخویه وارد نجه او قدسی نهاد / ایلر ایدی دیدهٔ جانن گشاد

قلب کوزن اول شه پیغمبران / شوق ایله قلمشدی کث ذره همان
جمله اشیایه او فخر البشر / عین بصیرتله ایدردی نظر
اولدی او در مطلع نور خدا / چشم جهانه سبب روشنا
اشرف اعیانی او در عالمک / مفتخر ایدر نوع بنی آدمک
اول کوز ایچون ایدر بو مرایا همان / انکیچون کلدی ظهوره جهان
عین عطا عین عنایتدر اول / منظر انوار سعادتدر اول
اولدر او شه کیم نظر شفقتی / رحمته شایسته قیلور امتی
اولدر او کیم رحم ایله کریان ایدی / امتی بیمارنه نکهبان ایدی
اولدی ولیل نظری شفقتی / زمزمه دلکش وا امتی
دولت وعزت آکا روز جزا / اولکه اوله لطف نگاهه سزا
دیده سی روشن دل زار اکر / اکر جنابندن اوله بر نظر
معجزه ذاتنه غایتی وار / سر وجودینه نهایتی وار
ودحش العقول بهذا الکلام / کان من الله علیه السلام

روی المسلم وابن عساکر والبیهقی والامام احمد وغیرهم
عن علی کرم الله وجهه وروی محمد بن یحیی الذهلی
عن ابی هریره رضی الله تعالی عنهما کان رسول الله
صلی الله علیه وسلم اهدب الاشفار

احسن ایدی هر مژه محترم / هر بری موزون وطویل ایدی هم
دلکش ایدی هر مژه خوشتری / طول ایله موصوف ایدی اکثری

یعنی کم

یعنی کم مژکان رسول کزین / اولمش ایدی عارض انوره یقین
کامل وتام ایدی او مژکانلری / حسنله قلمشلر ایدی نقصانی
ایتمش ایدی خامه صنع جلال / صورت مژکانن آنک بیمثال
اولمش ایدی اول مژه بیدل / رسم صفاکستر صنع ازل
کربلنک عشقنه کحل سیاه / کنه ویه خاک ایدکی بی اشتباه
اول مژه بیدل ودلستان / سایه نور ایدی قلمسه همان
حاصلی مژکان حبیب آکه / نور سهتاب ایدی بی اشتباه
اولمشیدی اول مژه جانستان / غبطه بر انداز صف قدسیان
باقدیغی دم اول مژه خوبتر / ایلر ایدی کون ومکاندن کذر
تیر قضا کبی او مژکان پاک / تا دل اعدایی ایدر لرزناک
هر مژه سی هیبت ایله سو بسو / اولدی خدنک افکن قلب عدو
روزن ایدی رخنه چشم احبابنه / تیره ایدی دیده اعداسنه
انس وملک شوقله درکاهنه / هر سر مژکانه بیک جان فدا
اول مژه لر کامل مرغوب ایدی / هر جهت احسن ایدی محبوب ایدی
هم مژه چشم حبیب آله / اولدی کمال اوزره طول سیاه
هر بری خم کشته ایدی طول ایله / دلکش ایدی هیئت مقبول ایله

الباب السادس فی سمعه الشریف ابن عساکر عن ابی
هریره رضی الله عنه تام الاذنین ٥

نقل اولنور همه خبر کوبن حبیب / بولمش ایدی کوهر حکمته زیب

بر گل بیضا ایدی اول گوش پاک / اولمش ایدی غایت ایله تابناک
اول قدر اولمش ایدی ملیح و لطیف / آق گله بکزردی او سمع شریف
اولدی هم اول گوش سعادت نوال / مظهر سر صفت اعتدال
احسن خلقله اولوب دلنشین / اولدی مبارک قولاغی نازنین
خلقتی پرنور ایدی محبوب آسای / حاصلی هر وجهله مرغوب ایدی
خوش لطافتله اوزینده گوش / ایلدی قدسیلری بی صبر و هوش
اولدی هم اول سامعهٔ پرشرف / گوهر اسرار خدایه صدف
سمع شرفداری آنک بیقصور / فی المثل اولدی صدف بحر نور
گوشته آنک کلمات خدا / زیب گرانقدر ایدی صبح و مسا
یکسر ایدی سمع رسول مدام / حالت بیداری ده و رسم منام
اوبخویه واردی او فخر جهان / گوش قیلردی نه بلسه عیان
سامعهٔ پاکی هم بیقصور / برایدی کیفیت نزدیک و دور
سربسر آوازهٔ افلاکی هب / گوش قیلردی او شریف النسب
اولور ایدی یعنی او فرخنده گوش / واقف تسبیح گروه سروش
سامعه زیب آیدی اکا صبح و شام / صیت صفابخش علیک السلام
قد حسن القول بهذا الکلام / کان من الله علیه السلام

روی ابن عساکر عن علی بن ابی طالب کرم الله وجهه کان
اقنی العرنین سهل الخدین دقیق العرنین صلی الله علیه وسلم

نقل اولنور یعنی پاک حبیب / بولمش ایدی نور و لطافتله زیب

تابش حسنیله اولوب تابناک / قطعهٔ نور ایدی او بینی پاک
وجه شریفنده او گوهر روشنا / کعبه یه نور اینمش ایدی گویا
انف لطیفی الف آسا ایدی / حسنله آن انده نمایان ایدی
انفنک اعلاسی بولوب ارتفاع / اولمش ایدی حسنله مهر التماع
خوش تر و موزون ایدی اشباه / انف ضیابخش حبیب الاله
تابش نور ایله اول انف اغر / یعنی گمرلو گورینوردی براز
خوب ایدی موزون ایدی هموار ایدی / حسنله سرمطلع انوار ایدی
حاصلی اول انف لطیف الاثر / ویرمش ایدی حسنه حسن دگر
آتش عشقیله اولوب سوز و تاب / یانمده قندیل صفت آفتاب
ورد بهشت اگر ایدوب التجا / شم قبولینی ایدردی رجا
رایحهٔ قرب وصالی مدام / قیلمش ایدی آنه فیض مشام
حرز مثلث گبی اول انف خوب / ایلر ایدی گنبدیه جذب قلوب
اولدی او بینی لطافت نشان / نامهٔ حرز دل کروبیان
قد حسن القول بهذا الکلام / کان من الله علیه السلام

روی ابن عساکر عن علی کرم الله وجهه کان رسول الله
صلی الله علیه وسلم سهل الخدین وروی ابن عساکر
عن ابی بکر الصدیق رضی الله تعالی عنه کان رسول الله
صلی الله علیه وسلم واضح الخد

عارضنک وصفن ایدرلردی / رشک فزا گل جنت ایدی

اولمش ایدی رخلری صفوتنما　　یعنی آچلمش گل ایدی گویا
رخلری زیبای ملاحت ایدی　　لاله رنگین لطافت ایدی
رخلری رعنا ایدی اول سرورک　　عینی ایدی صانکه مه انورک
معتدل اللحم ایدی بی اشتباه　　عارض تابان حبیب اله
لازمه حسن وبها سربسر　　اولمش ایدی انده نمایان مگر
عارضنک خلقتی بی قیل وقال　　اولمش ایدی یعنی علی الاعتدال
رخلرینی وصف ایدر قدسیان　　شام وسحر تحفه باغ جنان
ورد سعادت رخ پرقدر　　گللرانک عاشق شیداسیدر
انسی ملک اولسه نوله بلبلی　　اول ایدی گلزار سعادت گلی
وصفن ایدوب شوقله قال وقیل　　بلبل ایدی گلرخنه جبرئیل
گلرخیدر اولشه حسنک همان　　بلبل گلزاری ایدن ناتوان
رنگ رخی کلمسه ایده اگر　　ورد جهانه کیم ایدر روی نظر
پرتو رخساری وماهک مدام　　اولمش ایدی همسر بدر تمام
شمس وقمر آنک اولوب بنده سی　　اولدی چراغ رخ تابنده سی
اولسه عرق ریز او رخ دلکشا　　برگل پرژاله ایدی گویا
عارض پاکنده او خوب قطره لر　　ژاله غو آدی گل اوزرنده مگر
گل که جهانک شه ازهاریدر　　منتسب رشحه رخساریدر
ایلدی حسن نظر اول ماهرو　　آندن ایرشدی گله بو رنگ وبو
انجو گبی بر عرق ملکشا　　اولمش ایدی روینه زینت فزا

صانکه

صانکه عرق ملاحته اول　　ژاله گلبرگ لطافتده اول
عارض خوبکردسی برگل ایدی　　انس وملک اول گله بلبل ایدی
قد حسن القول بهذا الکلام　　کان من الله علیه السلام

وعن علی کرم الله وجهه کان علی شفته السفلی خال

وصف دهاننده او رشک ملک　　شیر خدا دیدی او شاهنشهک
زیر لبنده دخی بی اشتباه　　وار ایدی خال ملاحت پناه
خال دگل مردمک چشم جان　　نقش سویدای دل عاشقان
خاک دگل قدرت رب الانام　　قلمش ایدی حسنه مشکین ختام
اولدی دهاننده لسانی همان　　ناطقه پیرای سریع البیان
کعبه حسن ایدی او زیبا جمال　　کیم حجر الاسود ایدی انده خال

روی البخاری ومسلم والامام احمد عن جابر بن

سمرة رضی الله عنه کان ضلیع الفم

هم دهن پاک حبیب اله　　خوب ایدی زیبا ایدی بی اشتباه
حسن ولطافتده او پاکیزه فم　　اولمش ایدی یعنی جمیل واتم
غایت ایله تنک ایدی ظن ایتمه سز　　معتدل اولمشدی او زیبا دهن
کامل ایدی اول دهن جانبها　　هر سخن پاکنه بیک جان فدا
اولدی دهانی دهن معتبر　　درج جان گبی اولوب خوبتر
واسع ایسه نوله او زیبا دهان　　درج در حکمت ایدی بیگمان
ظاهری گلغنچه باغ جمال　　باطنی گنجینه فضل وکمال

اولسه گهرریز او فم دلستان
بذل اوان ابلر ایدی قدسیان

المش ایدی اول دهن جانفزا
غنچهٔ رعنا کبی خاطرکشا

اول فم پاکیزه دعیسی نفس
اولدی نیجه زخم دله دادرس

ظاهر و باطنده اکا خوش نما
اولدی مبارک دهنی دلکشا

اولدی درون دهنی دلستان
واسع ایدی یعنی او زیاده آن

قد حسن القول بهذا الکلام
کان من الله علیه السلام

وقال انس رضی الله عنه شممت العطر کله فلم اشم نکهة اطیب من رسول الله صلی الله علیه وسلم رواه ابن
ابن سعد وابو الشیخ حسن

دیدی انس وصف دهانندهٔ هم
اطیب ایدی نکهت فخر الامم

عطر نعیم ایدی او زیباده آن
اولدی معطر نفسندن جهان

اولسه عجبمی دهن مشکبو
کوثر ایله اولمش ایدی شست و شو

زیب مشام اولدی اکا جمله طیب
غالب ایدی جمله یه بوی حبیب

نکهت گلبوی فم مصطفا
خاطر عشاقه ویرردی صفا

مشکفشان اولسه له دمبدم
برگل جنت ایدی الحق او فم

لعل و انجحنه علی الیقین
تشنه ایدی کوثر خلد برین

یعنی او خندهٔ لسان جمیل
سیف شریعت ایدی بی قال و قیل

اولسه دهاننده انک فیض آب
سکر اولور کردکزلرده آب

نطقنک آشفته سی قند و نبات
لبلرینک تشنه سی آب حیات

نضر

نضر ایدی گفتار لطیف رسول
آینه ایدی حکم فروع و اصول

ناقل وحی ایدی او شیرین زبان
نطقنه جان بسته لر انس و جان

سویلدیکی آیت منصوص ایدی
سر بلاغت اکا مخصوص ایدی

اولدی مبارک دیلینک سکان
صد قبیله مشتاقی دل قدسیان

لذت گفتارینه دلبسته جان
نطق صفابخشنه مفتون جهان

اول دهن ایله او لب جانفزا
اولدی شفاخانهٔ اهل جا

حقهٔ لعلنده او شیرین لعاب
مردم جانبخش ایدی بی ارتیاب

اول او کوثر منش مصطفا
عین رمدگیر علی یه شفا

غنچه دهان وحی ای اهل حال
ایتمدی وا بسته نسیم کلال

فعل تشاوب اکا بالاتفاق
اولمدی واقع دیدی اهل وفاق

یعنی که عمرنده او کوکلی گشا
اسنمدی اول گل باغ حیا

اسنمک ای مردم صاحب نظر
موجب غفلت ایمش ایله حذر

روی ابن عساکر عن علی کرم الله وجهه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم براق الثنایا وفی روایة ابن
سعد وابو الشیخ کان مفلج الثنایا

دیدی گهرسنج کلام علی
شیر خدا یعنی جناب علی

اینجو کبی ایشلری براق ایدی
بارقهٔ بخشندهٔ آفاق ایدی

صفوتی دندانینه ایتسه نظر
غرق ایدم حیرت اولور در و گهر

صانکه ثنایاسی شارق ایدی
لمعه دندانی مبارق ایدی

اولدی صدفده گهر ینتما / هیچ خیالیله بر نشان و زار
یعنی مبارک دیشی بالا و زیر / اولمش ایدی بر گهر بی‌نظیر
فرجه دندانی اولوب پرضیا / ایلر ایدی عالمه بخشش جلا
درج دهانده او دیشلر نکو / گوهر ناسفته ایدی سربسر
ایکی صف اسنان حبیب خدا / اولمش ایدی مطلع حسن و بها
دیشلرینک شعله‌سی بر بیک / اولمش ایدی شمع حریم فلک
گاهی طلو دانه‌سی گبی تمام / ظاهر اولور ایدی اوندن تمام
برق صفت شعله اولوب سربسر / نور مبین ایدی او دردانه‌لر
اولدی اوندن لطافت و زین / شعشعه‌انداز سپهر برین
هر بری بر نجم هدایت ایدی / اختر تابان سعادت ایدی

وقال ابن عباس رضی الله تعالی عنهما کان رسول الله
صلی الله علیه وسلم افلج الثنیتین ابو الحسن بن الضحاک
والرباعیتین انتهی اذا تکلم رای کالنور یخرج من بین
ثنایاه رواه ابو زرعة الرازی فی الدلائل والترمذی
وابو الحسن بن الضحاک وسنده والسیوطی فی جامع
الصغیر ایضا عن ابن عباس رضی الله عنهما روی کان
افلج الثنیتین اذا تکلم الخ وفی روایة الترمذی والطبرانی
والبیهقی

وصف ایدن دل ایکی جهان سرورک / فرجه نمادر دیدی اوک دیشلرک

اولدنغمه

اولدی نغمه یعنی بلیغ و فصیح / هر بریسی اولدی بلبل صحیح
بو صفتی قدرت رب جلیل / ایدی مشروطه حسن جمیل
بویله در آیین فصاحت تمام / بونده در اوصاف بلاغت مدام
بر لطافتله ایدوب اتصاف / سین سلام ایدی او دندان صاف
مظهر تبیین ایدکن بی‌گمان / نسخه دندانی ایدردی بیان
گوهر زبینده دندانی هم / اولمش ایدی کامل و صاف اتم
حاصلی اوک دیشلری بالاتفاق / سیرک ایدی دیدیلر اهل وفاق
سویلیکی دمده او فخر جهان / اولسه ایدی گاهی او درلر عیان
ظاهر اولوب فیضه لطف کلام / نور چیقاردی آره‌سندن مدام
حین تکلمده او دندان خوب / ایلر ایدی لطفله جذب قلوب
آیت بر صفحهٔ جانه نکر / نقطه تبسم ایدی او دردانه‌لر
اولسه سعادتله دم لب گشا / گوهر دندانی ویررردی ضیا
دیشلری اولمزدی آنک سکمان / شعله‌ده انجمن قدسیان
باشقه گفتار او شیرین دهن / نور چیقاردی او فم پاکدن
بارقه بر نور زیبای نور / دیشلری بیننده ایدردی ظهور
رونق وصفونله او دندان پاک / اولمش ایدی انجو گبی تابناک
اولسه مبارک دیشی گاهی عیان / پرتوی چیواره دوشردی عیان
برق صفت یعنی رخشان ایدی / بارقه انداز دل و جان ایدی
انجو گبی سیرک ایدی صف دگل / بربرینه یعنی ملاصق دگل

ثغر نازکنک بی گمان / نور چیقردی آره سندن همان
چون تکلمده ایدوب فیض نور / ایلر ایدی بخش صفا و سرور
حاصلی گنجینهٔ غیبدن / پر ایدی نور ایله او زیبا دهن

روی ابن عساکر ومحمد بن یحیی عن ابی هریره رضی الله
تعالی علیهم اجمعین

گوهر دندانه ویروب زیب و فر / ایلر ایدی مجلسی پر زیب و تر
غنچه صفت دولت ایچره گاه گاه / اینسه تبسم او حبیب اله
یعنی مبارک دیشنک بی گمان / شعله سی جواره دوشردی همان
هر بیری بر گهر صاف ایدی / نجم درخشان گبی شفاف ایدی
لیلهٔ مظلمه ده ایدنجه ظهور / ایلر ایدی دیشلری اثر نور
اولدیغی تا او قدر روشنا / شعله سی آفاقه ویررد ضیا
اول و آخر بله بی قیل و قال / گورمدم اول حسن و جماله مثال
جمله نور ایدی دیشلری مگر / حقهٔ لعلنده او لؤلؤی تر
اولمش ایدی اول گهر بهترین / شمع درخشان حرمگاه دین
گوهر شهوار وجودن خدا / قیلدی آنک زیور ارض و سما
پرورش قدرت رب کریم / قلمش ایدی فائق در یتیم
اولمش ایدی یعنی او فخر انام / گوهر پاک صدف احترام

وفی صفة اخری اذا افتر ضاحکا افتر عن مثل سنا البرق
وعن مثل حب الغمام اورده القاضی عیاض الیحصبی

فی

فی الشفا والغزالی فی الاحیا وکذا صاحب الخمیس فی تاریخه

دیشلری وصفنده بود معتبر / اولمش ایدی هر بری رشک گهر
چون تبسمده او کوتابناک / کاه گورندکجه او دندان پاک
اولمش ایدی هر بری بر کیف دگم / قطرهٔ نو آب حوض حکم
برق جهانتاب گبی سر بسر / شعشعه ساز ایدی او رشک گهر
قلمش ایدی قدرت پروردگار / هر بریسن بر گهر آبدار
صدقله تسبیح خدایه مگر / سبحهٔ لؤلؤ در او دردانه‌لر
اولمش ایدی او درر بی مثال / شعشعه افروز حریم کمال
صفوت دندانه لؤلؤی تر / مخزن در گ رشکله تحسین ایدر
گوهر دندان نبی به بها / جوهر جان ایدی محصل بها
حکمت بیچون خدای قدیر / قلمش ایدی ذاتن آنک بی نظیر
قد حسن القول بهذا الکلام / کان من الله علیه السلام

روی ابو داود عن عائشه رضی الله عنها کان کلامه کلاما
فصلا یفهمه کل من سمعه ورواه عنها الترمذی لکنه

قال یحفظه عن جلس الیه حصر

نقل اولنور عائشه دن بو خبر / دیدی اگر اولسه دلا گهر
عزت ایله ایلسه فتح کلام / رفقله ایلردی تکلم تمام
سوزلرین اولاینه فضل و ادب / جمله نی ایله سویلردی هب
اولدی او زیبا دهن و لسان / امر خدا اولدی آنکله بیان

یعنی او خنده لسان جمیل / سیف شریعت ایدی بی قال و قیل

هر سخنی اقوم احکام ایدی / معجزهٔ آیت الهام ایدی

ایلدی تمییز او بدیع البیان / حق ایله باطل آره سن بیگمان

ابلغ ناس ایدی او فخر البشر / معجز ایدی سویلدیکی سربسر

باشلسه گفتاره او معجز کلام / حیرت الوردی بلغایی تمام

نطقنه مخصوص ایدی بی ریب و شک / نکتهٔ اسرار بلاغت دیمک

لفظنی اینسه نقد اختصار / معنی بسیاری اولوردی مدار

لهجه‌سی شیرین ایدی نطقی ملیح / لفظی بلیغ ایدی لسانی فصیح

اسهل ایدی حفظه کلامی تمام / ایلر ایدی یعنی تأنّی مدام

نشئه ایدی سوزلرینه بشر و جان / حکمت محض ایدی کلامی همان

سویلدیکی دم او گل پر فتوح / ایلر ایدی هر سخنی جذب روح

قول و درربارینه آنک مدام / نقلنه مشتاق ایدی صحب کرام

باشلسه گفتاره اولوب پر خروش / شوقله اخوان ایدرلردی گوش

دللر آلوردی سخن عزتی / فیض روان ایلر ایدی صحبتی

اینجو دیزر گبی او زیبا دهن / ایلر ایدی یعنی ادای سخن

واصل اوله حضرت حقدن مدام / روح شریفینه صلاة و سلام

قال جابر بن عبد الله رضی الله عنه فی کلامه صلّی الله علیه وسلّم

حضرت جابر بو حدیثه هم / دیدیکه اول سید اعجاز دم

ایلسه گفتاره تصدّی اگر / ایلر ایدی صانکه نثار گهر

واضح

واضح ایدی سوزلری بی اشتباه / معجزه گویا ایدی او نور اله

نطق شریفنده او پاک عیان / یعنی تأنّی وار ایدی بیگمان

حاین تکلّمده او خیر الانام / قولنی تفهیم ایدر ایدی تمام

سویلدیکی سوزده او بی رنگ و لک / یعنی قومازدی اثر ریب و شک

گوهر منظومه گبی بی گمان / هر سخنی پاک ایدردی عیان

سویلسه اول معدن حسن ادب / ساکت اولوردی فصحای عرب

حکمت ایله سوزلری ممتاز ایدی / هر دم جانپروری اعجاز ایدی

قول حق ایله او نور اله / معجزه پرداز ایدی بی اشتباه

هر سوزی اول رتبه صدف / ایلر ایدی زیور درج شرف

سوزلرینک ایلر ایدی بی گمان / جمله حروف حرکاتن عیان

قد حسن القول بهذا الکلام / کان من الله علیه السلام

روی البیهقی وابن عساکر وابن الجوزی عن علی کرم الله وجهه کان رسول الله صلّی الله علیه وسلّم اعظم اللحیة

شانه زن طرهٔ علم و کمال / یعنی علی دیدی او شیر تعال

لحیهٔ زیبای نبیّ کریم / اولمش ایدی حسن و بهاده عظیم

وجه لطیفنده او خط جمیل / کیم نه خفیف ایدی نه غایت طویل

معتدل اللحیه ایدی حاصل / حسن و بها او شه بی بدل

وجه شریفنده خط خوشنما / کعبه‌ده بر مصحف ایدی گویا

کعبه ایدی یا او رخ تابناک / اولدی ایسه اورتیسی اول خط پاک

بر رجالنده او خط مبین | اولمش ایدی شهپر روح الامین
ظاهر ایدی ول خط عنبر شکن | صفحهٔ رونده چو خط حسن
سوی لاوی خطی بی گمان | اولمش ایدی حرز دل انس جان
حسن خطا آسا او خط منیظر | اولمش ایدی غایت ایله دلپذیر

روی البیهقی وابن عساکر عن ابی هریرة رضی الله عنه
کان اسود اللحیة وروی ابن عساکر عن سعد بن ابی
وقاص رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم
شدید سواد الرأس واللحیة وروی البنوری وابن عساکر
عن سعد بن خالد رضی الله عنه وروی الطبرانی
عن العداء بن خالد کان رسول الله صلی الله
علیه وسلم حسن السبلة

خط سیهتاب سول ابین | نور سیاه ایدی دیر اهل الیقین
روی شریفنده خط شکنهام | اولمش ایدی یعنی شدید السواد
سوی سر وریش حبیب اله | اولمش ایدی حاصلی غایت سیاه
مصحف وینده او ماهک عیان | حسن خط ایدی او محاسن همان
وصفن ایدر دیدیلر متصل | اولدی مبارک صقلی معتدل
عارضی وستنده او خط سیاه | نور علی النور ایدی بی اشتباه
نور ایدی رخسارهٔ فخر جهان | سایهٔ نور ایدی او خط بیگمان
اولمش ایدی او خط مشکلکش | حاشیهٔ نسخهٔ حسن و بها

هم دخی بر بیت دلارا کبی | خوب و دلارا ایدی خط لبی
مدحت حسنده خط لعل تری | اولمش ایدی مطلع غرا اکر
احسن ایدی سبلت بنده سی | سنبل عدن اولسه لبوله بنده سی
شان علای بولوبن اعتدال | اولمش ایدی شاهد حسن جمال
خضر دعاسی ایدی اول خط خوب | دمبدم ایلر ایدی جذب قلوب
خط سیهکاری شب قدر ایدی | آنده او رخ دانی مه بدر ایدی
کعبه رونده دیر اهل سخن | زمزم ایدی صاکه او چاه ذقن
کسوه ایدی کعبه دیدارینه | سنبل ایدی گلشن رخسارینه
مولرینک نور ایدی هر دانه سی | بنجه مهر اولسه سزا شانه سی
غایت حسنیله او کود لیدیر | اولمش ایدی مجتمع و سندیر
خط لبی مهر سلیمان ایدی | انسله جن بنده فرمان ایدی
قد حسن القول بهذا الکلام | کان من الله علیه السلام

روی الترمذی وابن ماجه وابن عساکر عن عبد الله بن
عمر بن الخطاب رضی الله عنهما وعن عبد الله بن بسر المازنی
رضی الله عنه کان فی عنفقة رسول الله صلی الله علیه وسلم
شعرات بیض رواه بخاری وقال ثابت عن انس رضی الله
عنه ما کان فی راس رسول الله صلی الله علیه وسلم ولحیته الا
سبع عشرة او ثمان عشرة شعرة رواه ابن سعد بسند
صحیح ورواه ابو الحسن بن الضحاک لفظا اربع عشرة شعرة

بیضاء وقال حمید عنه لم یکن فی لحیة رسول الله صلی الله
علیه وسلم عشرون شعرة بیضاء قال حمید کن سبع
عشرة ورواه ابن خیثمة روی الترمذی عن ثابت عن
انس رضی الله عنه قال ما عددت فی رأس رسول الله
صلی الله علیه وسلم ولحیته الا اربع عشرة شعرة بیضاء

ما سنطه کاران رواة کزین
ایلدیلر بو صفتی وزن یقین

خط بر نغیده چو غنچه ای اصول
آز ایدی هم موی بیاض رسول

لحیه سنک تار سفیدی همان
اولمش ایدی مایه حزن جهان

موی سفید ایله و خط سیاه
آیت رحمت ایدی بی اشتباه

دوتمش ایدی رشته شیب جمیل
اولمغیچون عز و وقاره دلیل

نقل اولنور رسم و خط نیکوی
مختلط الشیب ایکن اولدی دو موی

مهر جمالندن اولوب وایه کبر
تار شعاع ایدی او شیب منیر

خط بنیده دیدی ابن عمر
آق قیلی وار ایدی یکرمی قدر

اعنی وصف ایلین اهل فهم
اون ایدی یا اون بر ایدی دیدی هم

عنفقه ای موی نکات سخن
اولدی لب زیر و میان ذقن

بعضیری شیب نبی ده دیدی
عنفقه یاکی آغرمش ایدی

لحیه در اسنده علی الاشتهار
کیمیسی اون دورده ایتدی شمار

اشبو روایتده جناب انس
بویله دیر اول راوی مشکین نفس

ریش و سر نبوی سر بسر
شعره بیضاسی یکرمی قدر

اولمش

اولمش ایدی اون یدی موی سفید
لحیه یا کنده او ماهک بدید

موی سفیدی او جهان بیلمیان
اون یدی یا اون سکز ایدی همان

حایض و فاتنده صایلسه اکر
اولمز ایدی آغنی یکرمی قدر

اهل روایتده اولان اختلاف
صانمه اوله موجب عکس و خلاف

هب بو روایات صد افتخار
رؤیته اویله اولور انحصار

هم نیجه کوردیسه روایت کزین
ایلدی اول وجهله نقل یقین

قال ابو بکر الصدیق رضی الله عنه کان وجه رسول الله
صلی الله علیه وسلم کدارة القمر روی المسلم والبیهقی عن
علی کرم الله وجهه قال وجه رسول الله صلی الله علیه
وسلم مدور

حضرت صدیق او شاه اولیا
یعنی ابو بکر صداقت نما

دیدیکه وجه نبوی بی کمان
دور قمر کبی ایدی روی عیان

مصحف آیات جمال ایدی اول
نسخه کبرای کمال ایدی اول

روی دلاراسی او کل دلستان
بدر جهانتاب ایدی کویا همان

هر نه قدر ایلسه عرض جمال
قانع نظاره سی اولمق محال

وجه دلارای منور ایدی
طلعتی کویا که مدور ایدی

وجه شریفی کبی احسن ایدی
نور صباحله مزین ایدی

ظاهر اولوب نور جمالی مدام
شعله نما ایدی چو بدر تمام

اولسه کیجه نور جمالی عیان
روشن ایدردی شب تاری آسمان

بنده مشتاقی او کونش جان — عاشق بیداری ایدی قدسیان

ذات شرفگستری سر جمله نور — حسن جهانتاب ضیابخش نور

حسن و لطافتده او دیدار پاک — اولمش ایدی ماه صفت تابناک

وجهنی کوردکجه آنک آفتاب — رویینه ایلردی سحابی نقاب

ایتمش ایدی شوق جمالی اثر — دوره کیررسه نوله شمس و قمر

حسنی حرمگاه ازل شمعه سی — شمس و قمر لمعه سنک لمعه سی

شمدخی اولکان شجاعت علی — ماصدق وصف سخی و دلی

دیدی حدیثنده که وجه رسول — ایتمز ایدی شمس و معاد قبول

نور ایله مملو ایدی پرتاب ایدی — ماه ایدی یا مهر جهانتاب ایدی

روی جهانتاب حبیب خدا — اولمش ایدی یعنی مدور نما

پرتو حسنکدن او شاهنشهک — زهره سی چاک اولسه عجبمی مهک

قالمز ایدی حاصلی بی آب و تاب — حسنی حق اوزره کورنرده تاب

حسن جهانتابنه شمس و قمر — نیم نگاهیله ایدردی نظر

عالمه کلدکده او فخر جهان — کولدی یوزی ارض و سمانک همان

اولمسه وجهندن آنک فیض یاب — بردخی چقمزدی یوزه آفتاب

کشف نقاب ایتسه حقیقت اگر — قالمز ایدی ناری شمسدن اثر

روی المسلم عن جابر بن سمرة رضی الله عنه کان رسول الله
صلی الله علیه وسلم قبل الشمس القمر وکان مستدیراً

حضرت جابر دیدی بی اشتباه — وجه ضیابخش حبیب اله

شمس

شمس و قمر کبی منور ایدی — اعدل وجه ایله مدور ایدی

صفوت حسن ایله او نور اله — یعنی درخشان ایدی چون مهر و ماه

قلمش ایدی صنع خدای قدیر — حسنه حورای بهشتی اسیر

احسن ایدی شویله او رعنا شیم — ایلر ایدی حسنه یوسف قسم

مصحف روینده آنک بی کمان — یعنی که ختم اولمش ایدی حسن و آن

حسنله اول روی طراوت نما — کون کبی نورانی ایدی دائما

صفحه اوله شعشعه ساز آفتاب — شرم جمالیله ایدر اضطراب

رویینه نسبت ایله ماه تمام — بی فر و ناقص کورینوردی مدام

طولمش ایدی نور ایله اندن جهان — منبع نور ایدی جمالی همان

وجهنه تشبیه ایله بی اشتباه — بولدی شرف کوکب مهر و ماه

روی الامام احمد والترمذی وابن حبان وابن الجوزی
عن ابی هریرة رضی الله عنه قال ما رأیت شیئا احسن
من رسول الله صلی الله علیه وسلم ان الشمس تجری من جبهته علیه السلام

بعضیلری دیدیلر اصحابدن — بحث ایدوبن اول مه پرتابدن

کورمدم اول نسنه یی عالمده بن — احسن اوله یعنی او مهپاره دن

رویی صفابخش دل آگاه ایدی — یعنی کورلر یوزی شهنشاه ایدی

اولقدر اولمشدی یوزی صافی تر — هیچ یوغیدی جانب کدردن اثر

حسن و لطافتله او وجه ملیح — اولمش ایدی یعنی بشوشی صبیح

عرض جمال ایتسه او فخر البشر — باقمغه کوزلرمی طوباردی مکر

ولقد احسن ایدی اول ماه‌وش
ذره دکل حسنه نسبت کونش

اولدی مبارک یوزی مهر جهان
یوزده لیسم اوصافنی ممکن بیان

اولسه مبارک یوزی پرتو نما
ایلر ایدی طلعتی فیض صفا

اولمش ایدی فیض صباح سعید
پیکر تابان نبیده پدید

عرض جمال ایتسه او نور خدا
شمس طلوع ایلر ایدی کوییا

کورمکه دیدارینی شمس و قمر
درکهینک خادمی شام و سحر

مهر درخشان لطافت ایدی
ماه جهانتاب ملاحت ایدی

شوکت حسن کورن اهل سما
دیرلر ایدی صل علی المصطفی

روی الشیخان عن البراء بن عازب رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم احسن الناس وجها واحسنهم خلقا وروی الشیخان وابو داود والنسائی عن کعب بن مالک رضی الله عنه کان صلی الله علیه وسلم اذا سر استنار وجهه کانه قطعة قمر واورد البخاری وصححه اذا کره شیئا عرف وجهه

اهل روایت دیدی بی اشتباه
نور مبین ایدی او محسود ماه

احسن ایدی وجه شریفی تمام
حسنده رخشان ایدی هر صبح و شام

حسنی مسلم یوزی بدر منیر
ذات جهانگیری عدیم النظیر

احسن ایدی جمله‌دن اول محبوب
وجهنه ایلردی توجه قلوب

انس و ملک عاشق افکنده‌سی
شوقله هر جمله جهان بنده‌سی

ماه دکل رویته کردون مکر
دیده حسرتله ایدردی نظر

ماه

ماه یوزندن کونش ایلر حجاب
طوتسه نوله رویینه ابری نقاب

حسن جمالی فرح افزای جان
قدر و کمالی شرف انس و جان

خلقتی زیبنده و خلقی لطیف
ذات معلاسی جمیل و شریف

عاشق ایدی خلقتنه حور عین
راغب ایدی خلقتنه روح الامین

هر صفتی احسن خلاق ایدی
خلقی پسندیده آفاق ایدی

صورت و سیرتده او نور اله
احسن و اعلا ایدی بی اشتباه

هر نه دم اولسه ایدی او مه شادمان
اثر ایدی نور جمالی همان

نور قمر کبی ایدردی ظهور
جبهه پاکنده نمایان سرور

وجه شریفنده چو ماه تمام
ظاهر ایدی نور بشاشت مدام

پرتو نوریله او وجه حسن
قطعه ماه ایدی صانوردی کورن

حسن جمالی قتی رعنا ایدی
آینه قدرت مولی ایدی

قصد ایتمه اول شاه جهانک همان
نسخه سیماسی ایدردی بیان

سبز تنک صفوتی بی قال و قیل
اولمش ایدی صورت حاله دلیل

یعنی رضا و غضبی بیکمان
وجه شریفندن اولوردی عیان

اولمش ایدی پرتو نور قدم
وجهی آیینه سر حکم

اولمز ایدی حسنی سوله مثال
اول ایدی سرمایه حسن و جمال

حسن و ملاحتده یکانه همان
حسنه قالمندی آنک بیکمان

روی ابن الجوزی عن عائشة رضی الله عنها کان رسول الله صلی الله علیه وسلم احسن الناس وجها وانورهم لونا

وروى ابن عساكر عنها رضي الله عنها انها قالت كنت اخيط
فسقطت الابرة فطلبتها فلم اقدر عليها فدخل رسول الله
صلى الله عليه وسلم فتبينت الابرة بشعاع وجه رسول الله صلى الله
عليه وسلم واورد الامام السيوطي تمام الحديث في
خصايصه الكبرى واخرجه فقال الويل ثم الويل ثلاثا

لمن حرم النظر الى وجهي

حضرت صدیقه او خیر النسا — دیدیكه اول وجه لطفنما
خوب ایدی غایت خوب و منور ایدی — شمس و قمردن دخی انور ایدی
نور جمالندن انك مهر و ماه — روز و شب اولمش ایدی فیضخواه
احسن ایدی وجه ضیا گستری — انور ایدی لون صفا پروری
اولقدر اولمشیدی پر ضیا — نور ایدی سر تا بقدم گویا
نور ایدی حقا كه او نور مبین — پرتوی پیرایهٔ عرش برین
ایچنه ایدی نور جمالن عیان — ظلمت شب زایل اولوردی همان
اولسه ایدی لطفله طلعتنما — لیلهٔ دیجوره ویرردی ضیا
مشغلهٔ خیط ایله بر شب نهم — غایب اولوب شمع ایدی سوزنم
سعی زاوان ایله ایتدم طلب — ایلدی پنهان انی تاریكی شب
بولمغه ایتدم طلب بیشمار — قالمدی والحاصل اكا اقتدار
اولدم اولوب شعشعه بیر همان — ایلدی تشریف او مه دلستان
پرتو دیداری ایدوب فیض نور — شمع شبآرا كبی ایتدی ظهور

تاب رخی ایلدی رفع ظلام — سوزنم اودم كلدی ظهوره تمام
شمس رخ خانه‌نه بی اختلال — اولدی مقابل او دم بحره هلال
سوزنم چون ماه نو اول آفتاب — ایلدی انواری ایله فیضیاب
شعشعهٔ وجه شریفی همان — سوزنم گمگشته‌یی ایتدی عیان
حضرتنه حالی بیان ایلدم — یعنی كه بو سری عیان ایلدم
دیدم ایا مهر سپهر كمال — ای مه تابندهٔ حسن و جمال
روشنی مهر جمالك بنم — ایتدی عیان غایب اولان سوزنم
ایلمیجك گون كبی دنك بروز — ایلدی تار شبی مانند روز
چونكه بو گفتاریمی گوش ایلدی — رحمت و شفقتی جوش ایلدی
لطفله او چهرهٔ محبوب یعنی رسل — دیدی او سلطان ملائك طفیل
ویل و خسارت اكا یوم القیام — اولمیه دیدار ایله شاد كام
نور جمالم اكا مكتوم اوله — كورمدیع دیداریمه محروم اوله
دولت و عزت اكا روز جزا — اوله سزا ای نكه آشنا
ای كرم و رحمتی چوق پادشاه — ای قوله لطف ایدیجی بی آله
ایله حبیبكله بنی آشنا — تا كه مقصودم اوله روشنا
نار غمه یاقمه بو جان و تنی — ایلمه محروم جمالی بنی
قوللریكه ای كرم اسی خدا — سنسن ایدن جمله مرادی عطا
با شرف قدر و كمال رسول — ایله مناجات فقیری قبول

روی ابن الجوزی عن ابن عباس رضی الله تعالی عنهما

قال لم يقم رسول الله صلى الله عليه وسلم مع شمس قط الا غلب ضوءه ضوء الشمس ولم يقم مع سراج الا غلب ضوءه ضوء السراج

ديده جكر يا ابن عباس سم   يعنى او سلطان رسالت علم
شويله منور ايدى كيم بيكمان   نور ايدى باشدن باشه كويا همان
ظلى عيان اولمديغندن آنكا   نور ايدى يكى ظاهر او سيمين تنك
شمع ايله خود شمعه تقابل اكر   ايتسه قيام اولسه عالى سير
مهر و سراجى او مه روشنا   ايلر ايدى حسنى ايله بى ضيا
نور ضياء و اوجبين الانام   غالب ايدى مهر و سراجه تمام
عرض جمال ايتسه او نور آله   يعنى كوررلردى كوزه مهر و ماه
شعشعه حسن سوزانه نظر   بى فر ايدى يا نور شمس و قمر

روى ابن سعد وابن عساكر عن على كرم الله وجهه كان عرق رسول الله صلى الله عليه وسلم فى وجهه اللؤلؤ و لريح عرق رسول الله صلى الله عليه وسلم اطيب من المسك الاذفر وقالت عائشة رضى الله عنها كان عرق رسول الله صلى الله عليه وسلم فى وجهه مثل اللؤلؤ اطيب ريحا من المسك الاذفر رواه ابو بكر بن خيثمة وابو نعيم

شير خدا وصف ايدر اول سروكى   ديدى عرقى كه اوليجق جارى
وجه شريفنده عرقى همان   لؤلؤ تر كبى اولوردى عيان
اولمش ايدى جمله او زيبا عرق   كوهر صاف صدف صنع حق

يعنى كه

يعنى كه هر بر عرق مشكبار   اولمش ايدى بر كهر ابدار
درلديكى دمده او وجه حسن   رايحه سى طيب ايدى مشكدن
نفحه نثار اولسه او خوب دلر   ايلر ايدى كلشن عدن اثر
اولمش ايدى نفحه بربر بدنك   عطسه براندازه مشام ملك
اولمش ايدى اول عرق بينظير   دانه عون قيمت مشك و عبير
مشك و عبير اكه كرفتار ايدى   هر بري شوقيله خريدار ايدى
عزت ايله اول عرق دلستان   الطيب طيب لديغنه توكان
ماشطه كاران كروه عرب   آنك ايله طيب دوزرلردى هب
حاصلى خوبانه زوجى حبيب   اولمش ايدى مايه تركيب طيب
حضرت صديقه دخى بيكمان   عيسى ايله قيلدى بو قولى بيان

روى الشيخان الامام احمد عن ابى سعيد الخدرى رضى الله عنه كان عليه السلام اشد حياء من العذراء فى خدرها

وصف شريفنده ديدى بو سعيد   اولمش ايدى شرم و حياسى شديد
يعنى كه او مفخر ارض و سما   شدت شرم ايله ايدردى حيا
احسن اخلاق ايله خلاق آكا   ايتمش ايدى حلم و ادب بعدنى
اول شهه فكر صفت كبريا   اولمش ايدى مايه شرم و حيا
اول كل زيبنده باغ ادب   شرم و حيا اوزره ايدى روز و شب
معتكفان حرم نه قباب   رفعت شاننده ايدردى حجاب
شدت شرمندن او فخر جهان   كل كبى خوابكرده اولوردى نهان

خويكرده

صانمه عوف کوهر رخشان ایدی … رشحهٔ سرچشمهٔ ایمان ایدی
اکه ویرلمش ایدی بی قیل وقال … خلق حسن حسن جمال وکمال
قلمش ایدی ذاتنی پروردکار … کان ادب منبع حلم ووقار
خجله نشینان حریم ادب … اولدی سبقجو آن کمالاتی سب

روی ابن عساکر عن عمر بن الخطاب رضی الله عنه وروی ابن سعد وابو نعیم والبیهقی عن علی کرم الله وجهه ورضی الله عنه کان عنق رسول الله صلی الله علیه وسلم ابریق فضة

وقیل فی روایة کان احسن الناس عنقا

ربدی عمر ایله خباب علی … اولمش ایدی کردنی صاف وجلی
مهر جهانتاب ایدی بی اشتباه … کردن تابان حبیب اله
ایلر ایدی نور ایله اشراق تام … ظاهر ایدی صفوتی جسم جام
کردن سیمینینی صنع کریم … ایتمش ایدی فی المثل ابریق سیم
غایتله آغ ایدی براق ایدی … انس وملک حسنته مشتاق ایدی
نور لطافتله اولوب تابناک … جمله دن احسن ایدی اول عنق پاک
کردنی ایلدی صنع جلال … صفحهٔ باینده حسن وجمال
کردن پاکیزه بود رمعنبر … ایتمز ایدی تابش خورشید اثر
لونی صفاکستر ایدی دائما … باز ایله کلمزدی تغیر اکا
نسخهٔ اسرار جمال عیان … صفحهٔ نور ایدی او کردن همان
بولمش ایدی تا او قدر آب وتاب … ذره سی اولمزدی آنک آفتاب

صنمه

صنمه مه نور اولان رو نما … حلقه بخلق ایدی بو کردن اکا
خدمت فرمانه بی ریب وشک … بنده منقاد ایدی چرخ فلک
کردی وصفنده دیر اهل بیان … برکومش ابریق ایدی کویا همان
سیم مجلا کبی براق ایدی … شمس وقمر نورینه مشتاق ایدی
کردن پرنوری صنع قدیر … ایتمش ایدی غایتله دلپذیر
سربسر اعضاسی اولوب پرکمال … اولدی رهین شرف اعتدال
اکمل خلقتله ایدوب اتصاف … احسن مخلوق ایدی بی اختلاف
کردن زیبنده سی مانند سیم … اولمش ایدی صاف جسیم ووسیم
هیئت مطبوعه سی عند البیان … برکومش ابریق ایدی کویا همان
اولسه نه دم رفعت ایله منثنی … شعله ویرردی فلکه پرتوی
کردن براقنه خورشید وماه … حسرت ایدی ایتمکه عرض کلاه
فطرت فرخندهٔ فخر جهان … نور ایله اولمشدی سرشته همان

روی الشیخان عن البراء والامام احمد والبیهقی عن ابی هریرة والترمذی عن هند رضی الله عنهم کان رسول الله صلی الله علیه وسلم بعید ما بین المنکبین ش وروی البیهقی عن ابی هریرة رضی الله عنه کان اذا وضع رداءه

عن منکبیه فکانه سبیکة فضة حص

کلدی صفاتنده بو قول اهم … ظهر نبینک اعلاسی عریض ایدی هم
بیضی ایدی یاغزینی بی قیل وقال … اولمش ایدی سینه سی کنز کمال

رفعت ایله اول ایکی دوش سعید / بری برندن گورنوردی بعید
یعنی او موز باشلرینک بیکمان / دوز ایدی ماهینی دیر اهل بیان
حسن و وقار ایله خدای کریم / دوشی معلاسنی قیلدی عظیم
تولی عظیم اولسه او دوش گزین / اشجع ناس ایدی رسول امین
اولمش ایدی ات صیغاری گروی / یعنی محیط صفت سروری
دوش هما بوسه یه قیل و قال / حاصلی مرهون ایدی قدر و جلال
عرش معلا گبی هرگاه و دوش / اولمش ایدی منظر خیل سروش
ظهر معلاسی دخی خوب ایدی / واسع ایدی سینه سی مرغوب ایدی
دوشی لطیفندن او فخر البشر / رفع ردا ایلسه گاهی اگر
شعشعهٔ حسن ایله اول جسم پاک / ایلر ایدی هر طرفی تابناک
حسن و لطافتده وجود عیان / سیم مصفا ایدی گویا همان

روی الامام احمد و یعقوب بن سفیان عن محرش بن عبد الله

الکعبی رضی الله عنه انه قال اعتمر رسول الله صلی الله علیه وسلم من الجعرانة لیلا فنظرت الی ظهره کانه سبیکة فضة ش وروی الترمذی فی الشمائل عن ابی سعید الخدری رضی الله عنه کان خاتم النبوة فی ظهره بضعة ناشزة حص وروی الترمذی عن جابر بن سمرة رضی الله تعالی عنه خاتمه غدة حمراء مثل بیضة الحمامة وروی المسلم والبیهقی عن جابر بن سمرة رضی الله عنه انه قال رأیت خاتم النبوة بین کتفی

النبی

النبی صلی الله علیه وسلم مثل بیضة الحمامة یشبه جسده وروی الشیخان والترمذی عن سائب اقمت خلف ظهر النبی صلی الله علیه وسلم فنظرت الی خاتم النبوة بین کتفیه مثل زر الحجلة وروی ابو الحسن بن الضحاک عن سلمان رضی الله عنه قال رأیت الخاتم بین کتفی رسول الله صلی الله علیه وسلم مثل بیضة الحمامة واختلف فی صفة خاتم النبوة علی اقوال کثیرة قیل انه مثل زر الحجلة او انه کبیع او انه کتفیة الحمامة او انه شعر مجتمع او کالسلعة او بضعة ناشزة او مثل التفاحة او کاثر المحجم او کشامة سوداء تضرب الی الصفرة او کشامة خضراء محتفرة فی اللحم قلیلا او کرکبة مکتوب فی بطنها الله وحده لا شریک له وفی ظاهرها توجه حیث شئت فانک منصور او کنور یتلألأ او انه ثلاث شعرات مجتمعات او کتینة صغیرة تضرب الی البرهمة او انه کشی یحتم او انه بین کتفیه کدارة القمر مکتوب فیها سطران السطر الاول لا اله الا الله وفی السطر الثانی محمد رسول الله او انه غدة حمراء

بعضیلری زمرهٔ اصحابدن / قیلدی بو رسم اوزره بیان ادا
عمره کتوردکده او خیر البشر / ظهر معلاسنه قیلدم نظر

غایت ایله صافی ایدی تابان ایدی — سیم مجلا کبی رخشان ایدی

مظهر صفا پروری اینه ظهور — ایلر ایدی هر طرفه فیض نور

جسم درخشان رسول انام — قطعهٔ نور ایدی یا خود سیم خام

شویله ایدی نوری اسمانی تنک — شعله سی تا عرشه دوشردی انک

ظهر شریفی کستری بی قیل و قال — اولمش ایدی مهر سپهر جمال

مسند اجلاله او خیر الوری — رفعت ایله اولمش ایدی شب دیبا

آرقه ویروب دین مبینه او ماه — ایلدی مشرکلری قهر و تباه

ملت بیضایه خدای قدیر — قیلدی آنک ذات شریفن ظهیر

ذاتی اولوب مظهر فضل خدا — اولدی کروه رسله مقتدا

زیور محراب سعادت ایدی — مظهر انواع کرامت ایدی

عالم بالا ایدی منظر آکا — پست ایدی پاینده آنک ماسوا

اول شه عالی نظره بیکمان — پیش و پس اولمشدی عیان و نهان

عین حقیقت ایدی بی قال و قیل — ظهر شریفنده او مهر جمیل

ظاهر ایدی ظهر شریفنده هم — مهر جهانگیری جلی الرقم

یا نیجه بیلنده آنک بیکمان — اولمش ایدی مهر نبوت عیان

رایحه مشک کبی صبح و شام — عالمی ایلردی معطر تمام

اولمش ایدی نافه سی بی ریب و شک — عطسه برانداز کروه ملک

حسن قضا اتمشدی آنی بیکمان — خاتمن آلوده طیب جنان

اولسه کرک اول مهر پاک — ایلر ایدی هر طرفی تابناک

ایدی

ایلدی اول مهری خدای قدیر — ذات فلکده رتبه مهر منیر

ظهر شریفنده او خاتم مکر — نور ایدی عرش اوزره در اهل سیر

ایلدی اول خاتم شوکت فزا — اوسط دوشانه یاکننده جا

مهر نبوت او جهان بیکمان — طرف یسار زنخ اولوردی عیان

کیم طرف ایسره مایل ایدی — قلب شریفنه مقابل ایدی

موضع خاتمده دیدی بعضیلر — ایتمش ایدی طرف یمینه مقر

لیک بو در قول صریح و صحیح — اوله یسارنده او مهر صبیح

ایتدیکی دم قلبنه القای نور — ایلدی مهمور آنی رب غفور

قلبنی مملو ایدوب ایمان ایله — صاقلدی اول خاتم ذی شان ایله

ایلدیکی لامع جود دین خدا — یعنی که تمغا زدهٔ اصطفا

وسوسه دن قلبنی بی اشتباه — ایلدی محفوظ جناب اله

اولمغیچون کید عدودن امین — زیب وجود اولدی او مهر کزین

ایلدی مختوم چو قلبن خدا — یول بولامز نفسله شیطان آکا

ماحصل اول مهر عدیم المثال — صول طرفنده ایدی بی قیل و قال

کیم طرف ایسره مائل ایدی — قلب شریفنه مقابل ایدی

اولمش ایدی صورت مهر نبی — بیضهٔ بیضای کبوتر کبی

بعضیلری وصفنی بی قیل و قال — بیضهٔ کبک ایله ایدر مثال

بعضیلری صورت درهم دیدی — شانهٔ خضرایه مشابه ایدی

کیمیسی اول مهر سعادت کواه — اولمش ایدی دیدی خال سیاه

زرد و سیاه ایله ایدوب امتزاج / جانه اولوردی سبب ابتهاج
برنجه مولرله اولوب خوشنما / خال سیه گبی ایدی گویا ١٢
یعنی مثال قره برنجه مو / مجتمع اولمشدی اکا سو بسو
مائل ایدی صفرته اول مهر پاک / اولمشیدی مهر صفت تابناک
بعضیلر اول مهر سعادت اثر / الا یه سی دکلو ایدی دیدیلر
کیمی دیدی نور درخشان ایدی / شام و سحر کون گبی تابان ایدی
نقطهٔ غرا گبی اول مهر خوب / ایلر ایدی حسنله جذب قلوب
اشبو روایتده دیدی بعضیلر / ظاهر ایدی شکلی مثال قمر
دائرهٔ ماه گبی بی گمان / اولمش ایدی یعنی بغایت عیان
یازمش ایدی خامهٔ صنع خدا / انده ایکی سطر سعادت نما
انده شهادت کلماتی تمام / مرتسم اولمشدی علی الانتظام
مهر نبوتله او نور آگه / اولمش ایدی ملک سعادتده شاه
خاتمی بر گوهر مکنون ایدی / مهر سلیمان اکا مفتون ایدی
مصحف آیات رسالاته هم / ایلدی ختم اول شه والا شیم
سر بسر احکام رسالت تمام / بولمش ایدی ذاتی ایله اختتام
حاصلی گنجینهٔ مرسوم ایدی / مهر نبوت ایله مختوم ایدی
ذات شرفگستری بی اختلاف / قلمش ایدی خاتم ایله اتصاف
ظهر شریفنده علی الاتفاق / وار ایدی مهر سعادت نطاق
لیک بیان ایتمده ماهیتین / اهل روایات اثر و هیئتین

ذائقه

ذائقه سینه گوره بی اختلال / هر بری بر شکل ایله ایتدی مثال
شکلی نیجه اولدیغنی بی گمان / عالم و دانا بیلور انجق همان

روی الترمذی عن هند ابن ابی هالة رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم عریض الصدر وفی الشفا واسع الصدر وفی المواهب رحب الصدر وفی سیر الشامی مسیح وفسیح الصدر

متفق او دیدیلر اهل وصول / احسن و زیبا ایدی صدر رسول
واسع ایدی سینهٔ بی کینه‌سی / صاف و مجلی ایدی آیینه‌سی
اولمش ایدی دوشی لطفیله بعید / واسع ایدی یعنی او صدر سعید
کیم اوموزی باشلری بی قیل و قال / اولمش ایدی مظهر سر جلال
احسن ایدی عظمده اعلا ایدی / حاصلی هر وجهله زیبا ایدی
حسن و لطافتله او صدر جلیل / هیبت و اجلالنه اولدی دلیل
املس ایدی یعنی او جسم جسیم / آغ ایدی براق ایدی مانند سیم
سینهٔ زیبای حبیب اله / نور ایله مملو ایدی بی اشتباه
سینهٔ تابنده‌سی شوقنده ماه / چاک گریبان ایدردی گاه گاه
واسع اولورسه نه عجب سینه‌سی / معرفتک اول ایدی گنجینه‌سی
حاصلی دریا دل ایدی بیگمان / لطف ایله حلمیله او فخر جهان
قوت فهم ایله او صدر کریم / اولمش ایدی قلبنه حصن حصین
صدر شرفگستری بی اشتباه / اولمش ایدی مصدر عشق اله
قلب شریفنده بو در معتبر / هیچ یوغیدی خط سوادن اثر

صدر صفا پروری اولدقده شق
ایلدی مملو آنی اسرار حق

مهر نبوت اکا بی قال و قیل
اولمش ایدی ختمهٔ فیض جلیل

اولدی سویدای دل احمدی
کعبهٔ صدقک حجر الاسودی

روی الترمذی و البیهقی عن ابی هریرة رضی الله عنه کان سیدنا رسول الله صلی الله علیه وسلم وعلی آله وصحبه مفاض البطن

بطن دلارای جناب نبی
دلکش ایدی صدر شریفی گبی

اعدل خلقتده ایدوب اتصاف
معتدل اولمش ایدی والطف صاف

یعنی او زیبا شکم دلستان
خلقت خوب اوزره ایدی بیگمان

حسن و صفاده اولوب مستوی
اولمش ایدی سینه سنه مستوی

بطن شریفیله و صدر صفا
اولدی ایکی آینهٔ خوشنما

اول شکم و سینه یه شمس و قمر
بولسه اگر کندویه قربان ایدر

ایلدی یکتا انی رب قدیر
اولسه نوله هر صفتی بی نظیر

پادشه ملک سعادتدر اول
مظهر انواع کرامتدر اول

نوری ایله حق آنی تزیین ایلدی
واقف علم ثقلین ایلدی

ظاهری معمور ایدی انوار ایله
باطنی پرنور ایدی اسرار ایله

ظاهر و باطنده اوبدر منیر
اولمش ایدی مظهر فیض قدیر

واسع اولوب سینهٔ بی کینه سی
اولدی برابر شکم و سینه سی

فیض الم نشرح ایلدی کمان
منشرح الصدر ایدی فخر جهان

یعنی اولوب صدر شریفی فسیح
اولمش ایدی خلقتی غایت ملیح

اولدی

اولدی مبارک شکمی پر بیاض
اولمشیدی باغ جنانه مفاض

لازمهٔ حسنی اولوب محتوی
صدر و شکم اولمشیدی مستوی

روی ابن عساکر عن عمر بن الخطاب رضی الله عنهما کان

رسول الله صلی الله علیه وسلم دقیق المسربة له شعرات من لبته الی سرته کانه قضیب مسک اذفر لم یکن فی جسده ولا صدره شعرات غیرهن

دیر بو حدیث ایچره جناب عمر
یعنی که فاروق عدالت سیر

مسربهٔ پاک رسول شفیق
اولمش ایدی یعنی نهایت رقیق

صدر شریفنده او پاک عیان
وار ایدی بر اینجه خط دلستان

سینه سی اولمشدی آنک تابناک
ظاهر ایدی سینه سنده موی پاک

مسربهٔ پاکی دقیق ایدی هم
اولمشیدی بالغ حد شکم

ناف شریفنه ایدوب اتصال
ظاهر ایدی شعبهٔ مشکین مثال

قیل بو عنیدی عنبر آیینه ده
یعنی او زیبا شکم و سینه ده

مسربه دار ایدی او رشک ملک
لبه دن اول نافه شکسته دک

مودن اولوب خط گبی پاکیز و دق
ویرمش ایدی سره سنه زیب و فر

سینه ده اولمرتبه دلجو ایدی
صانکه بر آیینه ده بر مو ایدی

اولمش ایدی اول خط عنبر نما
چرخ ملاحتده خط استوا

صدر مصفاده او موی جمیل
اولمش ایدی شمعهٔ حسنه فتیل

نافجهٔ مشک ایدی گویا همان
صدر نبیده او خط دلستان

بالغ اولوب سرهٔ زیباسنه
زیور ایدی صدر مصفاسنه

سینه و بطنده آنک سوبسو   مسربه دن غیری کیم بیتمدی مو

نور لطافتله او صدر صفا   اولمشدی برگ گل اصطفا

خامه مویین ایلیجت قدر   یازدی آکا سورهٔ نوری مگر

صفحهٔ عرش اوزره باخود المثل   بسمله رسم ایلدی صنع ازل

وروی الترمذی وصححه عن علی بن ابی طالب کرم الله وجهه

کان طویل المسربة وروی ابن سعد وابن عساکر عنه ایضا کان لرسول الله صلی الله علیه وسلم شعر یجری من لبته الی سرته کالقضیب لیس فی بطنه ولا صدره شعر غیره

منظهر خاص صفت لا ثانی   دیدی علی یعنی او شرحه

مسربهٔ صدر نبی جلیل   اولمش ایدی خوب و دقیق و طویل

لوح صدر زنخ و ماهک نقطه   نافه دک وار ایدی بر اینجه خط

سینهٔ زیبنده سی تابان ایدی   بر خط باریک نمایان ایدی

منشا صدر زنخ اوزیار قسم   اولمش ایدی نافه یه پیوسته هم

زیر گلوسندن ایردب نافه یه   زیور و زینت ایدی تن صافنه

اولمش ایدی صانکه او خط صفا   شاخ رقیق چمن اصطفا

یعنی اولوب سینه سی اوزره پدید   واصل ناف ایدی او خط پدید

قنده که ظاهر اوله اشبو صفت   مسربه دیرلر آکا اهل لغت

مسربهٔ صدر شریف رسول   اولمش ایدی زیور لوح قبول

صاف و مجلا ایدی اول سیمبر   اندە که ورت یوغیدی قیل قدر

حاصلی صدر و شکمنده عیان   مو یوغیدی دیدیلر اهل بیان

صاف ایدی آیینه صفت سینه سی   شعشعه پرداز ایدی آیینه سی

شویله مجلا ایدی اول صدر پاک   اولمش ایدی مهر صفت تابناک

نور بصر تاب کنور رمزدی گر   اولمسه اول مسربهٔ معتبر

سینه ده اول مسربهٔ پر شرف   اولمش ایدی وجه قمرده کلف

کنج حکم ایدی او صدر منیر   قیلدی مفصل آنی صنع قدیر

موی قیاس ایتمه عبیر فشان   سینه سنه ایتمش ایدی نزل جان

روی ابن عساکر وابو یعلی عن ابی هریرة رضی الله عنه کان

کان رسول الله صلی الله علیه وسلم ضخم الکفین وروی البخاری عن انس رضی الله عنه کان علیه السلام بسط (ضخم الیدین) او بسط الکفین وفی روایة اخری عن ابن ماجه والبخاری

نقل اولنور کف شریفی   اولدی گشاده گل رعنا کبی

اعظم ایدی اللری بی قیل و قال   بولمش ایدی حسن و جمالی کمال

واسع ایدی هم او کف در فشان   اولمش ایدی همسر ورد جنان

ذاتی اولوب منبع لطف و عطا   حسته مخصوص ایدی جود و سخا

دیدی انس کف رسول کریم   خوب و لطیف ایدی جو ورد نعیم

دلکش ایدی حلقت زیبنده سی   نرم ایدی غایت کف تابنده سی

اولدی لطافتده او اللر همان   غبطه فزون گل باغ جنان

الین ایدی کف صفا گستری   صاف ایدی مستحسن ایدی الاری

خوب و لطیف ایدی هر انکشتی هم / قلمش ایدی صنع خدا محترم
واسع و نرم ایدی کف احمدی / یعنی آچق ایدی ید جودی
هست کرم بیشه سی اول ید و دود / قلمش ایدی منبع افضال و جود
حکمنه رام ایدی زمین و زمان / آوجی بخشنده ایدی کویا جهان
قنده اوزانسه الن اول پادشاه / یاور اولوردی اکا عون اله
هستنی رفع ایلسه دعایه رسول / فائض اولوردی اکا حسن قبول
سوردیکی دم ال یوزه اول مختصر نور / درعقب ایلردی اجابت ظهور
سیف یدالله ایدی بی اشتباه / ذات معلای حبیب الاله
اولمش ایدی هم او کف محترم / مقسم خیر و برکات نعم
هر نه کیم اولسه ملاقی او ید / ظاهر اولوردی برکات ابد
هست شریفنده اولان معجزات / اولدی کمالینه آنک بینات
فیض ایله همتی در بی کران / کیم دوقونجه او کف دلستان
روی قتاده چو مه شعله تاب / اولمش ایدی طعنه زن آفتاب
هم دخی نقل ایتدیلر اهل یقین / بدر غزاسنده او شاه کزین
ایلیوب انداخته بر قبضه خاک / معجزه سی قلدی عدویه هلاک

روی ابو بکر بن خیثمة و ابو نعیم مختصرا عن عائشة

رضی الله عنها کان کف رسول الله صلی الله علیه وسلم
عطارا بها بطیب ولم یمسها به یصافح المصافح فیظل
یومه یجد ریحها ویضع یده علیه السلام علی رأس الصبی

فیعرف

فیعرف من بین من ریحها علی رأسه شعر

حضرت صدیقۀ اعجاز و دم / نقل ایدر اوصافن بو نغمده هم
هرکز اوورد حسین ابتهاج / حکمنه ایدی طیب ایچون احتیاج
ایلمین آلوده نه بر طیب / مشکه مشابه ایدی حضرت حبیب
رایحه دست صفا گستری / بی اثر ایلر ایدی ورد طری
دست شریفنده اولان بوی خوب / ایلر ایدی حاصلی جذب قلوب
شویله که اول کوهر بحر وفا / ایلسه بر کیمسه ایله مرحبا
اکر ایدوب بوی لطیفی اثر / قیلسه آرادن نیجه دملر کذر
بوی دلاویز ایله آیدن همان / لطف ملاقاتی اولوردی عیان
اول کون اولوردی اکثنی بسو / کزدیکی یرلرده همان مشکبو
جمله بلور کرده وضیع و شریف / اکه دوقنمشدر او دست لطیف
دست ترحمله ایدوب التفات / اوخشاسه بر طفلی ولی اعلا صفات
باشنه اول طفلک او فخر جهان / سورسه مبارک الینی ناکهان
اطیب طیب ایله دوبدن زیب و فر / رایحه حتی ایدر ایدی اثر
دست عطابخشی و سیمین تنک / باشنده دولت اولور ایدر انک
جمله صبیانک ایچنده همان / بللو اولوردی سبب امتیاز
آخر و فرزند سعادت قرین / اولور ایدی رفعتله کامبین
کیم شرف دست حبیب اله / موجب اکرام ایدی بی اشتباه
کیمه که الویره بو دولت همان / دست رس عزت اولور بیکمان

قال جابر بن سمرة رضي الله تعالى عنه ان رسول الله
صلى الله عليه وسلم مسح خدي فوجدت ليده بردا
وريحا كانما اخرجها من جونة عطار رواه المسلم

ايليوب اوصاف بيدن كلام / حضرت جابر ديدي اول نيكنام
بوى دلاويز ايله دست نبى / اطيب ايدى مشك دلاويز كبى
يعنى كه اول كف سعادت مقال / اولدى لطافتده عديم المثال
اولمش ايدى كف رسول انام / مقتبس آيت بردوسلام
بردوطراوتله او دست كريم / اولمش ايدى حاصلى عنبر شميم
بزم جهانى او كف مشكبو / غونچه طيب ايله ايدى سوبسو
كلشن ذاتنده او الله مكر / ورد سپيد ايدى معطر اوتر
حست عطا كستر فخر جهان / عطر آراسنده ايدى كويا همان
جونه عطاردن اول غنچه فم / صانكه چيقارلمش ايدى حسنن اودم
تا اوقدر طيب ورعنا ايدى / خوب لطيف ايدى دلارا ايدى

عن علي بن ابي طالب كرم الله وجهه ورضي الله عنه اذا وصف
رسول الله صلى الله عليه وسلم لم ينزع حتى ينزع الآخر روى
الترمذي في مشكاة المصابيح عن انس رضي الله عنه
حدثنا بعارب هذا الحديث في معناه

ديربو حديث بحره جناب علي / ابن ابي طالب او مرد ولي
لطف و مروتله ذخر البشر / كاه كه اوسيدى مصافح اكر

يعني

يعني براً دمله ايدوب مرحبا / ال اله اولسه اوشه انبيا
ايليوب اول آدمه رعايت تمام / لطفيله ايلردى سلام وكلام
نيجه نوازشله ايدوب التفات / قلبنه لطفيله ويرردى حيات
الماينجه دستن اول آدم تمام / قصد ايله ايمزدى اول فخر الانام
يعني مقدم اوشه دلستان / چكمز ايدى دست شريفن همان
ال اوزادوب دست نبيدن نكار / بركشى اولسيدى مصافح اكر
اول كشى تا چكمينجه حسن اودم / نزع ايده ايمزدى او كان كرم
هركسك اولسيدى حاليمقام / خاطرن ايلردى رعايت مدام
حلم وتواضعله ايدوب هركشى / جلب رضاى حق ايدى كوكشى
كوستروب اول آدمه روى ملال / ايتمز ايدى حاصلى عرض كمال
كونلر ايدى خاطرن اول آدمك / لطفى فهم ايت اوشه عالملك
ايلر ايدى وضع تواضع كسى / جمله يه اول ايكى جهان سرورى
هركسه لطفيله اوكوزر وتما / خاطرن الوردى اله دائما
لطف ومروت ايله كارى مدام / بحر وبر لطفى ايدى خاص وعام
اولمش ايدى اول شه كردون وقار / تسليت افروز صغار وكبار

روى الترمذي في شمائله من طرف عن علي كرم الله وجهه
كان رسول الله صلى الله عليه وسلم شثن الكفين والقدمين
وروى الشيخان والبيهقي عن انس رضي الله عنه كان ضخم
اليدين والقدمين

بنجه قدرت صفت سروری   دست ازن قمع در خیبری
یعنی علی دیدی او شیر خدا   اجمل و احسن ایدی کف و دل
حسن کمالاتی اوکو محتوی   سر بسر اولمشدی جلیل و قوی
ایلدی هر عضونی رب الانام   سر و شجاعتله قوی العظام
ایدی لطیفه کف محترم   سر بسر انکشت دلارای هم
احسن خلقتله بو کوا عتدال   اولمش ایدی مظهر سر کمال
صاف و لطیف ایدی او زیبا بنان   خوب ایدی مردانه ایدی بیکمان
دست مطهری ملایم ایدی   حسن و بها اکا ملازم ایدی
اولمش ایدی ذاتی انک بی بدل   حشمته وابسته ایدی عقد و حل
دستنی بوس ایتمکه تشنه ملک   پاینی تقبیله مهیا فلک
قدمنی خجلتده قیلوب آسمان   بولمغه طالب قدمندن نشان
ایلیوب اجرای رسوم بیان   دیدی انس وصف نبیده عیان
اولدی او دست و قدم سعد نبیل   حسن و لطافتله قوی و جلیل
معتدل اللحم ایدی اول دست و با   اولمش ایدی یعنی عدالت نما
ایلدی هر عضونی پروردگار   خلقت محمود ایله فرخنده کار
اولدی جلیل اول ایکی دست و قدم   اولسه نوله حسن و بهاده علم
دست سخاکستر انک سایه سی   همدمی اولدی یا فلک پایه سی
اولدی آچق و شکفته مثالی   واسع ایدی خوب ایدی بیغل و غبار
صانکه ایکی ورد ملاحت ایدی   زیور کلزار لطافت ایدی

اعظم

اعظم ایدی انلرینک قطرنی   یعنی که مردانه ایدی خلقتی
اولدی رجاله بو صفت بیگمان   خیر و سعادت و کماله نشان
حاصل زیبا اولدی دست و پا   اولمش ایدی مثل معادل اکا

روی ابن سعید والبیهقی عن عبد الله بن بریدة رضی الله عنه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم احسن الناس

قدما وفی روایة البیهقی احسن البشر

سر بسر اولدی جمیل الصفت   حسن ایدی دیدیکی یار رؤیت
هر جهت اوزره اولدی ایکی پای اوصاف   قلمش ایدی صفوت ایله اتصاف
بیری بری ایله او زیبنده پا   حسن ایله ایتمشلر ایدی استوا
هر صفتی شاه اقبال ایدی   مظهر خاصیت اجلال ایدی
حاصلی هر عضونی صنع جلال   قلمش ایدی بی بدل و بیمثال
وصف ایدن اصحاب روایت دیدی   مقدم زیباسی مبارک ایدی
پای دلاراسنی لطف خدا   قیلمش ایدی مایه فضل و عطا
قنده عیان اولسه او مهر منیر   ظاهر اولوردی بنجه خیر کثیر
مقدمی تشریف ایدیجک سو بسو   کلدی جهان گلشنه رنگ و بو
ایلسه اول رهبر خیر الامم   هر نه یکا لطفله وضع قدم
ابر عطا و کرم کردکار   اولوردی اول یکا رحمت نثار
اولدی او زیبا رقم دلستان   اولمش ایدی جلوه گهی آسمان
اولدی او پاکیزه شرف مقدمی   غرقه نور ایتدی بتون عالمی

اولدر اوکیم سیر مقام ایلدی | طور تجلیده قیام ایلدی
فرش ره اولسون اکا کاکلی جان | یولنه بیک جان ایله قربان جهان

روی البیهقی عن ابی هریره رضی الله عنه کان

رسول الله صلی الله علیه وسلم اذا وطئ بقدمه وطئ بکلها لیس له اخمص وروی الکرندی عن هند کان

خمصان الاخمصین کما یجئ

بعضیلر دیدی اونور قدم | دولت ایله ایلسه وضع قدم
صورت عکس قدمی بی کمان | روی زمین اوزره اولوردی عیان
کیم اثر پای سر فلکتری | ظاهر اولور ایدی جو در دطری
یعنی که سر جمله او پای قوی | اولمش ایدی هر طرفه مستوی
انی بیان ایلدی اشبو خبر | یوغیدی اخمص صفتندن اثر
ابن ابی هاله ایله بو کلام | بزکنه اولدی منافی تمام
کیم وسط پای کزین رسول | بولمز ایدی ارضه سراپا وصول
بر محل اولمایی سعادت نزول | یوکسک ایدی رجحت اعتداله
اشبو روایتلرک اهل سیر | بینینی بو وجهله توفیق ایدر
اخمص اوپرورکه محل خرام | اولمیه تا ارضه ملاصق تمام
وضع قدم ایتدیکی دم بیکمان | اول محل وسط آندن عیان
مستوی الاسفل اولور قدم | متصل اولسه یره بحد قدره هم
انده یاخود برزن اولوب بعد تام | غایتله اولسه کرک لو تمام

برز

59

برز اولوب وسطی بحد اعتدالک | یره بعید اولسه مجوف مثالک
تجربه و جمله علی الاشتهار | ایلمز اول وصفه عرب اعتبار
اعتدالی اولدر قدمک یا حاصل | یعنی رفیع الوسط اولسه سهل
اولمیوب القصه یره متصل | معتدل اولمق کرک ای اهل دل
انسب اولان وصفه اول سرورک | اجملیدر هر صفت بهترک
یوربه آهسته و فخر الانام | صورت اخمص کورینوردی تمام
اثر نقشنده اولنسه نظر | اولمش ایدی پایی رفیع الاثر
سرعتیله کیتدیکی دمده همان | اولمز ایدی آنی بو حالت عیان
الکرمی کف قدمی یکسره | متصل اولوردی محصلدره
معتدل الاخمص ایدی اول حضرت | قلمش ایدی صفحه کردون زرین
جمله بیلورلر بونی اهل سیر | عارضه دن حالت سیر و سفر
حاصلی آنده بو صفت بیکمان | کاه نمایان ایدی کاهی عیان

قال الحافظ ابو بکر بن خیثمه کان رسول الله صلی الله علیه وسلم

عبل العضدین والذراعین والاسافل طویل الزندین کان اصابعه قضبان الفضة رواه ابو الحسن وغیره

هم رخی بازولری اجمل ایدی | خلقت زیباسی اکمل ایدی
اولمش ایدی صانکه بدور وبدر | عرش برین اوزره ایکی قطعه نور
اولدی ذراعین مبارکلری | مظهر خاص صفت سروری
قوللرینک شعشعه سی بیکمان | اولمش ایدی همسر مهر جهان

ساق صفاگستری زانوینه دک
یعنی معظم ایدی بی ریب و شک

ساق مجلاسنی ایتسک خیال
صانکه دور ردی ایکی سیمین نهال

ران و لالای ضیاگستری
اولمش ایدی عقده و کدردن بری

فطرتده اتنده او عضو جلیل
قوت اعضاسنه اولدی دلیل

قوللری ایله بیلکی بی کمان
نور درخشان ایدی گویا همان

ساعد باکیله ایدی اشتراک
خوب و لطیف ایدی اوزندن پاک

قطعهٔ نور ایدی ایقلیه عیان
دست نبیده اولبلکلر همان

ایلسه تحریک آنی اول محض نور
شعله سی عرش اوزره ایدردی ظهور

اولمش ایدی مطلع نور شهود
نور ایدی سرتابقدم اول وجود

شاخچه سیم ایدی گویا همان
دست شریفنده او زیبا بنان

سربسر انکشتی منور ایدی
پنجه خورشید ایله یکسر ایدی

ماه فلک ایتسه بنانن خیال
عشقله ایلردی وجودین هلال

صاف و لطیف ایدی او جسم نکو
هم یوغیدی قولتغی آلتنده مو

ابط شریفنده اولان رایحه
مشک صفت اولمش ایدی فایحه

اولمش ایدی او قدر دلپذیر
رایحه سی صانی اوله مشک و عبیر

شمس و قمر کفلنک آلتنده سی
پارمغینک ماه نو آشفته سی

عاشق اولوب حسننه شمس و قمر
اولمش ایدی حسننه زیر و زبر

آیینه ایکی کف شریفی او ماه
صانکه قران ایلر ایدی مهر و ماه

اول ایکی کف آیت اقبال ایدی
ماهچه رایت اجلال ایدی

سربسر

سربسر احسن ایدی عضو رسول
یوغیدی کیفیت ضعف و عدول

خلقتی مردانه و مرغوب ایدی
احسن ایدی خوب ایدی محبوب ایدی

روی الترمذی عن علی و هند رضی الله تعالی عنهما

کان رسول الله صلی الله علیه وسلم ششن الکفین والقدمین سائل الاطراف سبط القصب او العصب

ماحمدخی انکشت رسول کریم
اولمش ایدی خامه صفت مستقیم

اولدی هر انکشتی آنک معتبر
یعنی تعقد یوغیدی سربسر

اولمش ایدی پرمغینک بیلکلری
هر بیری بر قلم دلستان

مهر جهانتاب ایدی اول کف نکو
تار شعاعی ایدی انکشتلر

سربسر انکشتی مجلا ایدی
صاف ایدی زیبا ایدی رعنا ایدی

ایلمش اظفارینی پروردگار
قطعهٔ الماس گبی تابدار

اوگبجه سنک لحمی قلیل ایدی هم
اولمش ایدی حسن و لطافت بهم

اولمش ایدی جسم نبیده تمام
حاصلی هر حال ایله غلظت حرام

ساق شرفگستری تابان ایدی
سیم صفت یعنی درخشان ایدی

رفعته نسبت ایله ایتمه شک
اوگبجه سنه جیقمز ایدی نه فلک

نور ایدی سرتابقدم گویا
لمعه سی دنیایه ویرردی ضیا

سیم مصفا گبی اول ساق پاک
ویبده م اولمقده ایدی تابناک

ماحمدخی جابر دیدی که قال و قیل
نازک ایدی غایت و ساق جمیل

دقت تام ایله اولوب دلپذیر
اولمش ایدی بیبدل و بی نظیر

اولمش ایدی یعنی لطیف و دقیق — ساق دلارای رسول شفیق
اینجه ایدی اینجکلی مرغوب ایدی — خوب ایدی هر وجهله محبوب ایدی
شوکت و رفعتده ها قلسه عیان — ساقنه چیقمزدی انک آسمان
خوب ایدی هم دلکش ایدی خلقتی — یوغیدی اصلا اثر غلظتی
اینجه و نازک ایدی بی اشتباه — ساق سمنای جیب آله
حسن کمال ایله اول سیم ساق — خوب لطیف ایدی علی الاتفاق
اولمش ایدی ذات نبیده عیان — هر نه که وار لازمهٔ حسن وان
نیجه فوائد له بو وصف جمیل — خاصیت حکمته اولدی دلیل

روی الشیخان عن البراء رضی الله عنه لم یکن

رسول الله صلی الله علیه وسلم بالطویل البائن ولا بالقصیر وقال براء ایضا کان سیدنا علیه السلام مربوعا رواه الخمسة وروی عبد الله بن الامام احمد فی زوائد المسند والبیهقی عن علی کرم الله وجهه کان سیدنا علیه الصلوة والسلام فوق الربعة اذا جامع القوم غمرهم وسمعهم وقال ابن سبع ان سیدنا صلی الله علیه وسلم اذا جلس یکون کتفه اعلی من جمیع الجالسین وروی محمد بن تمیمی فی ابو الحسن ابی هریرة رضی الله عنه کان علیه الصلاة والسلام ربعة والی الطول اقرب

قامتنی وصف ایدن ارباب دل — هپسی دیدیلر اولمش ایدی معتدل

قد دلارای رسول جمیل — کیم نه قصیر ایدی نه غایت طویل
قامت دلارای مربوع ایدی — هر صفتی دلکش و مطبوع ایدی
یعنی روا ایتمده دینلدیکی نعتن — اقرب ایدی طوله او قد گزین
سرو کبی یعنی سرافراز ایدی — دلکش ایدی حسنله ممتاز ایدی
طول و قصرده او قد دلپذیر — اولمش ایدی بیبدل و بی نظیر
وصف شریفنده او مهر نجف — دیدیکه اول قد جلیل الشرف
اوسط ایدی گرچه حقیقتده هم — پرتو اعلا ایدی همچون علم
اجمل ایدی حسن و زیبا ایدی — قامتی بر سرو دلارا ایدی
گلسه اگر بر یره اصحاب ایله — غالب ایدی قد جهانتاب ایله
صورت و معنیده اولوب بنده سی — اولمش ایدی جمله سرافکنده سی
قامت زیباسی ایدی سرفراز — ویرمش ایدی صنع خدا امتیاز
قامت زیبنده سی موزون ایدی — مایه سی تاج سر گردون ایدی
نقل اولنور هم دخی فخر جهان — اولسه جلیس حرم صاحبان
صحبت کرام ایله او کون همنشین — نیه جلوس ایتسه او شاه گزین
جمله دن اول دوش ملایک پسند — عین نظرده گورینوردی بلند
حال بو کیم اول شه صاحب وقار — اوته ایدی بوبین علی الاشتهار
قامتی عالی گورینوب بی قصور — رفعت خلقیسی ایدردی ظهور
قلدی اتم صفت ایله آنی — حاصلی ممتاز خدای غنی
گرچه دکل ایدی اتم و قاطع طول — جمله دن اعلا ایدی قال و قیل

معجزهٔ ظاهر ایدی بی گمان / انده بو عالی صفت داستان

روی ابن خیثمة في تاريخه والبيهقي وابن عساكر عن
عائشة رضي الله عنها انها قالت لم يكن رسول الله
صلى الله عليه وسلم لا بالطويل البائن ولا بالقصير المتردد
وكان ينسب الى الربعة اذا مشى وحده ولم يكن يماشيه
احد من الناس ينسب الى الطول الا طاله صلى الله عليه

حضرت صدیقه والاخبر / اشبو حدیث ایله روایت قیلور
قامت رعنای جناب حبیب / بولمش ایدی حسن و لطافتده زیب
اوسط ایدی اول قد حور آسا بلند / یعنی نه پست ایدی نه غایت بلند
قامتی سرتا بقدم کردگار / قلمش ایدی حسنده مشهور آشکار
اورته ایدی بو بدن فخر البشر / منفرد اولسه خرامان اگر
ایتمش ایدی نکتهٔ خیر الامور / قدی شریفنده او ماه ظهور
اولمش ایدی روز ازلده او قد / واسطهٔ رحمت رب صمد
کربر اوزون بویلو ایله ناگهان / یوروسه بر یرده او روح روان
هر نه قدر اولسه او آدم طویل / اطول ایدی اندن او ذات جلیل
حسن و لطافتده او بی نظیر / برابر ایدی اول شاه سعادت سریر
کوکبهٔ قدرینی رب سمیع / ایتمش ایدی عرش علادن رفیع

الكشفة الرجلان الطويلان فيطولهما رسول الله صلى الله عليه

وسلم

وسلم فاذا فارقاه نسب رسول الله صلى الله عليه وسلم
الى الربعة رواه ابن ابي خيثمة وابن عساكر رحمه الله

قامت زیبنده و بی غایه هم / ایلیوب البس لباس حکم
بویله روایت قیلور اهل الیقین / اوسط ایکن قد رسول گزین
ایکی طویل آدم ایله ناگهان / کلسه ایدی برابره فخر جهان
قامت ذیشان رسول جلیل / حاین نظرده کورینوردی طویل
معجز پیغمبر زخرف نشست / امر ایدی آنلری مقصود دست
آیریلیجق اول ایکی مرد طویل / ینه وسط ایدی او قد جمیل
ظاهر اولوب یعنی که آنلرده طول / اوسط اولوردی ینه قد رسول
قیلدی بو خاصیتی رب اله / رفعت شانینه او شاه گواه
اولدی سعادتله او فرخنده ذات / شاه شهان حرم کائنات
صورت و معنیده جناب خدا / ویرمش ایدی رتبهٔ عالی اکا
ایلیوب آراسته حسن و آن / بیدل ایتمشدی ای مستعان
یازدی هیچ خامهٔ صنع خدا / نسخهٔ خلقنده مماثل اکا
اولسه مثالی انک ای اهل حال / سایهٔ زیباسی اولوردی مثال
ظلی عیان اولمدی یعنی بی گمان / سایه کبی شاه عادل نهان
کیم بدل بو قدر او سیمین بر / اولمه تابان شمس فلکده کر

ولم يرَ لرسول الله صلى الله عليه وسلم ظل في شمس
ولا قمر رواه الترمذي وقال ابن سبع في خصائصه ان ظله

صلی الله علیه وسلم کان لا یقع علی الارض وانه کان نورا وکان اذا مشی فی الشمس والقمر لا یظهر له ظل

نقل اولنور سایهٔ فخر جهان — اولمز ایدی شمس وقمرده عیان
سایه سنی خازن صنع خدا — ایلدی آرایش گنز خفا
غالب ایدی نوری نه انوره — دوشمز ایدی سایهٔ پاکی یره
اولور ایدی سایه‌سی زیب زمین — باشنه تاج ایتمه عرش برین
نور مجسم ایدی ذاتی همان — گورمدی هیچ شکلنی چشم جهان
مهر ومهه فرق شو کرد او محض نور — نوره ایتمزدی ظلالی ظهور
ظل شریفی نوله اولسه نهان — نورده هیچ سایه اولورمی عیان
ظلی عیان اولمدیغنه اگر — استر ایسک بر خبر معتبر
اولدی دلیل اکا بو ای اهل حال — اولمز ایمش اکا نظیر ومثال
نور ایدی سرجمله [illegible] — سایه قبول ایلمز البته نور
اولسه مقابل اکا گر آفتاب — نوره نسبتله اولوردی حجاب
مهر کمال ایدی او نور خدا — سایه اولورسه نوله خورشیدکا
صنع خدا برتر ایدوب بایسز — انکیچون قیلدی نهان سایه سز
گورمدی لایق که اوله پایمال — همسر عرش ایکن او عالی ظلال
سایهٔ زیباسی روشوب سو بسو — اولمیه فرسودهٔ پای عدو
حکمت ایله ایمدی غارت غنی — امت ایچون محفوظ آنی
تاکه او خورشید سپهر هدی — سایه سنی ایده عصاته عطا

عرصه

عرصهٔ محشرده قلوب آشکار — یعنی اوله امتنه سایه دار
جمله مزی ایلیه رب معین — سایهٔ لطفکده اوله پاک امین

روی الترمذی عن ابی هریره رضی الله عنه ما رأیت احدا

فی مشیته من رسول الله صلی الله علیه وسلم کانما الارض تطوی له انا لنجهد انفسنا وهو غیر مکترث وکذا رواه الامام احمد والبیهقی وابن عساکر من طرق وانه لغیر

مکترث نسخه فی الشمائل

وصفن ایدن اهل وانیه دیدی — خوب ایدی غایت روش احمدی
برکشی یی گورمدم القصه بن — اسرع اوله یعنی او مهپاره دن
حالت مشینده او ذات رفیع — آب روان گبی اولوردی سریع
ایاغی آلتنده آنک جابجا — بر یوزی گویا دورریلوردی اکا
جهد ایتسه هر نه قدر اقتفا — کیمسه ملاقی اولمزدی اکا
حال بو کیم اولماشه گردون مقام — حلم ووقار ایله یورردی تمام
قصده مقارن گل ای اهل دل — وضع جبلیدر آنی اوله بیل
آنده بو خاصیت حکمت نما — اولدی عطا وکرم کردکار
عزم ره ایتدکجه نبی کرم — ایرمز ایدی پاینه پیک نسیم
حاصلی اول سرور چابکسوار — آب روان گبی ایدردی گذار
سرعت رفتارینه ولدر سبب — اولمش ایدی عاشق دیدار رب
بوسه ده مقدمی فرش ملک — فرش ایدر اطلس چرخ فلک

دیمه کشش انجم آفاقکا / اهل سما جمله سی مشتاقکا

اولسه خرامان او شفیع الانام / انس و ملک دیدی علیک السلام

روی ابو الحسن بن الضحاك عن انس رضی الله عنه

كان رسول الله صلى الله عليه وسلم كثير العرق وقال ايضا
ما شممت ريحا قط وعرقا قط اطيب من ريح او عرق رسول الله
صلى الله عليه وسلم ولا شممت مسكا قط ولا عطرا او ما شممت
عنبرا قط ولا مسكا ولا شيئا اطيب من رسول الله صلى الله
عليه وسلم رواه الامام احمد والشيخان والترمذي رحمهم الله

وصف شریفنده جناب انس / بویله خبر دیردی او مشکین نفس

دیدی حدیثنده که جسم نبی / اولمش ایدی طیبلرک اطیبی

اول تن پاکیزه عنبر شمیم / درلر ایدی چون گل باغ نعیم

برگل برترله صفتی گمان / یعنی عرق‌ریز ایدی فخر جهان

شرم و حیا ایله او محبوب حق / ایلر ایدی جسمنی غرق عرق

درلسه اول جسم طراوت اثر / بوی لطیف ایله طولاردی زمن

زیب لطافت بدنندن مدام / یعنی ترشحده ایدی صبح و شام

هر نه که شم ایتدم ایسه بی جدل / بولمدم اول بوی لطیفه بدل

یعنی که چون مشک و زباد و عبیر / هر نه که وار رایحه دلپذیر

نفحه رعناسی ایله جمله‌دن / غالب ایدی طیبده اول گلبدن

بوی دلاراسی آنک متصل / رایحه مشکی ایدردی خجل

اولمش

اولمش ایدی اول عرقک دمبدم / شمه سی رشک افکن باغ ارم

بوی دلاویزنه مشک و عبیر / کیم نیجه بیک شوقله اولدی اسیر

وروی ابن عساکر عن عمر بن الخطاب رضی الله عنه

كان ريح عرق رسول الله صلى الله عليه وسلم ريح المسك

بابي وامي لم ار قبله ولا بعده مثله

دیر بو روایتده جناب عمر / یعنی که فاروق جمیل السیر

بوی لطیف عرق مصطفا / رایحه مشکه ویرر ایدی صفا

عنبرسا ایکی اول گلبدنک / اطیب ایدی رایحه مشکدن

گوردی غزال ختن آنی نهان / رشکله دوشدی گوبکی اوزره قان

رایحه سی شویله دلارا ایدی / غبطه برکا گل حورا ایدی

بوی لطیفندن آنک سربسر / دردوجهان رشکله دوشمشدی نظر

بیک دل و بیک جان ندیمی انکا / کیم پدر و مادرم اولسون فدا

اولمش ایدی اول عرق مستطیر / اول و آخرده عدیم النظیر

جسم شریفنده او خوب دلر / صاف اولشدی مثال گهر

اولمش ایدی هر عرقی رنگنا / درگرانمایه حسن و بها

برگل ایدی جسم شریفی همان / بوی ویرر بوی جناندن نشان

نادم فطرتده تن احمدی / طیب جنان ایله مطیب ایدی

گل کبی بی‌شبهه او جسم شریف / اولمش ایدی حاصلی پاک و لطیف

غالب ایدی عنبر و مشکه تمام / بوی دلاویز لطیفی مدام

آب رخ جنت کوثر ایدی | منبع سرچشمهٔ رحمت ایدی

روی البخاری فی تاریخه وانه ارمی کان لرسول الله صلی الله علیه

خصال لم یکن یمر فی طریق فیتبعه احد الا عرف انه سلکه

من طیب عرفه او عرقه علیه السلام

حضرت جابر دیدی بر زمان | دولت و نخله او سماندن
کچمز ایدی کچه یکن الا انک | یعنی او پیغمبر سیمین تنک
رایحهٔ دلکش ایله بیگمان | نفحهٔ جانبخشی ایدردی بیان
شویله که بر یولدن او ذات غیور | دولت ایله ایتدیکی دمده مرور
عطر دلاویزی انک سو بسو | رهگذرین ایلر ایدی مشکبو
کچدیکی یوللردن اوتسه اگر | در عقب ایتسیدی بر آدم گذر
بوی لطیفندن انک بیگمان | کچدیکنی حس ایدر ایدی همان
جسم شریف ار تری کریم | اولمش ایدی بر گل عنبر شمیم
بوی روانبخشنه صبح و صبا | جان مشتاق اهل سما
نفحهٔ جانبخشی ایدیجه یقین | روشن ایدی همان نافهٔ آهوی چین
گل کبی خوشبو ایدی ذاتی مدام | اطیب طیب ایدی وجودی تمام
عالمی تشریف ایدیجک اول بدن | کنه ویدی خاک ایدی مشک ختن
مشک ختن زار و سرافکندهسی | عنبر انک پرچینی بندهسی

وروی الترمذی فی الشمائل وابو داود فی الادب

والامام احمد عن ابی الطفیل رضی الله عنه کان رسول الله

صلی الله علیه وسلم ابیض ملیحا مقصدا وفی روایة
لمسلم عنه کان ابیض ملیح الوجه صلی الله علیه وسلم

ایلیوب اوصافنه شو قیل و مقال | بو طفیل اشبو حدیث ایجره دیدی
جلوهٔ جامع خبر ایله عیان | ایلدی اوصاف رسولی بیان
ابیض ایدی لون شریف رسول | ایتمز ایدی شکل و معادل قبول
شویله کوزل ایدی او نور خدا | اولمز ایدی کیمسه مماثل اکا
آلنی منور یوزی بدر منیر | هر صفتی مظهر صنع قدیر
قاشلری محراب دل اهل دستان | مطمح نظارهٔ کروبیان
دیدهسی بیرایهٔ نمای جمال | کرپکی زیبندهٔ کحل کمال
کردنی شمع حرم اصطفا | سینهسی آیینهٔ گیتی نما
قامت زیبندهسی ممتاز ایدی | حسنله بر سرو سرافراز ایدی
معتدل اولمشدی او قد جمیل | یعنی دکل ایدی قصیر و طویل
فطرت خلقنده حبیب اله | معتدل اللحم ایدی بی اشتباه
حاصلی کیفیت شحم و هزال | انده عیان ایدی علی الاعتدال
لفظ مقصد له بودر مقصدی | معتدل ایدی صفت احمدی
یعنی که هر عضو جمیل الاثر | اولمش ایدی غایتله معتبر
لازمهٔ حسن لطافت تمام | ذات شریفنده ایدی والسلام

عن ابی محمد الحسن بن علی بن ابی طالب رضی الله عنهما

سبط رسول الله صلی الله علیه وسلم وریحانته قال سالت

خالی هند ابن ابی هاله رضی الله عنه وکان وصافا عن
حلیة النبی صلی الله علیه وسلم وانا ارجوان یصف لی
منها شیئا اتعلق به فقال کما قال نعتا ثم قلت صف
لی منطقه فقال کان رسول الله صلی الله علیه وسلم متواصل
الاحزان دائم الفکره لیست له راحه

نور دو چشم شهدای عظام
مردمک دیده صحب کرام

زیب فزای چمن مرتضا
غنچه نورسته باغ رضا

سبط شهنشاه صف مرسلین
قرة العینین رسول گزین

عز و شرف برجه مهر جلی
یعنی جناب حسن بن علی

نقل ایدر اول غنچه زیبا دهن
حضرت هند بن ابی هاله دن

دیدی ایدوب شوقله سوز و گداز
ابن ابی هاله یه ایتدم نیاز

جد عظامدن ایدوب کشف حال
ایتمش ایدم فخر جهاندن سؤال

حلیه زیباسنه مشتاق ایدم
صفحه ده زمره عشاقدن ایدم

دیدم ابا خال سعادت نوال
ایلیوب اجرای رسوم آل

قیل بکا اوصاف رسولی بیان
کسب صفا ایلسون انکله جان

چونکه سوزم گوشنه بولدی وصول
ایتدی مقالاتی نیازی قبول

غنچه امیدی گشاد ایلدی
قلبمی بو وصفله شاد ایلدی

حلیه سی رسم اولدوغی سمت تمام
لوح بیان اوزره دیریجه نظام

خلقت پاکندن اولوب فیض یاب
بولدم او انوار ایچون آب و تاب

خلق صفابخش ایدوب آرزو
قیلدم آنی واجبی بر جستجو

بو ملمعیچون قلب حزینم صفا
سیرت پرحکمتن ایتدم رجا

ایلیجک شوقله عرض مرام
قیلدی بو عنوان ایله فتح کلام

دیدی او سر مطلع مهر جمال
مهر درخشان سپهر کمال

طاعت حقیله اولوب صادق دل
صورت حزن ایله ایدی متصل

امتی مرنده او صاحب کمال
یعنی حزین ایدی علی الاتصال

انس حقیقتله ایدوب التقی
دائم ایدی فکرت پرحکمتی

قلب شریفنده اولوب رونما
وصف جلال صفت کبریا

اولمش ایدی اول شه عالی وجود
عشقله مستغرق بحر شهود

فکر و تأملده صفا در درون
البته اظهار موجب صمت سکون

شغلی انک حق ایله هم صبح و سا
ایتمز ایدی قلبنی بر دم جدا

کاری حق ایله اولان اهل حال
غیر ایله انسیت و الفت محال

الحذر ای مردم عرفان شناس
حزنی دنیا ایچون ایتمه قیاس

حزن و المدن او شفیع الانام
ایلر ایدی حقه تعوذ مدام

یعنی که دنیا المندن آنی
ایلدی وارسته خدای غنی

صانمه که مضطر اولا ای نکته دان
حزن و المدن او دلستان

هر نه نیاز ایتسه جناب رسول
درگه مولاده اولورکن قبول

کار جهان نوله کرک کیم کا
عرض ملال ایده حبیب خدا

جمله غمی امت ایدی بیکران
جگر ایدی حزن المی انجق آنن

هر نه قدر اولسه محزون نبی / يوزی کولردی کل خندان کبی
صانمه ايدر حزن الهدن اثر / جبهه رعناسنه چين کدر
طالب دنيا کبی زنهار کاه / کار کر اولمزدی غموم فنا
غم دکل آنده سبب حزن دوام / اولمش ايدی فيض صفادن عدم
اول آخرده او مغفور ايدی / لطف خداونده ايله مسرور ايدی
غايت حمددن او فخر جهان / امتن ايلردی تأمل همان
امتنک فکری ايله صبح و شام / انکيچون يوغيدی راحت تمام
نفسی ايچون ايتمدی بی اشتباه / راحت دنيايه تنزل و ماه
سعی بقا ايدی انک عادتی / بزم فنادن يوغيدی حاجتی
فکر مدام ايليوب اول مخزن نور / امر خدادن کوزين ايتمزدی دور
ايکی جهانک المندن خدا / ديرمش ايکن ذاتنه راه و ها
امتی امرنده او کان کرم / شفقت و رحم ايله چکردی الم
الحق اولور فضل خدا انبو / الحق اولور لطف و عطاسی انبو
کيم قول ايده سهو ايله جرم و کناه / حزن و ملالندن چکه اول پادشاه
غافل ايکن بی دل شوريده حال / سانکه دوشر سانکه بو حزن و ملال
بنده يه لايقميدر ايله نظر / کيم ويره مولاسنه حزن و کدر
چکمه خجالتده مرد داده کل / صد قيله کوش ايله بو نوزم عبرت آل
ايلمدن قلبکی عشقيله صاف / ايلمه کل يوق يره لاف و کذاف
خدمت دينده اولوب مستقيم / کل اوله کور لايق عفو کريم

الحذر

الحذر ای قلب حزين الحذر / عارف ايسک ايلمه غيره نظر
سهو ايله آلوده ايکن يوقن ره / عرض محبتده سن اول سروره
عاشق اولان ايلمز البت جدل / سودوکی کارينه مخالف عمل
سنتن احرازده ايدرسن خلاف / حب نبی لغنده نيجون دربو لاف
دعوی مردانه خلاف ايلمز / صادق اولان لاف و کذاف ايلمز

طويل السکت لا يتکلم فی غير حاجة صلى الله عليه

ايليوب ايار در معتبر / ابن ابی هاله روايت قيلار
اکثری اول سرور صاحب حزن / اولمش ايدی مائل صمت و سکون
عز و وقار ايله او کان حيا / يعنی سکوت اوزره ايدی دائما
مائل صمت اولسه عجب می او شاه / ايلر ايدی فکرت صنع اله
اولمش ايدی اول کهر بی مثال / غرقه دريای شهود جلال
قدرت مولايه او خوب روز و شب / فکر کمالات حق ايلردی هب
نطق سوی اللهده بی اقتضا / سويلمز ايدی او شه انبيا
سويله يکی تر کرامات ايدی / ما صدق معنی آيات ايدی
اولمش ايدی اول شه عالی نهاد / موعظه بيزی قلوب عباد
يوق يره اول سرور زيبا دهن / اولمز ايدی زمزمه ريز سخن
هر نه مراد ايتسه او رشک ملک / جانه کچردی سوزی بر بر و تک
نافذ ايدی هر کلماتی انک / بر تر ايدی ذات صفاتی انک
هر نه دعا ايتسه او نور صمد / درکه حقده سوزی اولمزدی رد

بزم تشریفنده اول آنك صبح دم — امرینه فرمانبر ایدی خاص و عام
فخر ایدەرك زمرهٔ اصحاب تاب — ایلر ایدی خدمتنی اکن طلب

یفتح الکلام و یختمه باشداقه و یتکلم بجوامع

الکلم فصلا لا فضول فیه ولا تقصیر

ایلیجك لطف فتح کلام — لعلی ایله ایلر ایدی اختتام
نطقه کلنجه لب شکروشی — واضح اولوردی سخن دلکشی
لبلرین اوناحرکتله اوناه — ایتمز ایدی واسطه اشتباه
سوزلرینی ایلیدی او نور خدا — یعنی تمام و هم سنیله ادا
سویلیه اول صاحب فصل و کمال — لطفله ایلردی ادای مآل
ایلمدن قصد تیرلفن تمام — ایتمز ایدی حاصلی قصر کلام
سوزلری شیرین ایدی زیبا — شهد و شکردن دخی اعلا
سویلدیکی دمده او ذات سعید — مختصر ایلردی سوزی هم مفید
هر نه قدر لفظی اولوردی قلیل — کثرت معنایه اولوردی دلیل
باشلاسه گفتاره او شیرین دهان — نکتهٔ غیبیه اولوردی عیان
عارف ای مردم حکمتنصاب — اولدی او آنك بر سخنی بر کتاب
اولمشیدی سوزلری سر اله — جامع آیات ایدی بی اشتباه
ویردی خدا حسن فصاحت اکا — قیلدی عطا نطق بلاغت اکا
غنچهٔ باغ انا املح اودر — طوطی نعت انا افصح اودر
قوت نطقیله فصاحت ایله — حسن تکلم له بلاغت ایله

ابلغ

ابلغ اولوب جمله مخلوقدن — افصح ناس ایدی او زیباد
نطقه کلنجه او جمیل الصفات — سوزلرینه ویرردی حیات
همدخی اول قائل حکمت مقال — ایتمدی بیهوده یره قیل و قال
رفقله سویلردی اول اعجاز دم — یوغیدی قولنده آنك بیش و کم
سوزلری حق ایدی ظهور — هیچ یوغیدی آنده قصور و فتور
یعنی او فن ادبك کاملی — نطق هوا ایتمز ایدی حاصلی
منطوق صفنده بیوردی خدا — ان هو الا وحی یوحی
سهو و خطا ایلمدن اول غنی — ایتمش ایدی عصمت و محفوظ انی

لیس بالجافی ولا المهین یعظم النعمة وان دقت

لا یذم منها شیئا غیر انه لم یکن یذم ذواقا ولا

یمدحه علیه الصلاة والسلام

سرور اول فخر زمین و زمان — خلقی کریم اولورایدی بیکمان
جور اذیت ایله بی اشتباه — ایتمز ایدی کیمسه یی دلکیر و آه
کان کرم ایدی او فخر الانام — هر کسه احسان ایدی کاری مدام
نفسی ایچون ایتمز ایدی بی کمان — بغض و عداوت او شه دلستان
یعنی اهانتله او کان عطا — ایتمز ایدی کیمسه یه صلا جفا
ایلر ایدی اول شه عالی مقام — نعمت موهوبه یه تعظیم تام
هر نه قدر اولسه او نعمت قلیل — شکرینی ایلردی کثیر و جلیل
ذائقه نعمتی اول غنچه فم — ایتمزدی حاصلی هیچ مدح و ذم

طعمهٔ شیرینه دکلدر ادب — جنت موفور ایله تحریک لب

هر نه قدر اولسه شیرین و تر — لذت دنیایه روا می نظر

ایلدیلر نعمه خواص کرام — نعمت دنیایه سراپا حرام

طعمه‌لری اولسه عین حیات — بر نفس ایتمزلر ایدی التفات

سربسر اطوارینه کزین — اولمش ایدی حکمت محض مبین

حاصلی اول فخر صغار و کبار — عالمه هیچ ایتمزدی اعتبار

عارف ایسک کل اوله کو حصه‌مند — عارفه بس بو قدر نصح و پند

ولا یغضبه الدنیا ولا ما کان لها فاذا تعدی الحق لم یقم

لغضبه شیء حتی ینتصر له لا یغضب لنفسه ولا ینتصر لها

ذات نبی حلمله موصوف ایدی — لطفله احسانله مألوف ایدی

دینه و هم آنک که زیب دینی — ایتمز ایدی یعنی که اغضاب آنی

ایتسه غضب اولسه غالب — ظلم و تعدی‌یه ایدردی غضب

حقه رعایتده ایدی صبح و شام — لطف و عدالتده او خیر الانام

یعنی که مظلومه او مهر منیر — حق عدالته اولوردی ظهیر

ایتمک ایچون حقنی انک ادا — حقیچون ایلردی اعانت اکا

صورت حق اولمیجق همنون — بولمز ایدی آتش قهری سکون

اولمش ایدی حلمی انک بیکران — باعث آسایش خلق جهان

عهدهٔ شریفنده آنک دائما — ایتمز ایدی کیمسه کیمسه‌یه جفا

ایلر ایدی عدل ایله و هم پاک — ظالمی تیغ غضبیله زهناک

اولمش ایدی

اولمش ایدی جمله زمان و زمین — شرع شریفیله او شاه مهین

شرعنی تا محشره دک کردگار — قیلدی او شاهنشه صغار و کبار

باعث امن اولدی جهانه تمام — شرع معلای رسول انام

ایتمدی عمرنده وکان ادب — نفسی ایچون کیمسه‌یه اصلا غضب

جمله رضا و غضبی احمدک — امر خداونده مطابق ایدی

داعیهٔ نفسه بی اشتباه — بر نفس ایتمزدی اعانت او شاه

لطف و کرم صاحبی سلطان ایدی — کاری انک شفقت و احسان ایدی

اذا اشار اشار بکفه کلها واذا تعجب قلبها واذا

تحدث اتصل بها وضرب براحته الیمنی بطن ابهامها

الیسری

ایلسه برشیئه اشارت اگر — کفیله ایلردی او خیر البشر

رأس شریفیله او نور خدا — ایتمز ایدی یعنی اشارت اکا

وضعی تواضعله نمایان ایدی — کاری پسندیدهٔ عرفان ایدی

ایتسه تعجب او شه نکته‌دان — کفنی تقلیب ایدردی همان

یعنی کف دستنی او خیر الانام — دوندیروب ایلردی ادای کلام

ایلر ایدی اولشه ولا حسب — لعل لبن سبحه نوا عجب

اولمز ایدی ذات شریفک بری — عشقله تسبیح خدادن بری

نقل حدیث ایلسه اول صادقه — بربرینه ایلر ایدی متصل

راحت یمنی بس ایدردی یقین — باطن ابهام یساره قرین

بو یله دراری طالب حسن ادب … عادت الوف گزین عرب

ایلسه لر نقل حدیث و کلام … بو یله ایدر اصحاب کرام

واذا غضب اعرض واشاح واذا فرح غض طرفه

ایتسه غضب اول شه عالی مقام … عفو و عنایت ایدی کاری مدام

هر نه قدر ایتسه بر آدم خطا … عفو و کرم ایلر ایدی اول آکا

جرمنی ارباب خطانک همان … دامن عفو ایله ایدردی نهان

مردم بد کار اولور صمد … حاصلی ایتمزدی مکافات بد

قادر ایکن قهر و جزایه آکا … ایلر ایدی لطفله عفو و عطا

حلم و وقار اوزره ایدی بیگمان … لطفله اول مفخر پیغمبران

حقه خلاف امر اولان مجتبا … واضح کمال اوزره ایدردی ابا

امر شریعته او فخر الانام … ایلر ایدی عزت ایله جد تمام

اولسه فرحناک او شه انبیا … اوکنه ایلردی نظر دائما

گاهی یوموب گوزلرین اول مختصر نور … ایلر ایدی غض صفا و سرور

ذوق و رونیه نی اولور خندان … ایلر ایدی شوقیله شکر و ثنا

باقمزدی ذوق جهانه اوله … ذوقی انک اولدی رضای آکه

دمبدم اول مفخر ارض و سما … طاعت حق ایله بولوردی صفا

ایتمزدی اول شه عالی سیر … هیچ غم و شادی جهانه نظر

قلبندی اول مه گردون مقام … تصفیه ظاهر و باطن تمام

جل ضحکه التبسم

نقل

نقل اولنور یعنی و شاه رسل … گوله نیجه لطفیله مانند گل

لطف تبسمله اولوب جانفزا … روح باغشلر ایدی او شیرین ادا

حین تبسمده اولوردی همان … نامیه بخشنده دردجان

روح مصور ایدی اول مهلقا … خنده شیرینیله جانفزا

لطفله گوله کیجه و شیرین ادا … غنچه وش ایلردی تبسم همان

مدت عمرنده اولور صمد … گولمدی هیچ قهقهه ایله ابد

اولسه در وسنده نه گلو سرد … ایتمز ایدی قهقهه ایدن ظهور

نرم و حیا اوزره ایدی دمبدم … گولمز ایدی بولوب بیره او غنچه فم

گوله ایکن دم اول گل باغ حیا … لعلنی ایلردی تبسم نما

ضحک لطیفی او مهک بیگمان … یعنی تبسم ایدی آنجق همان

گل کبی هر گاه اثر خنده دن … اولمز ایدی یعنی گشاده دهن

ذوق جهانه او شه پر وقار … ایتمز ایدی ذره قدر اعتبار

وجهی اولوب مطلع نور خدا … گل یوزی گولمکده ایدی دائما

لازمه وضع نبی ایدی ادب … حکمت محض ایله رسوم ادب

سر بسر اطوار حبیب اله … حکمه دائر ایدی بی اشتباه

حلم و ادب ایله اولور خدا … حسن وقار اوزره ایدی دائما

حاصلی هر دم حرکاتی همان … جمله حکیمانه ایدی بیگمان

قیل و بکاره کان من جنس ضحکه علیه الصلاة والسلام

نقل اولنور اول شه بزنگک … یعنی او درصدف شفقتک

گریهٔ دلسوزی دخی بی گمان
اولمشیدی کولمسی کبی همان

یعنی بکا ایتمه اولنور خند
صوتنی رفع ایلمز ایدی ابد

الحق اولور ایدی اوماهک همان
اغلدیغی چشم ترندن عیان

ایلسه اصغای کلام قدیم
اولسه نظرگاهی خود بر یتیم

ایلیوب اشراق مبارک یوزی
اشک ترحمله طولاردی کوزی

کیجه نمازنده دخی بیکمان
اغلر ایدی اول شه پیغمبران

خشیت فرداندن ونور آله
امتنی ذکر ایدوب اغلردی گاه

امتی وزرندن اوحبیب خدا
ایلر ایدی مرحمتندن بکا

چشم لطیفندن اولوردی همان
اینجو کبی دانه اشکی روان

اغلسه اول سرور گردون جناب
ایلر ایدی ارض و سما اضطراب

آه بونه حالت جانسوزدر
یا بونه دم گریهٔ دلسوزدر

ایده لم انصاف بحق خدا
یرده قالورمی او در جابها

بونه تحملمی ایدر کون جان
یعنی بکا ایلمه فخر جهان

اولسه نه دار اشک تر مصطفی
نار جحیمه سبب انطفا

خجلت ایله یانه عجبمی جحیم
کیم دوکه کوزیاشن او ذات رحیم

بونه کرمدر بونه لطف وعطا
بنده ایچون ایده بکا مصطفا

سن دخی سن جرمله بو وهم وباک
حالک ایچون اغلیه اول نور پاک

غافل ایسک ای دل بیهوده کار
ایله بو اندیشه ایله آه وزار

کور او شهک اغلدیغی پرده آه
بیلمک استر ایسه اهل کناه

غفلت

71

غفلت ایله ایلمه فوت محل
پند و نصیحت بریدر عبرت آل

یاد قیلوب سنده حالی تمام
قانلر اقت یاش بر صبح وشام

وکان علیه السلام یقول انا اشبه الناس بآدم
صلی الله علیه وسلم وکان ابی ابراهیم علیه السلم

اشبه الناس فی خلقا وخلقا

بو خبر ایکه دیروب انتظام
نقل ایدر احیاده غزالی تمام

اشبو حدیث ایچره بیوردی رسول
یعنی که اول فخر فروع واصول

مفخر اجداد عظام رسل
سرور رهبرده جبریل

شمع سراپردهٔ حسن جمال
شعله بر انداز حریم کمال

کوکبهٔ افروز خطاب صفی
مالک مفتاح کنوز خفی

رایتهٔ پیرای نبوت شعار
انجمن آرای نبوت دثار

آیینهٔ صورت نوع بشر
جمع نمای صور معتبر

مادهٔ اصل کرده سلف
مفخر یکتای وجود خلف

مرد فلکقدر وملائک سیر
نامزد کوکبهٔ بو البشر

مایهٔ انسانم اولان آدمه
بکزرم اول مردم زیبا دمه

جمله اولادی ایچنده اکا
قیلدی مشابه نبی صنع خدا

اصل وجود مدر او ذات جمیل
اشبه ناسم اکابر قال وقیل

همدخی اول در کرامت نما
زیب کلستان بهشت ابتدا

مرد عطا بیشهٔ مردم نواز
مردم خوشکار وسخاوت طراز

مهمان نواز

مکرمت افزای صفات سخا / منقبت آرای سمات عطا

مفخر مردان سخا پیشه کان / صفقتش خیل کرم اندیشکان

والدم ابراهیم او مرد جلیل / یعنی او موصوف صفات خلیل

خلقت خلقیله نکاهانشدن / بکزر ایدی غایتا او مرد حسن

نسخهٔ فطرتده خدای قدیر / قیلدی آنی ذاتده مثل و نظیر

ذات شریفنده آنک بیکمان / ایلدی ماهیت جسمی عیان

جمله نبیلردن او مرد خدا / حاصلی اولمشدی شبیه اکا

فتح اوله دیرسک اکا مهم / قبل صلوات الله علی کلهم

رب من صفی الصلوات العلی / صل علی سیدنا المصطفی

وقال ام معبد رضی الله عنها فی بعض وصفه: کان النبی صلی الله تعالی علیه وسلم ظاهر الوضاءة ابلج الوجه

عاتکه بو وصفله قیلدی ثنا / اسکنها الله بدار الجنان

دیدیکه اول شاه کرم گسترک / یعنی او فخر دو جهان سرورک

حسن جمالی قتی ظاهر ایدی / نور ملاحت ایله باهر ایدی

شویله ایدی کندیده حسن جمال / کیم بو عیندی اکا نظیر و مثال

خلقت و خلقیله محصل او شاه / جمله دن احسن ایدی اشتباه

حسن لطافت دیمک انجمی همان / ذاتنه قالمشدی آنک بیکمان

حسنی خلاف ازل سر بسر / جوهر جان ایله برابر مکر

کیم او لطافت و جمال جمیل / اولمشیدی بیبدل و بیعدیل

روی لطیفی گل خندان ایدی / صبح درخشانکبی خندان ایدی

حسنک انوارینی ایتدکجه زیب / بن هم غادیه یم سن کنش

جمله کوزللر کوزی آنده شاه / ذوق حسینده زآنک مهر و ماه

کوکبه حسنه اولسه نظر / بی فر اولور پرتو شمس و قمر

ذات شریفنده اولان حسن و آن / صانمه اوله قابل شرح و بیان

هر نقدر حسنک ایدر حسن جهان / داخی فزونتر دراو حسن و جمال

حسن و بها لطف و کرامت تمام / آنده تمام اولمشیدی والسلام

حسن الخلق لم تعبه نحلة ولا تزر به صقلة او صعلة

احسن فطرتده ایدی سر بسر / خلقت زیبنده فخر البشر

سینه سی موزون و محلا ایدی / خلقتی محبوب دلارا ایدی

معتدل الخلق ایدی او ذات پاک / حسنی قبول ایتمز ایدی اشتراک

نازک ایدی گرچه او ذات شریف / قلت لحمیله دکلدی ضعیف

خلقتنک هیئتی پر اعتدال / بولمش ایدی غایتیله اعتدال

اولمغیله نازک و نحل و نفا / ضعف بدن صانمه و یره غشا اکا

جسم صفاگستری سر تا قدم / احسن و مرغوب ایدی کیف و کم

اینجه ایدی گرچه او نازک میان / اولمشیدی آنده لطافت عیان

شانی اولوب یعنی عظیم الصفات / اولدی مفخم او پسندیده ذات

خلقت زیباسی حسن و کمال / قلمشیدی بیبدل و بیمثال

پاک و لطیف ایدی او زیبا جسد / اکا مگس اولمدی واقع ابد

حکمت ایله حضرت رب الانام	بسته یه چون تنین ایتدی تمام
جسم شریفنده وانک پاک نفس	کارگر اولمزدی بعوض و مگس
ذات شریفنده ایدردی حجاب	حاصلی حالینجه بعوض و ذباب
معجزه ذاتنه یوق انتها	اوله تجاتا که صبح و مسا

وسیما قسیما

حسن و بها او جمیل البشر	لطف و جمال ورز ایدی سربسر
حسن لطافتله ایدوب اتصاف	خوب ایدی باینده پاک ار اوصاف
خلقت بر نوریدی صنع ازل	ایتمشیدی جمله گوزلکده گوزل
شویله جمیل ایدی او وجه حسن	حسنی چه ترجیح قالوردی گورن
وجهی وصف ایلیین اهل نظر	ایکزی مهر و مه تشبیه ایدر
بدر کبی حاصلی اول تنگ ماه	یعنی منور ایدی بی اشتباه
هر نه طرفدن نظر ایتسک اگا	وجهی و گوردی او قدر خوشنما
نور ایدی اول ذات ملاحت شعار	گون کبی بولمشدی عجب اشتهار
ایکی گوز تنگ آرا خوب ایدی	عضو شریفی قتی محبوب ایدی
جسم دلارا ایله ابروسی	رخلری هم بینی و خوش گیسوسی
اولقدر احسن ایدی کیم سبحان	واله و حیران ایدی قدسیان
وجه حسن خلق حسنده تمام	اولمش ایدی یعنی بلیغ الکلام
یوسف خورشیدی اهر و جمال	ایلدی افاده جاه زوال
گوردکی دم حسنی شاه گدا	ایلر ایدی عشقده جانن فدا

وجهی

وجهی کیم گورسه ایدوب احترام	اکا ایدرلردی صلاة و سلام
سرمه قدرتله اولوب مکحل	اکحل ایدی دیده سی اول منتصل
کحل صفاهانی اولوب خاکسار	اولمشیدی حسرت چشمیله زار
دیدۀ پرنورینک ای شیر اله	آغنی آغ و سیهی هم سیاه
یعنی اولوب قاره سی غایت شدید	هم دخی اولمشیدی سفیدی سفید
اولدی او چشم سیهک تا ازل	هر نظری بیک دله اولدی اجل
عاشق اولوب عینینه عین الیقین	شوقله حیران ایدی روح الامین
شاهین چشمینه دل قدسیان	عشقله اتمشلر ایدی بذل جان
عینی ایله اولنکه دلنواز	اولمشیدی حاصلی بر شاهباز
شوقله قربان گچنورلردی هم	چشمنه سرجمله غزال حرم
عین شریعت ایدی بی اشتباه	نظرۀ حقیله او چشم سیاه
گریه نما اولسه او چشم گزین	باشلر ایدی لرزه یه عرش برین
لطفله هر جانبه باقسه اگر	گوزلری شاهانه ایدردی نظر
دیدۀ سنک عشقله صبح و مسا	منظری اولمشدی رضای خدا
اسنه اول سرور عالینظر	بر نگه نیمی ایده خاکی زر
ایلدی حق هر نظرین کیمیا	عین سعادت ایدی دیرسم روا

و فی استعارۀ عطف

هم صف مژگانلری هموار ایدی	دلکش و مرغوب ایدی خونخوار ایدی
قاره ایدی دیدۀ پرنوری	خوب ایدی مژگان دلارای

کریمنک عشقله کحل سیاه / کنه یه خاک ایدی اشتباه

تیر ایدی هر بر قره احمدی / اوجلری کویا که بوکلمش ایدی

یعنی طویل اولمغله بیکمان / اولمش ایدی سرزده حسن آن

اولدی او مژکان لطافت سرشت / شوق فزای دل حور بهشت

کریمنک هر بری تیر ایدی / هر بیکی همسر شمشیر ایدی

تیر قضا قدرت ایدی سر بسر / جمله‌سی مژکان جمیل الاثر

طول و ثنیده ایدی بیکمان / حاصلی هر بر قرهٔ دلستان

غایت طولنده او مژکان صاف / اولدی‌ده دین صنعت انحراف

فخر دماها ایدرکن روز و شب / عشقی ایله زمرهٔ عشاق هب

مستطر شوق ایدی فرمانینه / اولمغه قربان سر مژکانینه

انس و ملک چشمنه نقصو ایدی / کرکی هجر ایله جکر خون ایدی

وفی صوته صحل

مرد کزین ایدی و فخر الانام / احسن و اعلا ایدی صوتی تمام

یعنی که آوازه ذاتی کبی / عالی ایدی صوت شریفی

سوزلرینی اولمغله انس و ملک / سویلر ایدی جمله ثنا ایدرک

لطفله قیلدیجه اداء سخن / روح باغشلردی و شیرین دهن

ایلر ایدی نطق مسیحا دمی / حکمت ایله زنده دل آدمی

صوت صفا پرور ممتازی / نغمه فزای دل اعجاز ایدی

سوزلری مردانه ایدر ظهور / قول شریفنده ده یوغیدی فتور

ایلر

ایلر ایدی لطفله دل انتباه / یعنی که اعلامی تکلم او ماه

روح لاهین صوتی ایتدیجه کوش / ایلر ایدی شوقله جوش و خروش

ایردی صداسی شرفه هر طرف / کلدی ظهور ایله جهانه شرف

نغمه طرازان رواتده سیر / قیلدیلر اول وجهله نقل خبر

کلدی ایسه هر نه قدر انبیا / صوت حسن ایله زیرا ایتدی خدا

یعنی که مرسلینه کردکار / احسن اصوات ایله ویردی شعار

حاصلی اول مفخر پیغمبران / کیم حسن النغمه ایدی بیکمان

احسن خلق ایتدی او ماهی خدا / نطق صفا بخشنه جاندر فدا

وفی عنقه سطع

همدمی اول کردن حوراسند / اولمشیدی حسنله صاف و بلند

کردن زیباسنی قلمشدی نور / جلوه که لمعهٔ بدر بدور

یعنی که اول کردن عالی تمام / صاف و مجلا ایدی چون سیم خام

سر بسر اعضاسی رتبه قدیر / قلمشیدی قدرت ایله بی نظیر

ذات معلاسنه باقسک اگر / مجمع حسن اولمشیدی سر بسر

شمعهٔ کافور کبی کردنی / عالمه اولدی سبب روشنی

شعشعهٔ نور ایله صبح صفا / کردن پرتابی ویرردی ضیا

دور کر باده با قلعه همان / قرص قمر کبی و کوردی جهان

هیئت مستحسن ایله حاصلی / اولمش ایدی کردنی صاف و جلی

آینه اولور وصفنه تابان اکا / مطلع خورشید ایدی رسم اکا

سیر و تماشاده آنی بر نفس   مردمک دیده‌ده قالمزدی تاب
نور ایله رخشنده و تابان ایدی   سیم صفت یعنی درخشان ایدی

وفی لحیته کثاثة

ماشطه کاران روایت ایدی   لحیهٔ زیبای نبی صق ایدی
مصحف رونده و خط استباح   سورهٔ واللیل ایدی بی اشتباح
شانه قد زلفه لوکو زیب و فر   احسن ایدی هم او خط عنبر
حلیه جشنده و باقلسه همان   لحیهٔ سرلوحه ایدی بیگمان
منبع حسن ایدی او نور جنا   برقلنه بیک دل عاشق فنا
مجمع عشقنده اولکو تابدار   عنبر و مشک اولمشیدی بیقرار
طوتمش ایدی عالمی هر صبح و شام   دود دلی عنبر و مشک تمام
آهوی جنت آنکا مفتون ایدی   حسرت خطیله جگر خون ایدی
حاصلی اول عنبر پیغمبران   مجمع اللحیه ایدی بیگمان
ایلمه ای عارف وقت شناس   اول خط مشکینی پریشان قیاس
صانمه اوله یعنی او خط بر سیف   قلت سوایله قصیر و خفیف
حالت شیب ایله اولوب خوشنما   خطنه آق دوشمش ایدی جابجا
گرچه دوموی ایدی جناب رسول   شیبنه غالب ایدی اما اصول
خطنه مشاطهٔ قدرت مگر   ویرمش ایدی شانه نه تنده فر
بنجه خورشید قمر لاکا   شانه و آیینه ایدی گویا

ازج اقرن

ماه نواسا او قمر طلعتک   اینجه ایدی قاشلری اول حضرتنگ
اوج کمال اوزره او قاشلری   ایکی هلال اولمش ایدی بیگمان
ماه نو اوج سعادت ایدی   ماهی دریای لطافت ایدی
قبله‌یی ابروی عدیم المثال   حسرت ایله جسمنی ایلر هلال
قوت تأثیر ایله قوس قضا   اولدی او ابرویه طاعت نما
احسن ایدی حاجب الحور ایدی   اینجه و آج ایدی ابرولری
گرچه مقوس کمی ینوردی مدام   جالمه دکل ایدی او ابرو تمام
سیم مصفا کبی صبح صفا   قاشلرینک بینی ویرردی ضیا
اول ایکی ابروی دل آرای بیل   بر برینه صانمه اوله متصل
اولدی اول ابرو عدیم العدیل   زلفه طغرای جمال جمیل
صانکه ایکی مصرع ایدی بیگمان   مدحت حسنده اول ابرو همان
اولمغیله قاشلری همچو هلال   ظاهر ایدی مرتبهٔ انفصال
اول ایکی ابروی لطافت فزا   قلمش ایدی قدرینی چرخ دوتا
اقرن قولنده اولان اقتران   بر برینه قربتی ایلر بیان
ایلمه اول لفظ توقف نما   متصل و منقطعینی قضا

ان صمت فعلیه الوقار وان تکلم سما به وعلاه البهاء

اولسه خموش اول لب گوهر نثار   ظاهر اولوردی کمال و وقار
یعنی سکوت ایتسه او ذات وقور   ایلر ایدی عز و وقار ظهور
هیبت و اجلالی اولوب رونما   ایلر ایدی مجلسه فیض صفا

حایف تکلمده او معجز بیان ایلر ایدی قول شریفین عیان
نطق صفاپروری قلدو قال طوطی گوینده‌یی ایلردی لال
اولدی او خوش لهجهٔ اعجاز دم بلبل معجز دم باغ قدم
نطقه کلوب قیلسه دهانن کشاد ایلر ایدی حسن و بهاسن زیاد
معجزه پرداز ایدی بی ریب و شک نطقنه مشتاق ایدی انس و ملک
سویلسه اول گوهر عالی صدف ظاهر ایدی کندیده عز و شرف
نطقه کلنجه او جمیل اللقا حسنی بکر عارض او کوردیکا

اجمل الناس و ابهاه من بعید و احسنه و احلاه من قریب

اجمل ناس ایدی او زادهٔ ماه جمله‌دن اشبه ایدی بی اشتباه
یعنی نظر اولسه اکا دوردن ها هیچ بو غیبده دقتی انک نوردن
نور ایله آلوده ایدی سربسر حسن بها در او جمیل البشر
تابش حسنندن ایدوب اضطراب دوددن ایلردی نظر آفتاب
حسنه خورشید دیمک بیکمان نکتهٔ تقریبیه ارتخی همان
برکه حسنه بی اشتباه ایکی جزء اولمشیدی مهر و ماه
خلقت رعناسی مکرم ایدی حسن ولاسی مسلم ایدی
احسن و احلا ایدی اولسه یقین حسن جمال ایله او مرآت آیین
یعنی قریباً او مه پر ضیا اولمش ایدی مطلع حسن و بها
ذات شریفی کستری نزدیک و دور اولمشیدی لمعه برانداز نور
لطف و حظ او تله بولوب حسن و آن روح مصور ایدی فخر جهان

جمله

جمله مخلوقدن احسن ایدی اجمل صورتله قرین ایدی
حسن جهانگیر ایله ذات حبیب احسن خوب ایدی بعید و قریب

حلو المنطق لا نزر ولا هذر کان منطقه خرزات نظم ینحدرن

حمد خدا اول شاه فصیح اللسان اولمشیدی لطفله شیرین زبان
سوزلری شیرین ایدی شکر کبی منتظم قول ایدی گوهر کبی
سوزلرین اول نور خدا سربسر منتظم ایلردی مثال گهر
افصح و ابلغ ایدی غایتده هم اولمشیدی سوزلری محض حکم
هر سوزی تر صمدانی ایدی منطقی مکنوز معانی ایدی
ایلسه اجرای رسوم کلام ایلر ایدی هر کلماتن تمام
یعنی که ارباب تکثر کبی قولنی قصر ایلمز ایدی نبی
سویلدیکی دمده او ذات جمیل مختصر اولنوردی سوزی قال و قیل
هر سخنی فیض رسان خاص و عام موهبهٔ حضرت رب الانام
گرچه اوزاتمزدی کلامن و ها لیک سوزنده یوغیدی اشتباه
حاصلی تعبیر بلیغیله هب سویلر ایدی سوزلرین اول نور رب
سویلدی اول مظهر لطف مجید مختصر ایلر ایدی اما مفید
هر سخن پاکی بولوردی تمام گوهر منظومه صفت انتظام
ایتمز ایدی قول شریفی طول یعنی که تخویف و تناقص شمول

ربعة لا بائن من طول و لا تقتحمه العین من قصر

قدی لطافتده بو کونه اعتدال
اورته ایدی بویی او نخل کمال

اولمشیدی قامت پاکی جمیل
کیم نه قصیر ایدی نه غایت طویل

ظاهر اوکوانده هم افراط طول
صانمه برینک اوله قدّ رسول

هم قصه لقدن اوقد ارجمند
اویله قیاس ایتمه اوله ناپسند

یعنی نظرده او نهال کمال
صانمه نمایان اوله کوته مثال

اوسطی ایدی قدکزین حبیب
بولمشیدی احسن زینتله زیب

حسن نمایشده چو سرو جنان
بیبدل اولمشیدی او قامت همان

قلمشدی قبضهٔ صنع خدا
قدینی آرایش حسن و بها

کندی یمین اوزره ایدردی خرام
سایه سنه عرش ایدی دائم اتمام

ذاته نوفر ایچون ایتدی خدا
سایه سنی زیور کیز خفا

قامت پاکینه اکلك بیکمان
مائل ایدی جمله نهال جنان

له رفقاء یحفون به ان کانا انصتوا لقوله وان امر
تبادروا الی امره

تمامکه بو وجهله ویردی خبر
روضهٔ تقریره ویروب زیب و فر

قامتنک شکلنی اول نکته دان
ایلدی امر فصیح بیان

دیدی اکی تازه نهالک اگر
ایلر ایدی بینهٔ شاخ تر

اوسط اولنی شاخه دوز در همان
قامت زیبنده فخر جهان

عز و علاده اوشه ارجمند
اولمشیدی رفعتله سربلند

حسن لطافتده ویروب امتیاز
صنع خدا قلمشیدی سرفراز

رفعت

رفعت قدریله او ذات حسن
احسن آیدی اشبه ایدی جمله دن

بکزر ایدی اول قدر رفعت نشان
دلکش اولان تازه نهاله همان

حاصلی هر وجهله قال و قیل
ایلدی حق آنی جمیل و جلیل

اولدی یگانه و عظیم الکمال
چشم فلک شکلنی کورمک محال

نخل جنان جمله سرافکنده یی
قامت زیبنده سنك بنده سی

غصنا بین غصنین فهو انضر الثلاثة منظرا واحسنهم قدرا

اولمشیدی بحمد حق همراه اکا
برنیجه مرادان صبیح اللقا

دور ایدوب اطرافنی دائما
منتظر امر ایدیلر صبح و شام

سویلیه اول طوطی معجز بیان
ساکت اولورلردی رفقاسی همان

ایتمک ایچون قولنی جانیله کوش
یعنی اولورلردی سراسر خموش

دولت و عزتله او فخر البشر
ایلسه بر امره اشارت اگر

امرینه جانیله ایدوب امتثال
خدمتن ایلردی کزین رجال

امر جهانگیری ایدنجه ظهور
جمله اطاعتده ایدی بیقصور

هرنه که فرمان ایده اول پادشاه
جمله اولورلردی آکا رو براه

اینکیچون امرینه بذل روان
بربرینه ایلردی تقدم همان

خدمت عالیسنه تا صبح و شام
جمله بلورلردی سعادت تمام

ذات جهاندار معلا ایدی
قوللغی شاه اولمغه اعلا ایدی

محفود و محشود

مرتبه سی جمله یه معلوم ایدی
خادم اکا جمله و مخدوم ایدی

سایهٔ صنعت بیش و بنده مدام   یعنی جبین سای اید فخر کرام
خدمت پاکیله ایدب افتخار   بنده سی اولمغه صغار و کبار
رفعت قدرین ایدردی حیا   عرش برین ایله سپهر سما
خادم اکا شوقیله انس و ملک   بنده سر رشته بر چرخ فلک
شهلر آنک بنده‌لری جزئی هم   بنده سنک بنده‌لری دارا و جم
تا ازل ایتمشدی خدای معین   ذاتنی مخدوم جلیل و گزین
جانینه منت بلکه اهل وفا   خدمت پاکینی ایدر مصطفی
ایلمز ایسه جمله ادب و احترام   خدمت ذو امنه اقدام تام
رسم عبودیتی بی قال و قیل   شوکت شاهی یه اولور دلیل
ویرسک اگر جمله جهان ملکنی   کیمسه بدل بیرمز اکا شوکتنک

لا عابس و لا مفند

نور ایله گلچهره سی خندان ایدی   یوزی گولر بر شه ذیشان ایدی
ایلمه دیدارینه عالم نظر   غالم ایدی ذره جه غمدن اثر
روی دلاراسی سخنی جانفزا   حسنی فرح گستر خاطر گشا
صبحدم اولدیجه لطافت نشان   گل کبی گویا گولر ایدی همان
اولمدی عمرنده اوداب نکو   کبر و غرور ایله یوزی ترش رو
حلم هوا ایله اوزیبا جبین   ایلمدی کیمسه یه اظهار چین
گل کبی خندان ایدی دل رنگ   بو غیدی هیچ چین غضبدن اثر
سویلسه اول طوطی معجز بیان   لطفله حقانی ایدردی کلام

هر سوزی حکمتله ایدردی ظهور   بوغیدی کیفیت شک و قصور
مرد مفتن کبی حاشا او ماه   قول عبث ایتمدی بی اشتباه
واصل اوله روحنه صبح و مسا   نیجه تحیات و سلام و ثنا

قالوا ومن تمام الایمان به الایمان بانه سبحانه وتعالی خلق جسده علی وجه لم یظهر قبله ولا بعده مثله علیه السلم

وارد اولدی بو خبر معتبر   بعض کبار علما دیدیلر
اکمل ایمان اودر اول امره   یعنی او خورشید ضیاگستره
کیم آنی مخلوق صنع قدیر   قلمشیدی بیبدل و بی نظیر
صادق ایسک حب نبی‌ده تمام   قلبکه مرسوم گرک بو پیام
جسمن او وجه اوزره ایتدی خدا   قلمدی مانند و ممثل اکا
حق آنی اول دکلو جمیل ایلدی   حسنده تمثیل و عدیل ایلدی
یعنی اکا بخش ایلدی حسنی آن   اولمدی آخرده مکمل عیان
اکا بو وجهیله گرک اعتقاد   اولمشه و الا تره عالی نژاد
خلقت جلیله‌ده بوب کامور   احسن ایدی اجمل ایدی سربسر
اول آخر اکا بی قال و قیل   گلمدی گلمز دخی مثل و عدیل
حسن جمالینی نه حاجت نشان   تابش خورشید اولور نهان
بخش اولدی روح و جسد آدمه   گلمدی مانندی آنک عالمه
جمله مخلوقده صنع ازل   حسنده قلمشدی آنی بی بدل
یعنی که اول مظهر نور قدم   حسنده یکتا ایدی سرتاقدم

نور خدا ایدی جناب رسول / ایتمز ایسه نوله نظره قبول
ذاتنه مخصوص ایدی قیل و قال / اول صفت پاک ایله حسن جمال
کون کبی روشندر آیینه‌دن / رتبهٔ ماهیت فخر جهان
آنکا که محبوب خدا دیرسن / صورتنک قدر فلکچه نه‌سن
شاهد آنک جثه‌سی ماهیتی / رتبهٔ عنوان جبینیتی
حسن جهانگیرنه بس در کواه / نور خدا اولدوغی بی‌اشتباه
اولدی بنی آدمه اول نخل ناز / باعث عز و شرف امتیاز
اولمدی کر سلف و کر خلف / ذاتی ایله مظهر فخر و شرف
رب سمعنا و طعنا به / صل علیه و علی آله

وفی الاثر ان خالد بن لوبه خرج فی سریة فنزل بحی

فقال سید الحی صف لنا محمدا فقال انی افصل فلا افصل اجمل فقال الرسول علی قدر المرسل کذا فی اسرار الاثار

لابن المنیر من المناوی

نقل اولنور حضرت ابن ولید / لشکر ایله چقدی او مرد سعید
میر سریه ایدی مردانه وار / هیبت و اجلال ایله اول کامکار
ایدر ایکن هر یکا کشت و کذر / عسکر اسلام ایله اول نامور
اولدی کذرکاهی بر نجه بار / اوغرادی آخر بولی بر وادی‌یه
کوردیکه بر اهل قبیله تمام / ایلمش اول بادیه‌یی جای مقام
ایلیوب اول منزله ربط جبتغول / قیلدی سعادتله او قومه نزول

اهل قبیله ایدوب اکرام تام / مقدمنه ایلدیلر احترام
سیدی اول قومک ایدوب باخصوص / رفعت و اکرام ایله عرض خلوص
ایلدی اظهار تحسر تمام / دیدی یا ابن صحب کرام
قیل بزه اوصاف نبیدن براز / نیجه خوش آینده کلام اعز
کوش ایده‌لم وصفنی اول سرورک / طالبی یوز خیلیدن اول کوهرک
ایله بو شیدا که بخش تحف / قیل بزی مستغرق عز و شرف
ایلیو اولدم که خالد همان / بر ایکی کفتار ایله حسن بیان
دیدی اکر سویلر ایسم تا ابد / مدحت ذی‌شاننه یوقدر عدد
باشلیو اول وصف صفاتنه اکر / خلق جهان کلسه اکر بر بره
ایلسه‌لر جهد ایله بسط مقال / یکسر مو وصف شریفی محال
بولسه نهایت ورق و روزکار / وصفنه بر فنجنه یوقدر شمار
ذره ایله مهر اولنور می عیان / قطره ایله بحر اولنور می بیان
هر نه قدر سویلسم ای جان و دل / حاصلی تفصیلنی حملکن و کل
سیدی قومک دیدیکیم همان / سن بزه اجمال ایله ایله بیان
کوش قیلوب ال کهر خوشتری / فهم ایده‌لم مدحت پیغمبری
ضرب مثلدر بو دلا سخن / یعنی که بر قیلدن آلور مشت الانی
نقل و بیان ایله بر عکلا خبر / ویرا و جمله‌نک بزه بر برکر
حاصلی پاک نشئهٔ جانبخشله / فیض صفا ایدیست دله
دوندی که خالد عالیجناب / ویردی حکیمانه بو نوزدن جواب

ایلیوب اجمالی تفصیل تمام
قیلدی بو عنوان ایله عرض کلام

بیلمک ایسه قدر رسولی مرکز
مرسلنک مرتبه سن ایله یاد

دیدی اولو ظاهر و باهر همان
شان رسل مرسل ایله بیگمان

دقت ایله مرسلی فکر ایله سن
کیم در آنی یعنی که ارسال ایدن

آنی که حق مظهر اجلال ایده
ذاتنی شایسته ارسال ایده

وصفنه حاجت آنی برهان و دلیل
مهر جهانتابه کرکمز دلیل

ایلدی داددار جهان آفرین
حسننی مطلع نور مبین

قیلدی آنی ایکی جهانک سیدی
مظهر فضل ابد رحیم دیدی

هر نه قدر اولسه مکرم سزا
اول کشی کیم اوله رسول خدا

اولکه آنک مدحنی خلاق ایده
وصفنی آرایش آفاق ایده

بنده عاجز نیجه ممکن تمام
مدحت پاکنه ویره انتظام

قیل نظر بو رمزه تأمل تیز
عارف ایسک عارفه بر کلمه بز

لازم اولان امتنه صبح و شام
عرض عبودیت ایمش والسلام

در نیازمندی شکرانی بدرگاه ربانی جلت عظمته و کبریاؤه

ای که احدینده دویز زبان و فکر
حلیه ثنانی ایدن معتبر

ذره لری مهر درخشان ایدن
قطره لری بحر ذوادان ایدن

توحه ایاله دیرن اختتام
سنسن اولان خاتمه بخش امم

سنسن الهی بنی گویا ایدن
نکته شناس سنده معنا ایدن

سنسن ایدن خامه می شیرین رقم
سنسن ایدن طبعمی اعجاز دم

سنسن اولان منشئ حکم قدر
نظم دلارایه ویرن زیب و فر

سنسن ایدن نظمی جواهر لر
سنسن ایدن نثره هم ایثار در

ویرمسه کر رشته حکمک نظام
بولمز ایدی گوهر نظم انتظام

اولمسه لطفکدن اگر فیض آب
خشک قالوردی قلم مشکناب

اولمسه توفیقک اگر دادرس
نطقه مجال اولمز ایدی بر نفس

قنده ظهور ایلر ایدی بو اثر
ایلمسک قلبمه الهام اگر

نیجه ایدردم بو کا تحریک لب
اولمسه فرمان شریفک سبب

بن دگل ایکن بو کا یاراسی
سن بکا بو دولتی قیلدک عطا

بخشلین بنده بیچاره یی
ابله و مجرم آواره یی

ایلدک ای پادشه بی نیاز
مدحت پیغمبر ایله سرفراز

کندی کمال کرمکدر بکا
بو کرم و فضل و بو لطف و عطا

یوخسه بنم کبی هوا پرورک
قدری یوق وصفنه پیغمبرک

یا که بو رعنا ازدلستان
بخشش فضل و کرمکدر همان

ایلدیکیم دعوی لاف و گزاف
بو در امیدم اوله جمله معاف

اولدی بو وصف سعادت نمون
باعث صلاح و فساد درون

صاقله ریادن دل بی کینه می
زنگ بند ایلمه آیینه می

آدم و حواده که فرقت ایچون
حضرت یوسفده که غربت ایچون

سوز فراق دل یعقوب ایچون
درد و دوا دشمن ایوب ایچون

حرمت رسالت پناه ایچون — سورهٔ طه ایله یس ایچون
معجزهٔ حضرت قرآن ایچون — هم سور و حرف قرآن ایچون
ذاتنه منسوب اولان اسما ایچون — اعظم اسمای معلا ایچون
شوق صفابخشنه عاشقلرک — عشقی ایچون عاشق صادقلرک
ولولهٔ آه سحرگاه ایچون — نعرهٔ دلسوز هو الله ایچون
منزلت بیت معلا ایچون — مرتبهٔ کعبهٔ علیا ایچون
هم اثر نالش حجاج ایچون — هم شرف آیت معراج ایچون
عشقی ایچون حضرت پیغمبرک — یعنی که محبوبک اولان سرورک
ذات شریفنده‌کی اسرار ایچون — حلیهٔ پاکنده‌کی انوار ایچون
پادشها عز و جلالک ایچون — شعشعهٔ نور جمالک ایچون
وحدت فردیتنک عشقنه — بی کم و کیفیتنک عشقنه
بو اثر پاکمی قیل مستجاب — ایله بنی نائل اجر و ثواب
قیل بونی ای پادشه لم یزل — نقطهٔ لم خال عذار عمل
لطفک ایله سعیمی مشکور قیل — فضلک ایله بنده‌کی معمور قیل
پاکه بونی واسطهٔ رحمت ایت — ایکی جهانده سبب رفعت ایت
قیل بوکه بو فریاده نه مرادم — ایله الهی نه فضلکله شعار
هر نه دعا ایلیه ایله قبول — فضل و عطا کیله بو رسول
بو اثر دلکشی اهل نظر — هر نه مراد ایچون اوقورسه اگر
باشرف مرتبهٔ مصطفی — ایله مرادک اکا یارب عطا

صدقله

صدقله هر کیم که ایده خوش جان — جمله‌سی کارنده اکا در امان
قیل بونی ای حافظ عرش مجید — طعنهٔ ارباب غرضدن بعید
قدرینی بلمزلره ایتمه نصیب — ایلمه بو نسخه‌یی یا که غریب
قیل بونی گنج کرمکده امین — ایلمه اول کاتبه یارب قریب
کیم اوله نا قابل رسم کتاب — ایلیه هر بیت لطیفی خراب
هم یازوب املا ایله ناسزا — براوله یاننده صواب و خطا
رسم خطی جهل ایله تصحیف ایده — حرفنی املاسنی تحریف ایده
ایله بو بیچاره‌یی ای کردگار — مظهر لطف و کرم بی‌شمار

الله ای حضرت فرد صمد
قیل بو نحیفی غریبه مدد

ماشطهٔ عفو و عنایتله تیز — حلیهٔ اعمالیمی ایله حسن
گرد کدورتدن دلمی پاک قیل — صفحهٔ عصیانمی صد چاک قیل
حال پریشانمه قیل مرحمت — ایله بو نظمی سبب مغفرت
مغفرت ایله بده روح مادری — هم اخوانمله برادرلری
منتسب اتم اولان اقربا — سلک تعلقده اولان اصدقا
بو درامیده که اوله شادمان — مغفرت و فضلک ایله بیکران
جملهٔ اساتیذ و احبابه هم — فضلک ایله ایله سزای کرم
شاد اوله‌لر لطف فراوان ایله — رحمت و غفران ایله احسان ایله
پادشه مملکت اسلامی هم — نصرت و عونکله قیل بو محترم

عدل ایله انصاف ایله موصوف قیل / بر ایله احسان ایله معروف قیل
سایهٔ لطفکده اول کامکار / تا اوله آسوده صغار و کبار
فضلک ایله ایلیه حسن قیام / تمشیت شرع رسوله مدام
عسکر اسلامی ظفریاب قیل / انجمن دشمنی نایاب قیل
المدد ای قادر و فرد و صمد / لشکر اسلامه مدد قیل مدد
حرمته حضرت پیغمبرک / جرمنی عفو ایله بو مجرمک
سنکه بزی ایلیوب امت اکا / لطفکه احسانکه قیلدک بزا
بودر امید ایتیکم سن کیرو رد / ایلیه سن مظهر لطف ابد
ایلیوب ای خالق کون و مکان / مدحت پاکیله توسل همان
کلدم الهی در احسانکه / منتظرم عفوکه غفرانکه
باب کریمه کلان اهل رجا / البته اولور نائل لطف و عطا
نوله بو کستاخ قولن دم بدم / ایلر ایسه سندن امید کرم
بر قیوبه یکره مز ای مستعان / درکه لطف و کرمک بیکران
سنسن او وهاب قدیر و حلیم / سنسن او رزاق کریم و رحیم
بر دم ایچنده نیجه بیک لیل نو / ایلیه بیک کره رجای عطا
فضلک ایله ایلیو احسان اکا / هر نه مراد ایتسه ایدرسن عطا
ایلمیوب حاصلی محروم آنی / نعمت و فضلکله ایدرسن غنی
بودر امیدم بو دم جانفزا / اوله بکا مایهٔ فضل و عطا
بو دم فرخنده که قلب حزین / فضلک ایله اوله صفایه قرین

حق

مدحت پیغمبر ایله سربسر / قالمه‌دی خاطرده هم و کدر
بو دم فرخنده که اولدی تمام / حلیهٔ زیبنده فخر الانام
مظهر توفیق اولوب دم بدم / خاتمه عنوانی قیلدم رقم
ایردی مراده دل ناتوان / یعنی که ختم اولدی بو مقصود جان
ایلدی اشراق بو نور مبین / شعشعه‌سی اولدی زمان و زمین
بو دم فرخنده اثر عشقنه / قبضه‌ده وقت سحر عشقنه
حرمته حلیهٔ پیغمبرک / عشقی ایچون آل و اولادک
باشرف اسم کریم و رحیم / ارحم و رحمان شکور و حلیم
هر نه دعا ایتدم ایسه قیل قبول / ویر بو مطلوبمه یارب وصول
هر نه قدر مجرم و عاصی ایسم / سن دخی الطافکه مستحق ایسم
قیل کرم و عفو و عطایه سزا / ایلمه خجلت زده بو مدعا
عشق حبیب ایله ویر آب و تاب / فیض صفادن بنی قیل نشوه یاب
نماین عنایتله قلوب روشنا / چشمنی قیل مظهر نور لقا
ایلمه دعوامی الهی دروغ / قیلمه رخ مطلبمی بی فروغ

در عرض اعتذار بجناب سید الابرار و سند الاخیار
علیه افضل الصلاة و السلام

ای مه تابندهٔ اوج کمال / خاتمهٔ نسخهٔ حسن و جمال
سنسن او محبوب خدا اکرمک / قدری یوق صفحه‌یه سیغمز سنک

ایتمشیکن خالق کون ومکان
حسنکی مستغنئ شرح وبیان

کیم اوله قادر که ایده وصف اهتمام
ایلیه وصف شریفک تمام

کیمدر ایده وصفکه وضع قلم
ایلیه حق اوزره کمالن رقم

ای گهر بهتر درج خلوص
حلیه‌ء دنیانک اوله باخلوص

بنجلین ذره‌ء بی اشتباه
مهر جمالک نیجه وصف ایتسون او

بنجلین بنده‌ء صاحب خطا
بانیجه وصف اولنا هم سکا

قنده سن ای شاه عظیم الکمال
قنده تحقیقی بر بنده‌ء لال

قنده سنک حلیه‌ک شها
قنده مقالات دل بینوا

ظاهر ایکن نور ضیا فلکنک
حسنکی تعریفه نه حاجت سنک

جمله بولور شرف ذاتکی
مرتبه‌ء فضل وکراماتکی

رتبه‌ء ذاتکه بزرگوه
کیم دیه‌لر سکا حبیب اله

ایتمش ایکن ذاتنی پروردگار
مدحکه قادر می دل بیقرار

قصدم اودر که شرف مدحک
خدمت مسعود درگاهنک

عرصه‌ء محشرده مددکار اوله
واسطه‌ء شفقت غفار اوله

امتک ایجره بو ضعیف العباد
خدمت نعتکله اولوب کامیاب

اوله بو گستاخی حالت فزا
علت مخصوصه‌ء حرز دعا

بو اثر معتبر دلستان
برگهر شعشعه برای جان

همدم اولوب عاشق صادقلره
باعث حالت اوله عاشقلره

هر بری اوصافی قلدقجه یاد
شوقله اخلاصی بوله ازدیاد

حلیه‌ء زیباکه ایده‌اوب احترام
هر بری ایتدکجه صلاة وسلام

بو عمل خیره دلالت بکا
بلکه اوله موجب فضل خدا

بنده بو تقریب ایله مذکور اولم
مغفرت حق ایله مسرور اولام

یوخسه نه حدم بنم ای نور حق
ذاتک اولان وصفه سزا واحق

ایتمه نظر عیبمه نقصانمه
ایله ترحم دل نالانمه

چشم قبول ایله افندم اگر
ایلر ایسک مظهر حسن نظر

هر سخنم گوهر نایاب اولور
ذره ایکن مهر جهانتاب اولور

فیضه‌ء مدحکده ایدن معتبر
کارگر اولمز صدف بی‌گهر

وصفک ایله هر سخن تا ابدا
اولدی قرین شرف اعتبا

ویرمسه اوصافک اگر زیب وفر
ایتمز ایدی کیمسه بو نظمه نظر

جوهر یان درر دلستان
رشته‌یه گوهرله الور بیکمان

حاصلی بو نسخه‌ء حکمتنما
همت لطفکله بولور اجتبا

صیرفی حسن قبولک اگر
برنکه رغبت ایده رسته سیز

پادشهانسنده امیدم بودر
اوله سز اتاج قبوله بودر

ایلدی حق حضرت رب غنی
حلیه‌ء ذاتکله محرم بنی

مظهر توفیق ایدوب ایتدی بکا
خدمت اوصافی فضل وعطا

غایت مطلوبم اودر بیکمان
رؤیتیا کلمه ایده دهان

تاکه ایده خالق انس وملک
حلیه‌ء مهر ومهی زیب فلک

واصل اوله سایهٔ خداوندن مدام / تحفهٔ تمجید صلاة و سلام

در معذرت خوانی تقصیرات مذیل بدعوات پادشاه اسلام و عساکر نصرت انجام نصرهم الله تعالی الی یوم القیام

کوهر پر غایت شکر و ثنا / اوله نثار حرم کبریا
شکر و ثنا کیم بنی الطاف حق / ایلدی بو خدمته لایق احق
ای دل شوریده صفا دفتری / حمد و ثنا شکر خداوند بر
عقدهٔ آمالکی حق ایتدی حل / قرده بمدر رحله اتمه جدل
حلیهٔ پاک شه گردون مقام / عون خداوند ایله اولدی تمام
شاهد مقصودم اولوب رونما / جان و دله ایلدی فیض صفا
شکرینه قادر دکلم بیکمان / اولسه دهانمده هزاران زبان
جمله‌دن امیدم اودر کیم آنا / اولمیه‌لر ناظر سهو و خطا
سهوینی نقصانینی اهل نظر / دشمن جانانه ستر ایده‌لر
مردم دانایه دکلدر نهان / چونکه بو ضرب المثل داستان
عفو عطا دأب کریمان انام / عذر ایله مقبول کرده کرام
خیر دعادر غرضم دائما / یوخسه نه تحسین نه لطف عطا
بودر امیدم یازان اهل قلم / ایده بنی مظهر لطف و کرم
حین تمامنده ایدوب بر دعا / ایلیه مستغرق لطف خدا
یعنی ایدوب خیر دعا ایله یاد / ایده اوج اخلاصله بزلری شاد

ایلیوب

84

ایلیوب اول دم کره صلات و سلام / ایده ثواب ایله بنی شادکام
کیم بنی بو لطفه ایدرسه سزا / رحمت ایده حضرت الله اکا
جمله مرادانی بنی احسان ایده / فضلی ایله مظهر غفران ایده
بسط مقال ایلمدن بیکمان / یعنی غرض جالب دعادر همان
قلبمه الهام ایدوب بار خدا / ایتمش ایدم چونکه بو نظمی ابتدا
بر دم دلسوز ایدی کیم بر سر / طوتمش ایدی دللری کرد کدر
محنت ایله داله و حیران ایدم / دشت تجرده پریشان ایدم
کثرت غم وفرت شور و فغان / قلمشیدی عالمی بیت الحزن
جامهٔ شبکون ایله هر صبح و شام / ماتم ایدرلر ایدی مرکب تمام
درد غم و محنت ایله هر قدم / لوحه‌لر آلوده بو رنکدی قلم
بولمغله سردی غم آسته اکر / منجمد اولمش ایدی خضر هدی
طوتمش ایدی عالمی حزن و فتور / بو غمیده دللرده حضور و سرور
کلمش ایدی طبع جهانه ملال / طولمش ایدی خاطر خلقه ملال
محنت و درد ایله جکر خسته ایکن / حاصلی هر وجهله محزون ایکن
یاوری خامهٔ فیض خدا / خاتمه عنوانه قیلدی ندا
معجزهٔ پاکیله اول مهوشک / خاتمه‌سی بو اثر دلکشک
یوخسه نه ممکن که بوله اختتام / اوله بواننده غم ایله تمام
عون الهی یه ایدوب التجا / ایتمش ایدم چونکه هنوز ابتدا
اولمش ایدی شوقله هر صبح و شام / یعنی که دیباجه نویس مرام

عالم رو باده او نور خدا / ایندی بو نستاقه فرص لقا

سیر حمایت بنی شاد ایلدی / عقده‌ء اشکالی کشاد ایلدی

میمنت رونقی هر حین و آن / قوت قلب ایلدی بکا بی‌کمان

هر نفسم شوقله عید ایلدم / نسخه‌مک اتمامنی امید ایلدم

شکر و ثنا کیم کرم حق بنی / ایلدی اتمامه موفق بنی

حضرت حق قیلدی دعامی قبول / یعنی که مقصود ایله بولدم وصول

جمله‌مزک فضلی ایله دائما / ایلیه حاجتلریمز حق روا

بودر امیدم که جناب کریم / ایده بزی مظهر لطف عظیم

نصرت موفور ایله منصور ایده / نیجه فتوحات ایله مسرور ایده

قالمیه دللرده بو غمدن اثر / محو اوله بو حزن و هموم و کدر

حرمتنه فخر جهانک تمام / شاد اوله الطافیله جمیع انام

حلیه‌سی اوصافی بولوب اعتبار / اوله صفابخش صغار و کبار

امتنه بو اثر دلکشا / نیجه زمان اوله طلسم صفا

قصد ایله جانبله دعا ایدلم / صدق و خلوص ایله رجا ایدلم

تا برا اوله نعت آیین ایله / ارض و سما عرش معلی ایله

نعتنک حقی ایچون یا کریم / قدرتنک حقی ایچون یا رحیم

باشرف رتبه جاه رسول / فضلک ایله ایله دعام قبول

ختم رسل فخر جهان عشقنه / آب رخ کون و مکان عشقنه

شعشعه‌ء نور محمد ایچون / خاتمه‌ء حلیه‌ء احمد ایچون

غالب

غالب ایده وب دشمن دینه مدام / قیل بزی مسرور حصول مرام

عسکر اسلامی ظفریاب قیل / انجمن دشمنی نایاب قیل

المدد ای قادر و فرد و صمد / لشکر اسلامه مدد قیل مدد

پادشه مملکت اسلامی هم / نصرت و عون ایله قیلوب محترم

عدل و انصاف ایله موصوف قیل / بر ایله احسان ایله معروف قیل

سایه لطفنده اوکو سایه‌دار / تا اوله آسوده صغار و کبار

فضلک ایله ایلیه حسن قیام / تمشیت شرع رسول انام

ایلمه محروم بزی یا اله / ایله کمال کرمکله نگاه

ایلمشز درگهکه استناد / قیل بزی توفیق رضا ایله شاد

بو قدر اگرچه بزم ای کردگار / ایتدیگمز جرم دکل بی‌شمار

هر نه قدر بنده گنهکار / اهل خطا مجرم ناچار

مشغله‌ء نفس هوایه دوتوب / قنده گیده رباب خدیه قوب

اکر اگر عفو و اگر کیم جزا / درگه مولادن اولور روا

قاعده‌در با خدای کریم / البت اولور عفو و عطای عظیم

خاتمة الکتاب و تاریخه

منت و الله بو زیبا کتاب / بولدی ختام قلم مشکتاب

حمد خدا و نده بولوب اختتام / اولدی بو نو نسخه زیبا تمام

شکر هزاران که خدای غنی / قیلدی بو خدمتله مشرف بنی

صوت امیدم اولوب صبح و شام / جلوه‌گر آیینه‌ء اهتمام

هر برفر کامی ایده م قلم
قیلدم انی اشک زیله رقم

اولدی چون آثیو کلم مشکبیز
ایلدی قدسیلری هب عطسه ریز

دودهٔ آهمله یازدم بالمثل
ایتدم انی اشک روانمله حل

اولدی ایکی مصرعله هر سطر نور
هم سر روی دلارای حور

بو اثر خوشتر و عالم بها
صفحهٔ نقش اوزره یاز لرا

ایله لایقدر اکر پیش کش
مسطر زرتار شعاعی کنش

سجدهٔ شکر ایته عجبمی قلم
اولدی مرادنجه نائل بودم

ویردی صفا قلبه بو زیبا اثر
قالمدی آلایش کرد کدر

ایلدی اوصافی شه انبیا
جان و دلی مطلع نور صفا

ایلدی رأس مائه ده بو صدور
شوکت شاهنشه نظم ظهور

کیم سنهٔ هجرت فخر زمن
چون مائه تاریخنه اولدی قرین

اوله فرخنده که فخر جهان
اولمشیدی کون کیرنده عیان

یعنی که اولار سعین ایدی
مولد پاک شه کونین ایدی

و هره اولوب نسخهٔ نیکو صفا
اولدی آنکاده بو کل جانفزا

چونکه بو نو نسخهٔ حکمت مآل
ایلمه تجدید رسوم کمال

اشبو مقالات صفا افزای دین
یعنی که صاحب مائه در بیکمان

حقدن ایروب وجدله جان و دل حال
اولدی عطا باکه بو فیض مقال

هر سخنم گوهر نایاب در
موهبهٔ حضرت وهاب در

داد خدا درکهای اشتباه
خدمت اوصاف حبیب اله

بو اثرم زبدهٔ آثار در
اسمی بونک حلیة الانوار در

چو قمیه رابر رسم اکر افتخار
بو اثر پاک ایله بی اختیار

فخر ایده جان بر اثر پاکدر
حلیهٔ پاک شه لولاکدر

اولدی بو آثار شرانتظام
مصحف سیرایت صدق انام

شاهد زیبای شمائل بودر
کردن حور ایه حمائل بودر

قنده اوقونسه بو دلارا اثر
ذره قدر قالمیه آنده کدر

ایلیوب اول مجلسه فیض بشر
ایده ملکلر اکا ایثار نور

چون اوله ذکر صلحای کهان
رحمت حق نازل اولور بیکمان

ذکر اولیجق وصف حبیب اله
نوقه نور اولسه نوله بزمکاه

رحمت اوصاحب نظره کیم مدام
ایده بو کاصدقیله تعظیم تام

قدرینی حق اوزره بلکوب دائما
ایلیه بیک شوقله کسب صفا

فهم ایده کور قدرنی بو کوهرک
حلیهٔ سید حضرت پیغمبرک

مهر ملک ایده عشق قدر
زینت سرصفحهٔ آفاق در

عارف اینک کلبری ای مرد حق
ایتمه نظر وصفه موصوفه باق

چونکی بو حالت دل صدحاککدن
معدن زر ظاهر اولور خاکدن

سکدن ای مردم صاحب نظر
کاهی اولور لعل بدخشان حجر

باکه بتر دنیاده فخر و شرف
کیم اوله بو کوهره طبعم صدف

نیجه لری خدمت نعت رسول
ایلدی یابرده سمت قبول

بو درامیدم کرم حق بنی
آخر ایده آنده ملحق بنی

قد تيسر ختام نقل نسخة من هذا الكتاب
الشريف [illegible] افقر العباد محمد امين ناجي الكاتب [illegible] في يوم
من صنف السواري في شهر ربيع الاول سنة [illegible]
يوم الاحد الموافق الى ٦ مارت من هجرة صاحب العز والشرف
[illegible] وعشرين بعد الالف [illegible] عليه وعلى آله وصحبه اجمعين
صلاة الله [illegible] ٧ ربيع الاول ١٣٢٨
[illegible]

یعنی بو محتاج و فقیری خدا — ایلیه شایسته عفو و عطا

مدحت پاکندن اوکو بهره‌دار
ایره مرادینه نحیفی زار

مظهر ایدوب فضلنه غفرانینه — لایق ایدوب لطف فراوانینه
کیم بو دعایه اوله آمین خوان — ایلیه حق داخل ارجنان
دمدر اوله مژده رس کائنات — خاتمه وصف شفیع العصات
دمدر اوله جمله دعالر قبول — بوله کوکل راه مرامه وصول
دمدر اوله دیده تر اشکبار — ایده بو شوقیله گهر نثار
بویله دلارا گهر معتبر — یعنی که بیک بوزده بر آنجق دوزر
اولدی نوای قلم مشکناب — زمزمه بخشنده تم الکتاب

سویلدی تاریخنی روح الامین
حلیهٔ زیبندهٔ فخر کزین
١٠٩٩

قد استراح القلم من نقل هذا الرقيم
لخزانة حضرة الصدر الاعظم والوزير
الافخم المؤيد بتوفيق الله تعالى جناب خليل
حميد پاشا يسر الله ما يريد ويشا وانا العبد المحتاج
الى كرم ربه الرحيب درويش محمد المدعو بسيد حبيب
غفر الله له ولوالديه في عام سبع وتسعين
ومائة والف من هجرة من له ختام
الرسالة وتمام الشرف

٨ ورق